SAAMO Limburg voortgangsrapport 2021

Colofon

Publicatiedatum
28 april 2022

Auteur
Ann Vanhengel, stafmedewerker SAAMO Limburg
Diana Zangari, stafmedewerker SAAMO Limburg

Contact
Claudia Mellebeek, Algemeen directeur
E claudia.mellebeek@saamolimburg.be
M 0497 58 43 52

SAAMO Limburg vzw
Marktplein 9 bus 21
3550 Heusden-Zolder
T +32 (0)11 22 21 96
E info@saamolimburg.be
www.saamolimburg.be
—
Ondernemingsnummer BE0431.005.840
RPR Rechtbank eerste aanleg Limburg - afdeling Hasselt

Inhoud

1. Algemene evaluatie 6

1.1. Algemene duiding van bereikte resultaten en aandachtspunten voor het komende werkjaar 6

1.2. Signalen naar de overheid 16

1.2.1. Signalen vanuit sector SAAMO 16

1.2.2. Signalen vanuit SAAMO Limburg 17

1.3. Verschuivingen in het meerjarenplan 18

2. Overzicht kwantitatieve resultaatsgerichte indicatoren 19

2.1. Decretale personeelsformatie 19

2.2. Medewerkers die rechtstreeks met de doelgroep werken, opgedeeld per thema 19

2.3. Aantal georganiseerde activiteiten, opgedeeld per thema en activiteitensoorten 22

2.4. Aantal deelnemers per activiteitensoort, opgedeeld per thema 23

2.5. Aantal oplossingsactoren en partners per thema 23

2.6. Aantal contacten met oplossingsactoren en samenwerkingspartners per thema 24

2.7. Beleidscontacten waar de doelgroep rechtstreeks bij betrokken was 25

2.8. Aantal beleidsdossiers per thema 26

2.9. Aantal vrijwilligers opgedeeld per thema 27

2.10. Communicatieacties 28

2.11. Lokale middelen 33

2.12. Aantal vormingsuren medewerkers 35

2.13. Gemiddelde anciënniteit en spreiding van de anciënniteit van de professionele medewerkers 35

3. Kwalitatieve voortgang projecten 37

3.1. Thema Wonen 37

3.1.1. OnderDak in Sint-Truiden 37

3.1.2 Woonwagenwerk in Limburg 39

3.1.1. Wonen op Maat 41

3.1.2. EnergieK Pelt 43

3.1.3. Woonzaak (sector) 45

3.1.1. Project Energie en water 47

3.2. Thema Sociale bescherming 49

3.2.1. De STEK (sector) 49

3.2.2. De STEK in Leopoldsburg 51

3.2.3. Inloophuis Beringen-Mijn 53

3.2.4. Café Anoniem in Hasselt 55

3.2.5. De Nieuwe Volksbond in Tongeren 57

3.2.6. Het Open Poortje in Lummen 59

3.2.7. Ons Centrum in Leopoldsburg 61

3.2.8. OnderOns in Sint-Truiden 63

3.2.9. SOMA in Maasmechelen 65
3.2.10. Armoedetoets in Beringen 67
3.2.11. Onderzoek verdoken armoede in Leopoldburg 69
3.2.12. Brugteam Huis Van Het Kind in Tongeren 71
3.2.13. Eenzaamheidsonderzoek 73
3.2.14. Depot Margo 75
3.2.15. Zorgzame buurten 77
3.3. Thema Onderwijs 81
3.3.1. Sterk onderwijs (sector) 81
3.3.2. Onderwijsopbouwwerk in Hasselt 83
3.3.3. Onderwijsopbouwwerk in Leopoldsburg 85
3.3.4. Verkenning grondrecht onderwijs in Tongeren 87
3.3.5. Brede School Beringen 89
3.4. Thema krachtige buurten en steden 91
3.4.1. Buurtopbouwwerk Beringen-Mijn 91
3.4.2. Buurtopbouwwerk Beverlo in Beringen 93
3.4.3. Buurtopbouwwerk Steenveld en Waterstraat in Beringen 95
3.4.4. Opbouwwerk Paspoel 2 in Tongeren 97
3.4.5. Buurtopbouwwerk Genk Centrum 99
3.4.6. Buurtopbouwwerk Termien in Genk 101
3.4.7. Buurtopbouwwerk Vlakveld in Genk 103
3.4.8. Buurtopbouwwerk Waterschei in Genk 105
3.4.9. Buurtopbouwwerk Kolderbos en D'lerd 107
3.4.10. Buurtopbouwwerk Meulenberg in Houthalen-Helchteren 109
3.4.11. Buurtopbouwwerk Dilsen-Stokkem 111
3.4.12. Buurtopbouwwerk Bilzen 113
3.4.13. Dorpenbeleid Pelt 115
3.4.14. Buurtanalyse in Tongeren 117
3.4.15. Buurtanalyse Maasmechelen 119
3.5. Thema collectief burgerschap 121
3.5.1. Trefpunt Armoede 121
3.5.2. Week van Verbondenheid (sector) 123
3.5.3. Solidariteit in beeld (sector) 125
3.6. Transversale strategische acties 127
3.6.1. Binnenbrengen van expertise 127
3.6.2. Rekening houden met diversiteit 129
3.6.3. Verbeteren van gezondheid 131

4. Bijlagen 133

Vaste gegevens projecten thema 'Wonen' 133
Vaste gegevens projecten thema 'Sociale Bescherming' 137
Vaste gegevens projecten thema 'Onderwijs' 145
Vaste gegevens projecten thema 'Krachtige buurten en steden' 148
Vaste gegevens projecten thema 'Collectief burgerschap' 157

Voorwoord

In 2021 was elke dag verrassend. Voor ieder van ons. Afstand nemen en contact houden. Gas geven en op de rem gaan staan. Telkens weer opnieuw. Het was ook voor onze medewerkers een hele uitdaging om dat schakelen vol te houden. Met veel veerkracht en creativiteit hebben ze elke dag het beste van zichzelf gegeven ten dienste van diegenen die het meest kwetsbaar zijn. Er zijn mooie dingen gerealiseerd. Iets om terecht trots op te zijn. U leest er alles over in dit voortgangsrapport.

Vorig jaar werd RIMO Limburg ook SAAMO Limburg. Na meer dan 25 jaar voelt dat een beetje aan als afscheid nemen van een sterk Limburgs merk. Maar het nieuwe logo en de nieuwe huisstijl sluiten beter aan bij onze identiteit en onze opdracht: samen, informeel, streetwise, krachtig en verbindend. Onze nieuwe naam vertolkt nog beter onze missie: samen uitsluiting aanpakken! Bovendien zit de sterkte van een merk niet alleen in de naam, maar vooral in de inhoud. En dat zijn en blijven de expertise van onze medewerkers, de kwaliteit van onze projecten en de warmte van onze organisatie. De nieuwe naam SAAMO Limburg brengt ons na een moeilijk jaar in een nieuwe dynamiek en doet de energie opborrelen. Met goesting en ambitie gaan we op weg in 2022.

Want een volgehouden inzet op het vlak van armoedebestrijding blijft nodig. De stijgende energieprijzen en de inflatie maken pijnlijk duidelijk dat de meest kwetsbaren er niet op vooruit gaan. Meer nog, het aantal mensen in moeilijkheden stijgt. SAAMO Limburg staat voor hen klaar: samen spreken we de verschillende overheden aan op hun verantwoordelijkheid. Elke overheid kan maatregelen nemen om mensen uit de armoede te tillen. En als die oplossingen ook nog eens structureel verankerd worden, kunnen toekomstige generaties meer gerust zijn. SAAMO Limburg staat hiervoor ook aan de zijde van de lokale beleidsmakers: we bieden hen oplossingssporen op maat van de meest kwetsbaren.

Samen maken we het verschil

Ivo Clerix, voorzitter
Claudia Mellebeek, algemeen directeur

1. Algemene evaluatie

1.1. Algemene duiding van bereikte resultaten en aandachtspunten voor het komende werkjaar

In 2020 legde de covidpandemie heel wat pijnpunten bloot zoals eenzaamheid, de digitale kloof en de vele drempels in de hulp- en dienstverlening. Hiermee ging SAAMO Limburg volop aan de slag in 2021.
We zetten in op onze signaalfunctie en bouwden sterke banden op met lokale politici en nieuwe partnerorganisaties, vaak met concrete acties en nieuwe samenwerkingsinitiatieven als resultaat.

Door de covidmaatregelen moesten we ook in 2022 andere wegen bewandelen om in contact te blijven met onze doelgroep en de onderlinge samenhang te stimuleren. Dat deden we met onder meer stoepbezoeken, activiteiten in beperkte groep, groepswandelingen en buitenactiviteiten. Onze basisvoorzieningen waren zo laagdrempelig als de geldende maatregelen toelieten en bleven steeds open voor bezoekers.

We geven graag per strategische doelstelling een korte terugblik op werkjaar 2021. Ook duiden we de hieruit vloeiende aandachtpunten, die we meenemen naar werkjaar 2022.

1.1.1. Wonen

Realisaties

Dat de betaalbaarheid van de energiekosten een als maar grotere bezorgdheid is bij gezinnen in kwetsbare posities, mag duidelijk zijn. Het model dat binnen het project “Energiek Pelt” uitgewerkt werd, kan een tool zijn om deze kosten beheersbaar te maken.

De expertise die we hebben inzake woonproblematieken wordt erkend. De opbouwwerkers van de projecten “OnderDak in Sint-Truiden“ en “Woonwagenwerk in Limburg” worden vaak betrokken bij overlegtafels en om advies gevraagd. Inzake woonwagenwerk zijn we tevens één van de weinige organisaties met heel wat ervaring en expertise. Vandaar dat heel wat instanties buiten Limburg onze opbouwwerker contacteren voor advies en vragen, en eveneens voor overlegmomenten op Vlaams en federaal niveau.

Aandachtspunten

Gezien de aankomende fusie van de sociale verhuurkantoren en de sociale huisvestingsmaatschappijen naar “de Woonmaatschappij” in 2023, dienen we vanuit SAAMO Limburg extra alert te zijn voor de meest kwetsbare mensen en in het bijzonder voor de daklozen.

Op het project “Betaalbaar Kwaliteitsvol Kleinschalig Wonen in Limburg” werd in 2021 slechts beperkt ingezet, maar we zien voor 2022 mogelijkheden binnen het Limburgs Steunpunt Lokaal Sociaal Beleid (LSB²) en meer bepaald in de werkgroep “Woonnood” die getrokken zal worden door SAAMO Limburg.

1.1.2. Sociale bescherming

Realisaties

De 5 Limburgse armoedeverenigingen die door SAAMO Limburg ondersteund worden en de dak- en thuislozenwerking Café Anoniem zetten in ’21 volop in op het tegengaan van onderbescherming. We gingen in dialoog met de lokale besturen om in het lokale beleid rekening te houden met de noden van mensen in maatschappelijk kwetsbare posities en om beleidsparticipatie van deze doelgroep te bevorderen. Meerdere werkingen focusten op de thema’s “vrije tijd” en “digitalisering”.

We gingen aan de slag met het model “de STEK”, een vertrouwde en laagdrempelige ontmoetingsplaats waar mensen makkelijk binnenwandelen en warm onthaald worden. De STEK in Leopoldsburg werkt vanuit de verbreding en verdieping van armoedevereniging Ons Centrum. In Beringen realiseerden we een nieuw inloophuis in het hartje van Beringen-Mijn.

Ook in Beringen werkten we een armoedetoets uit als tool voor het lokaal beleid om een gedragen, integraal en inclusief gemeentelijk armoedebeleid te kunnen voeren.

We voerden een praktijkgericht onderzoek in Leopoldsburg met het blootleggen van nieuwe opsporings-kanalen voor verdoken armoede als doel. We maakten onze aanbevelingen over aan het lokaal bestuur.

Stad Tongeren schakelde SAAMO Limburg in om in een 3-jarig traject het aanbod van het Huis Van Het Kind beter bekend en toegankelijker te maken voor de kwetsbare doelgroep en eveneens meer af te stemmen op gezinnen in armoede.

Samen met PXL Social Work startten we een onderzoek naar de link tussen armoede en eenzaamheid, waarvoor bevragingen werden afgenomen bij zowel de kwetsbare doelgroep als bij veldwerkers.

Het sociaal distributieplatform Depot Margo werd in mei ’21 een zelfstandige vzw met SAAMO Limburg, Vincentius Limburg en Bewel als stichtende partners, en telt intussen 23 Limburgse lidgemeenten. Sinds najaar 2021 is de eerste mobiele sociale kruidenier in Limburg, de “Winkel op Wielen” actief.

SAAMO Limburg is reeds in 10 gemeenten met het concept van Zorgzame buurten aan de slag. Er werden 11 buurtanalyses opgemaakt. Samen met de lokale besturen en de partnerorganisaties beslissen we waarop we zullen inzetten in deze buurten vanaf 2022 en met welke partners. Voorts maken we voor iedere buurt een planning op. SAAMO Limburg heeft ook verschillende andere gemeenten bijgestaan in het kader van hun projectindiening voor Zorgzame buurten.

Aandachtspunten

De armoedeverenigingen worden meer en meer gevraagd om aan te sluiten bij overlegorganen, om de stem van mensen in maatschappelijk kwetsbare posities te vertegenwoordigen en hun deskundigheid over de armoedeproblematiek te delen. Uiteraard zijn we blij met deze interesse en zijn we ervan overtuigd dat onze aanwezigheid een grote meerwaarde kan betekenen, maar sommige armoedeverenigingen geraken hierdoor overvraagd en moeten erover waken dat deze tijdsinvestering hun werking en hun belangrijke rol in het ondersteunen van mensen in kwetsbare posities zelf niet gaat ondermijnen.

Verschillende armoedeverenigingen krijgen ook steeds meer mensen met een psychische kwetsbaarheid over de vloer. Vaak worden zijn doorverwezen door instanties binnen de geestelijke gezondheidzorg ikv vrijwilligerswerk of een zinvolle dagbesteding. Dit is echter niet evident voor de armoedeverenigingen. De aanwezigheid van meer mensen met een psychische kwetsbaarheid legt vaak een grote druk op zowel de werking als de vrijwilligers en bezoekers. Bovendien zijn de opbouwwerkers niet opgeleid om psychische en psychiatrische stoornissen te herkennen en hier op een juiste manier mee om te gaan.

1.1.3. Onderwijs

Realisaties

Alle projecten zetten in op het verhogen van ouderbetrokkenheid bij de schoolloopbaan van de kinderen voor zowel het formeel als informeel leren en op aangepaste communicatie vanuit de school naar kwetsbare ouders.

De opbouwwerkers namen een cruciale rol op als klankbord voor kwetsbare ouders bij het lokaal bestuur en in de LOP's.

Dat er een grote digitale kloof is, werd binnen alle projecten ervaren en erkend. Het aanreiken van een computer en een internetverbinding is vaak niet voldoende. Ook inzetten op computervaardigheden is noodzakelijk om alle gezinnen en kinderen de nodige kansen te geven om volwaardig deel te nemen aan het onderwijs én vrijetijdsaanbod. We gingen verschillende samenwerkingsverbanden hiervoor aan in het kader van digipunten. In Leopoldsburg ontwikkelden we in het kader hiervan een Digibieb in samenwerking met Ligo Limino.

Kwetsbare gezinnen hebben vaak nood aan een goede voorbereiding naar het onderwijs. In Hasselt wordt hier al enkele jaren succesvol op ingezet met het initiatief "Peuterbabbel". In Leopoldsburg werd de werkgroep "Warme Transitie" opgezet om hierrond acties te ondernemen.

Brede School Beringen slaagde erin om meer kwetsbare kinderen te laten deelnemen aan het vrijetijdsaanbod met een aanbod op maat én gerichte communicatie, samen met het lokaal bestuur.

Aandachtspunten

Samen met de directie, zorgleerkrachten en/of leerkrachten van de basisscholen leggen we processen af, bouwen we een visie uit en zetten we initiatieven op met het oog op gelijke onderwijskansen. Om ook op lange termijn een verschil te kunnen maken en te vermijden dat bv. door een personeelswissel de kennis over of toepassing van goede praktijken tenietgaat, moeten we aandacht hebben voor het verduurzamen van de know-how en initiatieven vanuit het onderwijsopbouwwerk en deze verankeren in het schoolbeleid.

De verwachtingen vanuit de scholen inzake huiswerk zijn voor kwetsbare gezinnen vaak moeilijk in te lossen. Om goede ondersteuning te kunnen bieden bij het huiswerk, hebben ouders vaardigheden én mentale ruimte nodig. Vanuit SAAMO Limburg zetten we sterk in op huiswerkklasjes om de kloof met andere leerlingen te verkleinen, maar we moeten ook blijvend het signaal geven aan beleidsmakers en scholen dat ouders worstelen met hun rol inzake huiswerkbegeleiding en dat er nood is aan een goed huiswerkbeleid dat afgestemd is op de mogelijkheden van àlle gezinnen.

1.1.4. Krachtige steden en buurten

Realisaties

Het buurtopbouwwerk van SAAMO Limburg heeft ook het voorbije jaar erg actief ingezet op contacten met de bewoners van aandachtsbuurten. Wegens de coronapandemie konden er minder ontmoetingsmomenten in groep doorgaan. De nood daartoe bleek echter erg groot.
Onze buurtopbouwwerkers hebben alsnog het mogelijke waargemaakt binnen de grenzen van de coronamaatregelen. Zo werden take away-maaltijden aangeboden, kleinschalige activiteiten in open lucht georganiseerd (wandelingen, pleinbabbels) en gingen de buurtopbouwwerkers bij bewoners langs tijdens stoepbezoeken. Op deze manier konden we alsnog de vinger aan de pols houden en signalen verzamelen, mensen in al hun kwetsbaarheid ondersteunen en warm doorverwijzen wanneer nodig.

De opbouwwerkers en buurtbewoners waren bezorgd over de meest kwetsbare wijkbewoners. In enkele projecten werd via stoep- en huisbezoeken actief nagegaan hoe het gesteld was met de oudere en psychisch kwetsbare mensen uit de wijk. Hieruit bleek dat het toch vaak vrij goed ging met hen, vooral in de wijken waar de onderlinge samenhang groot is en bij bewoners die kunnen rekenen op buren, vrienden en familie. Dit toont aan hoe belangrijk een stevig netwerk is voor het algemeen welbevinden én om in moeilijke omstandigheden de nodige hulp en steun te krijgen.
Aangezien er minder groepsactiviteiten konden doorgaan, werd meer ingezet op contacten met het lokaal bestuur en met partners, vaak met mooie uitkomsten zoals meer structurele samenwerking en gezamenlijke acties ikv de leefbaarheid in de wijken.
Verschillende buurtopbouwwerkprojecten zetten actief in op de thema's "digitalisering" en "toegankelijke dienstverlening". Heikele punten die door de coronapandemie nog uitvergroot werden.

De buurtopbouwwerkprojecten in Beringen en Houthalen worden door de gemeente actief betrokken bij de uitwerking van de langetermijnvisies per wijk, opdat de toekomstplannen aansluiten bij en gedragen worden door de inwoners.
Stad Genk zet in op participatietrajecten waarbij de Genkenaren gestimuleerd worden om actief mee te denken over en te werken aan de toekomst van de stad, met burgerbudgetten. De buurtopbouwwerkers bewaken dat deze trajecten voldoende toegankelijk zijn voor kwetsbare mensen en geven hiervoor de nodige signalen aan de stad. Eveneens ondersteunen de buurtopbouwwerkers de bewoners die mee instappen in zo'n participatietraject.

Er werden 12 buurtanalyses uitgevoerd in verschillende kwetsbare wijken in Bilzen, Dilsen-Stokkem, Maasmechelen, Pelt en Tongeren. Hieruit kwamen vooral beleidsaanbevelingen naar boven rond de fysieke leefbaarheid van de wijken, de nood aan de herinrichting van publieke ruimte, het faciliteren van ontmoeting tussen bewoners, kennis vergroten over het hulp- en dienstverleningsaanbod en inzetten op communicatie tussen het lokaal bestuur en de wijkbewoners. Vanuit deze buurtanalyses daagt SAAMO Limburg de lokale besturen en partners uit om na te denken over concrete doelstellingen, mogelijke acties en samenwerkingen, betrokkenheid van bewoners,… om de leefbaarheid in de betreffende wijken te verhogen.

Aandachtspunten

Veel kwetsbare bewoners gaven aan dat de coronaperiode voor hen moeilijk was omdat ze minder in contact kwamen met anderen en de verbinding in de buurt misten. Ook werd duidelijk hoe belangrijk een sterk sociaal netwerk is in moeilijke periodes. Van zodra de coronamaatregelen het toelaten zullen we opnieuw volop mensen samenbrengen op kleine én grote ontmoetingsmomenten. Zolang dit niet kan, blijven we inzetten op contacten met bewoners via stoep- en huisbezoeken, kleinschalige groepsmomenten en activiteiten in open lucht.

Het verontrust ons dat veel bedrijven, organisaties en dienstverleners aangeven dat ze de wijzigingen die doorvoerden owv de coronapandemie willen behouden, gezien de efficiëntiewinst. Dit gaat vooral om "enkel werken op afspraak", terwijl veel mensen in kwetsbare posities aangeven dat "op afspraak komen" vaak moeilijk is, bv. door de beperkingen van het openbaar vervoer, telefoonkosten, geen computer of internet hebben en onvoldoende of niet digitaal vaardig zijn. Hiermee zullen we aan de slag gaan door deze bedrijven, organisaties en dienstverleners te wijzen op deze knelpunten en hen adviezen te geven over hoe het anders kan. Eveneens kunnen we niet om de digitale evolutie heen en zijn acties ikv computer- en internetgebruik en het aanleren van de nodige digitale vaardigheden noodzakelijk.

1.1.5. Collectief burgerschap

Realisaties

Een denkoefening met de Limburgse armoedeverenigingen over de gewenste opdracht van het Trefpunt Armoede resulteerde in een nieuwe focus, namelijk het beïnvloeden van de publieke opinie omtrent armoede, kwetsbaarheid, uitsluiting en armoedebestrijding. Dit doen we met innovatieve projecten. We werkten in 2021 een vorming uit voor zowel beleidsmakers, welzijnspartners als mensen in kwetsbare posities zelf.

Wegens de covidpandemie kon de klassieke “Langste Eettafel” niet doorgaan. We maakten echter werk van een waardig alternatief: duizenden Limburgers werden tijdens de Week van Verbondenheid verrast met een deurhanger met daarop een hartverwarmend gedicht van Stijn De Paepe “Ik denk aan jou” .

Met het sectorproject “Solidariteit in beeld” maakten we een start met ons denk- en uitwisselingswerk over het brede thema solidariteit. Met een aantal praktijkonderzoeken in samenwerking met de KUL gingen we na in welke verschillende vormen solidariteit in onze praktijken tot uiting komt.

Aandachtspunten en vooruitblik

Ook al waren de acties ikv de Week van Verbondenheid succesvol, de nood aan fysiek samenkomen is en blijft groot. Hiermee zal dus zeker rekening gehouden worden bij het bepalen van komende acties, wanneer de coronamaatregelen versoepelen.

Trefpunt armoede pakt in 2022 uit met een escaperoom en podcasts en zal zo op een eigentijdse manier de thema’s armoede, kwetsbaarheid en uitsluiting aankaarten en bespreekbaar stellen voor een zeer breed publiek.

Ook gaan we tijdens het komende werkjaar aan de slag met de resultaten van de denkoefening over solidariteit en met een intern visietraject om vanuit een gedragen zienswijze en taal in een latere fase onze SAAMO-projecten te versterken en de publieke opinie hiermee te beïnvloeden.

1.1.6. Sociale grondrechten

Realisaties

Onder het thema “Sociale grondrechten” horen acties en activiteiten die niet tot de hoofddoelstellingen van het betreffende (buurt)opbouwproject behoren, maar die toch belangrijk zijn ifv het ondersteunen van de kwetsbare doelgroep, het onderhouden van bestaande of creëren van nieuwe partnerschappen of omwille van nieuwe maatschappelijke of lokale ontwikkelingen.

Veel (buurt)opbouwwerkers gingen op huis- en stoepbezoek om mensen in kwetsbare posities te informeren en te ondersteunen. Zo ging een buurtopbouwwerker bij alle huizen van gezinnen met jonge kinderen langs om de ouders te stimuleren om hun kind in te schrijven in het kleuteronderwijs en hen waar nodig te helpen met de aanmelding. Dit deden we omdat we ervan overtuigd zijn dat het kleuteronderwijs erg belangrijk is voor een geslaagde schoolloopbaan en de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Andere (buurt)opbouwwerkers gingen op pad om kwetsbare mensen in te lichten over acties die werden opgezet om e-inclusie te stimuleren, bv. met digibanken of computerworkshops die door partnerorganisaties georganiseerd werden. Dit gezien de steeds toenemende digitalisering van de samenleving, die nog duidelijker werd in de coronaperiode.

Partnerorganisaties en beleidsinstanties kennen steeds beter de weg naar SAAMO Limburg en haar projecten. Zo wordt onze expertise over het doeltreffend bereiken van mensen in kwetsbare posities vaak ingeroepen wanneer men met eigen acties de kwetsbare doelgroep beter wil bereiken. Thema's van partners en beleidsinstanties die in 2021 aan bod kwamen bij onze projecten zijn onder meer sport, cultuur en vrije tijd, nieuw afvalsorteersysteem, brandveiligheid, energie, e-inclusie en het opzetten van buddy-werkingen. Soms gingen partners en beleidsinstanties zelf aan de slag met onze tips, in andere gevallen informeerden de (buurt)opbouwwerkers zelf de bezoekers via huisbezoeken of tijdens vrije inloopmomenten of activiteiten over bv. veranderingen in het lokale beleid of het aanbod van partners. Dit doen we uiteraard enkel als we overtuigd zijn van de meerwaarde hiervan voor onze bezoekers en wijkbewoners.

Er kwamen opvallend meer mensen in kwetsbare posities aankloppen bij onze (buurt)opbouwwerkprojecten met hulp- en adviesvragen, bv. over traumatische ervaringen, omgaan met verlies, hulp bij het invullen van de belastingbrief en vragen over de coronamaatregelen en de vaccinatiecampagnes. Sommige bezoekers gaven aan dat ze wel wisten bij welke instanties ze hiervoor terecht konden, maar dat er sinds de coronapandemie enkel op afspraak gewerkt werd, waardoor ze er moeilijker terecht konden.

Aandachtspunten

We zijn blij dat we er door onze nabijheid konden zijn voor mensen die, gezien de coronamaatregelen, moeilijker bij de hulp- en dienstverleningsinstanties terecht konden. Toch moeten voor ogen blijven houden dat we zelf geen hulpverleners zijn! Eens de coronamaatregelen afgebouwd zijn en instanties opnieuw toegankelijker zijn, moeten we de reflex hebben om bezoekers opnieuw naar hen door te verwijzen. Eveneens moeten we het signaal geven aan deze hulp- en dienstverleners hoe belangrijk persoonlijk contact en open inloopmomenten zijn om kwetsbare mensen goed te kunnen bereiken en verder helpen. Verschillende projecten hebben bij de bewoners knelpunten en verbetervoorstellen bevraagd en gaan hiermee in 2022 in dialoog met de betreffende instanties.

Doelgroepbereik

Onze meest recente zelfevaluatie leerde ons dat het doelgroepbereik van SAAMO Limburg divers is. Er werden geen grote uitdagingen naar voren geschoven. We hebben wel permanent aandacht voor voldoende diversiteit in het bereik van onze doelgroep. Daarom kozen we ervoor om hier als transversale strategische actie constant aandacht voor te hebben in de verschillende strategische acties.
Link naar transversale strategische acties

Lokale partnerschappen

We geven een beschrijving van de lokale partnerschappen die SAAMO Limburg is aangegaan op organisatieniveau, via onderstaande tabellen.

Formele samenwerkingsverbanden

Partner	Doel	Link met MJP
Gemeente Alken	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
Gemeente As	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
Gemeente As	Ondersteuning outreachende werking HVK	Sociale bescherming
Stad Beringen	Realisatie buurtwerk in 4 buurten (Tuinwijk Beringen-Mijn, Steenveld, Wijerdijk, De Posthoorn)	Krachtige buurten en steden
Stad Beringen	Realisatie buurtgericht netwerk Beverlo	Krachtige buurten en steden
Stad Beringen	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
Stad Beringen	Uitbouw Brede School	Onderwijs
Stad Beringen	Uitbouw van de STEK	Sociale bescherming
Stad Beringen	Uitbouw van Zorgzame buurten	Sociale bescherming
Stad Bilzen	Realisatie buurtwerk in 3 buurten (Schoonbeek, Gansbeek en Munsterbilzen) en het woonwagenterrein	Krachtige buurten en steden
Stad Bilzen	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
Stad Bilzen	Mobiele sociale kruidenier, experiment	Sociale bescherming
Gemeente Bocholt	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
OCMW Bree	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
Gemeente Diepenbeek	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
OCMW Diepenbeek	Ter beschikking stellen van een artikel 60-medewerker voor Depot Margo	Sociale bescherming
Gemeente Dilsen-Stokkem	Aanpak van buurten	Krachtige buurten en steden
Stad Genk	Realisatie buurtwerk in 4 buurten (Genk-centrum, Termien, Kolderbos, D'Ierd, Vlakveld, Waterschei)	Krachtige buurten en steden
OCMW Halen	Realisatie Zorgzame buurten in de gemeente	Sociale bescherming
Gemeente Ham	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
OCMW Hamont-Achel	Realisatie Zorgzame buurten in de gemeente	Sociale bescherming
Stad Hasselt	Inzet onderwijsopbouwwerker in Runkst	Onderwijs
Stad Hasselt	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
OCMW Hasselt	Uitbouw van Café Anoniem als geïntegreerde basisvoorziening	Sociale bescherming
Gemeente Hechtel-Eksel	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
OCMW Herk-de-Stad	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
OCMW Herk-de-Stad	Realisatie Zorgzame buurten	Sociale bescherming
Gemeente Heusden-Zolder	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming

OCMW Hoeselt	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
Gemeente Houthalen-Helchteren	Realisatie strategische actie ‘Meulenberg’	Krachtige buurten en steden
Gemeente Houthalen-Helchteren	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
OCMW Kinrooi	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
OCMW Kortessem	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
Gemeente Lanaken	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
Gemeente Leopoldsburg	Inzet onderwijsopbouwwerker in Leopoldsburg	Onderwijs
Gemeente Leopoldsburg	Realisatie van de STEK	Sociale bescherming
Gemeente Leopoldsburg	Opsporen van verdoken armoede	Sociale bescherming
Gemeente Leopoldsburg	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
Stad Lommel	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
OCMW Lummen	Realisatie Zorgzame buurten in de gemeente	Sociale bescherming
OCMW Lummen	Ondersteuning Het Open Poortje	Sociale bescherming
Gemeente Maaseik	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
OCMW Maasmechelen	Uitbouw SOMA als vereniging waar armen het woord nemen	Sociale bescherming
OCMW Maasmechelen	Buurtanalyse	Krachtige buurten en steden
OCMW Nieuwerkerken	Mobiele sociale kruidenier, experiment	Sociale bescherming
Gemeente Oudsbergen	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
Gemeente Oudsbergen	Realisatie van Zorgzame buurten	Sociale bescherming
Gemeente Peer	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
OCMW Pelt	Realisatie Zorgzame buurten in de gemeente	Sociale bescherming
OCMW Pelt	Realisatie strategische actie ‘Dorpenbeleid Pelt’	Krachtige buurten en steden
OCMW Pelt	Huurtoelage uitvalsbasis locatie	
Gemeente Riemst	Realisatie Zorgzame buurten	Sociale bescherming
Gemeente Riemst	Mobiele sociale kruidenier, experiment	Sociale bescherming
OCMW Sint-Truiden	Realisatie strategische actie ‘Onder Ons’	Sociale bescherming
OCMW Sint-Truiden	Realisatie Zorgzame buurten	Sociale bescherming
OCMW Sint-Truiden	Realisatie dorpspunten	Krachtige buurten en steden
Gemeente Tessenderlo	Lidmaatschap Depot Margo	Sociale bescherming
OCMW Tongeren	Realisatie strategische actie ‘Paspoel 2’	Krachtige buurten en steden
OCMW Tongeren	Uitbouw De Nieuwe Volksbond als vereniging waar armen het woord nemen	Sociale bescherming
OCMW Tongeren	Buurtanalyse	Krachtige buurten en steden
OCMW Tongeren	Brugfiguren	Sociale bescherming
Gemeente Zutendaal	Realisatie Zorgzame buurten	Sociale bescherming
Gemeente Zutendaal	Ondersteuning outreachende werking HVK	Sociale bescherming

Tweedelijnswerk binnen de sector

Titel	Doel	Link met MJP
De STEK	Deelname aan sectorproject	Sociale bescherming
Wonen op maat	Deelname aan sectorproject	Wonen
Water en energie	We adviseren vanuit onze ervaring en expertise ivm maatregelen voor de bestrijding van energiearmoede	Wonen
Modelontwikkeling sterk onderwijs	Deelname aan sectorproject	Onderwijs
Solidariteit in beeld	Trekkerschap	Collectief burgerschap
Op weg naar Zorgzame buurten	Trekkerschap	Sociale bescherming
Week van Verbondenheid	Trekkerschap	Collectief burgerschap
Ieders stem telt	Deelname aan sectorproject	Collectief burgerschap
Digitalisering	Deelname aan sectorproject	Sociale bescherming

Tweedelijnswerk buiten de sector

Partner	Doel	Link met MJP
Avansa Limburg RVB	• Inbreng om het aanbod van deze partner maximaal af te stemmen op de noden van onze doelgroep • Samenwerking ikv draagvlak creëren bij publieke opinie voor structurele armoedebestrijding in Limburg	Sociale bescherming Collectief burgerschap
Basiseducatie LIMINO AV	Inbreng om het aanbod van deze partner maximaal af te stemmen op onze doelgroep	Sociale bescherming Krachtige buurten en steden
Leader Plaatselijke Groep 'Haspengouw'	Overleg om de doelgerichtheid van de ontwikkeling van het maatschappelijk weefsel op het platteland regio Haspengouw te versterken, maximaal rekening houdend met onze doelgroep	Sociale bescherming Krachtige buurten en steden
Leader Plaatselijke Groep 'Kempen-Maasland'	Overleg om de doelgerichtheid van de ontwikkeling van het maatschappelijk weefsel op het platteland regio Kempen-Maasland te versterken, maximaal rekening houdend met onze doelgroep	Sociale bescherming Krachtige buurten en steden
Limburgs platform Vluchtelingen AV	Samenwerking en overleg ikv versterken van onze doelgroep en structureel beleidswerk, met specifieke aandacht voor mensen op de vlucht in onze strategische acties	Sociale bescherming Onderwijs Wonen Krachtige buurten en steden Collectief burgerschap
Limburgse Integratieraad	Samenwerking en overleg met alle relevante Limburgse partners ikv versterken van onze doelgroep en structureel beleidswerk, met specifieke aandacht voor mensen van andere origine in onze strategische acties	Sociale bescherming Onderwijs Wonen Krachtige buurten en steden Collectief burgerschap
LSB[2]	Structureel overleg met de welzijnspartners die werken aan een sterk lokaal sociaal beleid in Limburg. We brengen onze expertise en	Sociale bescherming Onderwijs Wonen

	ervaring in mbt werken met mensen in maatschappelijk kwetsbare posities	Krachtige buurten en steden Collectief burgerschap
Sociaal Verhuurkantoor Land van Loon AV	Inbreng om de dienstverlening van deze partner maximaal af te stemmen op onze doelgroep. We brengen onze expertise en ervaring in mbt werken met mensen in maatschappelijk kwetsbare posities	Wonen Krachtige buurten en steden
Kerngroep Sterk sociaal werk	We brengen onze expertise en ervaring in mbt werken met mensen in maatschappelijk kwetsbare posities	Sociale bescherming Onderwijs Wonen Krachtige buurten en steden Collectief burgerschap
Transitienetwerk middenveld	Inbreng om de agenda van dit netwerk maximaal af te stemmen op de noden van onze doelgroep. We brengen onze expertise en ervaring in mbt werken met mensen in maatschappelijk kwetsbare posities	Sociale bescherming Onderwijs Wonen Krachtige buurten en steden Collectief burgerschap
Werkveldcommissie PXL	We brengen onze expertise en ervaring in mbt werken met mensen in maatschappelijk kwetsbare posities	Sociale bescherming Onderwijs Wonen Krachtige buurten en steden Collectief burgerschap
Stebo	We werken samen in het kader van een kwaliteitsvol en betaalbaar woonaanbod voor onze doelgroep en in de steden en buurten waarin we gezamenlijk actief zijn. We brengen onze expertise en ervaring in mbt werken met de kwetsbare doelgroep	Wonen Sociale bescherming Krachtige buurten en steden
Sociaal Verhuurkantoor Noord-Limburg AV	Inbreng om de dienstverlening van deze partner maximaal af te stemmen op onze doelgroep. We brengen onze expertise en ervaring in mbt werken met mensen in maatschappelijk kwetsbare posities	Wonen Krachtige buurten en steden
Stuurgroep CAW-LISS	Structureel overleg in kader van maximale samenwerking in het veld en op beleidsniveau voor onze doelgroep	Sociale bescherming Onderwijs Wonen Krachtige buurten en steden Collectief burgerschap
VIBO (bestuurscomité Vrij Instituut voor Buitengewoon Onderwijs)	Inbreng om het onderwijsaanbod van deze partner maximaal af te stemmen op onze doelgroep. We brengen onze expertise en ervaring in mbt werken met mensen in maatschappelijk kwetsbare posities	Onderwijs
Kobel (Bestuur Katholiek Onderwijs Beringen en Lummen)	Inbreng om het onderwijsaanbod van deze partner maximaal af te stemmen op onze doelgroep. We brengen onze expertise en ervaring in mbt werken met mensen in maatschappelijk kwetsbare posities	Onderwijs
KBS Jury Buurten op den buiten	Inbreng om de oproepen van deze partner maximaal af te stemmen op de noden en signalen van onze doelgroep. We brengen onze expertise en ervaring in mbt werken met mensen in maatschappelijk kwetsbare posities mbt projectmatig werken	Sociale bescherming Onderwijs Wonen Krachtige buurten en steden Collectief burgerschap
KBS Jury Voedsel Schakel(t)	Inbreng om de oproepen van deze partner maximaal af te stemmen op de noden en signalen van onze doelgroep. We brengen	Sociale bescherming Krachtige buurten en steden Collectief burgerschap

	onze expertise en ervaring in m.b.t. werken met mensen in maatschappelijk kwetsbare posities mbt werken	
Partneroverleg kabinet onderwijs	We brengen onze expertise en ervaring in mbt werken met kwetsbare doelgroep als het gaat over onderwijsthema's	Onderwijs Krachtige buurten en steden
ELZ-zorgraden en werkgroepen	In elke zone heeft SAAMO Limburg projecten. Vandaag hebben we een betrokkenheid in 7 eerstelijnszones (zie bijdrage transversale actie "Inbrengen van expertise")	
Taskforce e-inclusie	We brengen aan deze Vlaamse expertisetafel van de overheid onze expertise en ervaring inzake werken met de kwetsbare posities mbt bereik via digitale weg bereiken, hen connecteren, vaardigheden ontwikkelen, tools beschikbaar en op maat maken,...	Sociale bescherming
Vlaams gemengd platform dak- en thuisloosheid	Als vertegenwoordiger van SAAMO volgen we de acties/resultaten van het geïntegreerd actieplan tegen dak- en thuisloosheid mee op om de voortgang van de acties te bespreken en hierover de bevoegde ministers te adviseren vanuit onze expertise	Wonen

1.2. Signalen naar de overheid

1.2.1. Signalen vanuit sector SAAMO

Never waste a good crisis

We komen zo stilaan van de ene crisis in de andere terecht. Na de eerste lockdown volgde een tweede,… 2021 was opnieuw een jaar doordrongen van covidmaatregelen. Het afgelopen jaar was de hulp- en dienstverlening lokaal daardoor nog steeds minder toegankelijk voor onze doelgroep. Zo waren veel diensten en organisaties enkel digitaal bereikbaar, werkten ze enkel op afspraak, waren ze beperkt bereikbaar,… Kortom, onze doelgroep ervaarde nog meer drempels dan anders. We vrezen dat dit een nieuwe manier van werken wordt. Heel wat opbouwwerkers formuleerden in 2021 dan ook beleidsdossiers en beleidsadviezen vanuit deze signalen.

Deze crisissen werden gevolgd door nooit geziene prijsstijgingen van brandstoffen en energie. Combinatie van beide leidde tot prijsstijgingen voor voedsel van gemiddeld +/- 5%. De oorlog in Oekraïne zal langdurig zijn en voor langere tijd zorgen voor hoge energieprijzen en een verdere stijging van o.m. voedselprijzen. In heel wat warenhuizen tekent zich een nieuwe schaarste af in de winkelrekken. De aangekondigde inflatie van meer dan 8% voorspelt weinig goeds.

De resultaten voor de EU-SILC 2021 enquête zijn de meest recente resultaten voor armoede. Volgens de EUSILC 2021 enquête, behoort 13,1% van de Belgische bevolking tot de groep met een armoederisico op basis van het inkomen, 6,3% van de bevolking leeft in ernstige materiële deprivatie (10,2% als men zich baseert op de nieuwe materiële en sociale deprivatie indicator1) en 11,9% van de Belgische bevolking jonger dan 60 jaar leeft in een huishouden met een zeer lage werkintensiteit. De waarde van de Europese armoede-indicator 'risico op armoede of sociale uitsluiting' (AROPE) bedraagt in België 19,3% van de bevolking. Het gaat om personen die met ten minste één van de drie bovengenoemde situaties worden geconfronteerd. Dit betreft 2.199.000 mensen.

Door de stijgende armoede, de toenemende complexiteit van problematieken en de elkaar in snel tempo opéénvolgende crisissen (wooncrisis, stijgende energiekosten, gesloten loketten, nieuwe vluchtelingenstromen, toenemende voorwaardelijkheid,…) in combinatie met schaarste op de arbeidsmarkt als het gaat om goede sociaal werkers, komen heel wat OCMW's nog moeilijk toe aan hun reguliere opdracht. Ze blijven daardoor stilaan weg van essentiële projectstuurgroepen en overlegfora. Opvolging van individuele dossiers voeren de boventoon. Structureel armoedebeleid lijkt daardoor verder weg dan ooit. De door Vlaanderen gekozen techniek van tijdelijke projectoproepen die vooral via lokale middelen moeten verduurzaamd worden, staat daardoor ook erg onder druk.

Als het water aan de lippen staat

Sinds 2012 vonden maar liefst 8 indexeringen plaats. Telkens werden hierbij de werkingsbudgetten niet geïndexeerd. Het Planbureau voorspelt voor 2022 nog 3 indexeringen. Ook nu ziet het er niet naar uit dat de werkingsmiddelen zullen verhoogd worden. Voor SAAMO is de rekensom snel gemaakt.
Onze sector staat voor een jaarbudget van 11.362.256 euro. Tien procent hiervan wordt beschouwd als werkingsmiddelen. De niet-indexering van deze middelen betekent straks een gat in onze begrotingen van 300.000 euro per jaar. Dit houden we niet vol.

1.2.2. Signalen vanuit SAAMO Limburg

- Als organisatie kregen we in 2021 meer tweedelijnsvragen van steden, gemeenten en actoren uit de brede welzijnssector. Lokale besturen willen de rol opnemen die hen via het decreet Lokaal Sociaal Beleid wordt toebedeeld, maar weten niet altijd hoe concreet hiermee aan de slag te gaan. Deze regisseursrol is voor kleine steden en gemeenten niet evident om in de praktijk te realiseren. Bovendien zijn hier zelden extra middelen aan gekoppeld, waardoor het bestaande ambtenarenkorps nieuwe taken op zich moet nemen. Het welzijnsdomein lijkt in vergelijking met andere domeinen lokaal onderbemand. Met onze ondersteuning in het kader van vb. mobiele sociale kruidenier en Zorgzame buurten botsen we hierop in die kleinere gemeentes. Daar kan geen halftijdse kracht vrijgemaakt worden en lijkt het alsof ze daardoor richting fusies en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden "geduwd" worden. Onze gezamenlijke strijd met lokale besturen tegen armoede vraagt mankracht en dus middelen. Projectmatige middelen voor lokale besturen zijn steeds tijdelijk en lossen de problematieken op lange termijn niet op. Bovendien zijn we, hoewel we de gevraagde inhoudelijke en vormelijke expertise in huis hebben, er niet op georganiseerd om een veelheid van kleine opdrachten uit te voeren.
- De ontwikkelingen in de geestelijke gezondheidszorg straalden ook in 2021 steeds meer af op onze projecten. Naast nieuwe ontwikkelingen die elkaar blijven opvolgen maar nog niet overal geïmplementeerd zijn, lijkt ons dit nog steeds het gevolg van artikel 107 (afbouw van bedden). Wij hebben als SAAMO geen expertise in deze sector en het is bovendien niet ons doel hier specifiek rond te werken. Zorgen voor een zinvolle dagbesteding van mensen die ambulant behandeld worden, is niet onze opdracht. In verschillende projecten nemen opbouwwerkers hierin zoveel mogelijk een rol op met hun werking. Maar het constant moeten bijsturen van de verwachtingen van het beleid van de geestelijke gezondheidszorg, van hun doelgroep en tegelijkertijd van de reguliere deelnemers van onze werkingen, weegt erg door.
- In verschillende projecten stellen we vast dat het aantal daklozen steeds toeneemt. De noodzakelijke extra sociale woningen blijven echter achterwege. Om het groeiend aantal daklozen tegen te gaan is het noodzakelijk dat binnen de lokale besturen de diensten rond welzijn en huisvesting nauw samenwerken. Dit gezien de zeer complexe problematieken van daklozen op alle levensdomeinen, maar zéker op de gebieden 'wonen' en 'welzijn'.

- Netwerken en samenwerken vraagt heel veel tijd van onze opbouwwerkers. We worden verwacht op heel veel verschillende fora. Dit mag niet ten koste gaan van onze eerstelijnsopdracht die prioritair blijft voor ons.

1.3. Verschuivingen in het meerjarenplan

Er zijn een aantal strategische acties beëindigd en een aantal nieuwe strategische acties van start gegaan. Daarnaast is de oorspronkelijke timing van een aantal projecten licht gewijzigd. Deze informatie is terug te vinden onder *hoofdstuk 3 'Kwalitatieve voortgang projecten'*. Er vonden tenslotte 2 belangrijke verschuivingen plaats in ons meerjarenplan op het niveau van operationele doelen:

- In afspraak met de andere SAAMO-instituten is er de vrijheid om, indien relevant, een operationeel doel te formuleren waaraan het eigen instituut kan bijdragen. Onze regionale contexten en omgevingsanalyses zijn immers geen kopie van elkaar. Ons voortschrijdend inzicht hielp ons in te zien waar in het nieuwe ordeningskader alle doelen best een plek kregen. We hanteerden oorspronkelijk de 3 sporen van het kader "Werken in aandachtsgebieden" als leidraad voor het operationeel doel "Grondrechten". Dit operationeel doel stond daarom onder de strategische doelstelling "Krachtige steden en buurten". Het leek ons bij nader inzien correcter deze hier te schrappen en toe te voegen als operationele doelstelling "Sociale grondrechten" onder de strategische doelstelling "Grond- en mensenrechten". De beschrijving hiervan formuleerden we als volgt:

  "De sociale grondrechten die collectief in het vizier komen binnen de basiswerkingen (buurtwerk, armoedevereniging) van SAAMO zijn beter toegankelijk voor mensen in maatschappelijk kwetsbare posities."

  Het is immers voor onze buurtopbouwwerkprojecten en armoedeverenigingen belangrijk dat er de mogelijkheid is om ook te werken aan een grondrecht dat niet bijdraagt aan de andere gekozen grondrechten in ons meerjarenplan, nl. sociale bescherming, wonen of onderwijs. Als er andere thema's komen bovendrijven in deze projecten met sterke basiswerkingen, kunnen deze via het operationeel doel "Sociale grondrechten" in beeld komen. Op die manier blijven we binnen ons inhoudelijk kader voldoende participatief werken.

- Het operationeel doel "Versterkende leefomgeving" hebben we geschrapt. Enkel het project "Brede School Beringen" droeg hieraan bij en op een manier die weinig verschilde met de operationele doelen "Versterkende leeromgeving" en "Community building". Door bij te dragen aan dit laatste operationeel doel verliezen we het voor dit project belangrijke aspect van de leefomgeving, de buurt en de samenhang met buurtbewoners niet uit het oog.

2. Overzicht kwantitatieve resultaatsgerichte indicatoren

2.1. Decretale personeelsformatie

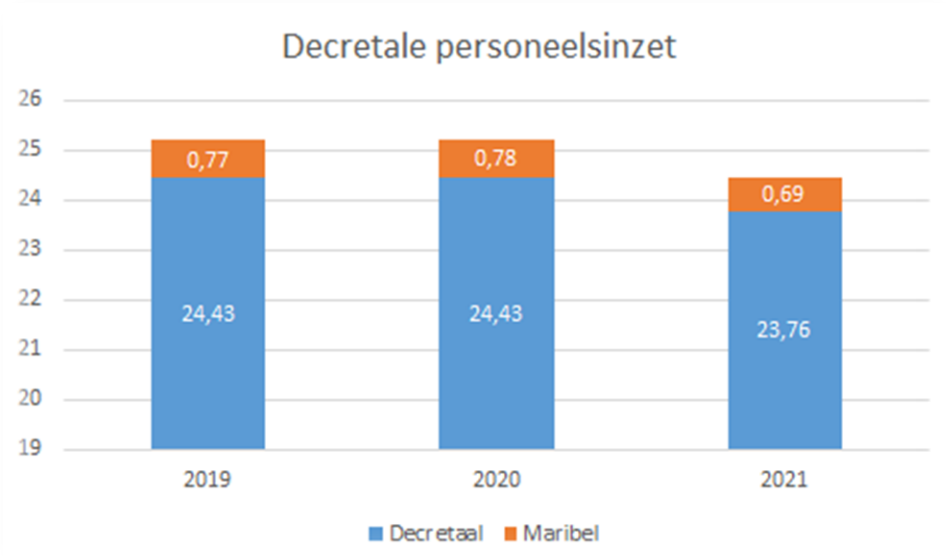

Met deze grafiek tonen we aan dat de opgelegde decretale personeelsformatie voor SAAMO Limburg minstens 100% bedraagt, gemeten als gemiddelde over 3 kalenderjaren en rekening houdend met de bijdrage Sociale Maribel.
De aan SAAMO Limburg opgelegde personeelsformatie bedraagt 24,57 VTE (als gemiddelde voor de jaren 2019-2020-2021). In 2019 realiseerden we 25,2 VTE, in 2020 25,21 VTE en in 2021 24,45 VTE. De bijdrage Sociale Maribel bedraagt in 2019 en 2020 respectievelijk 0,77 VTE en 0,78 VTE. In 2021 bedraagt deze 0,69 VTE. Gespreid over 3 opeenvolgende jaren, bedraagt de decretale personeelsformatie 24,87 VTE, dus een surplus van 0,30 VTE ten opzichte van de gemiddelde gevraagde norm.

2.2. Medewerkers die rechtstreeks met de doelgroep werken, opgedeeld per thema

SAAMO Limburg zette in 2021 expliciet in op de thema's Sociale bescherming, Onderwijs, Wonen, Sociale grondrechten, Krachtige buurten en steden en Collectief burgerschap. Wat het thema "Sociale grondrechten" betreft, gebeurden er in het eerste jaar van het meerjarenplan vooral verkenningen in de verschillende strategische acties. Daarom zetten we momenteel (nog) geen aparte VTE in op dit thema. Vanaf het moment dat er een voldoende grote personeelsinzet zou zijn, passen we dit aan.
Daarnaast zijn er drie strategische acties, die transversaal aangepakt worden: "Verbeteren van gezondheid", inzetten van expertise" en "Rekening houden met diversiteit". De andere inzet is

ondersteunend voor de werking van de hele organisatie, zoals personeelsadministratie, directie, boekhouding,… Deze komt voornamelijk in beeld in de rubriek “Overhead”.

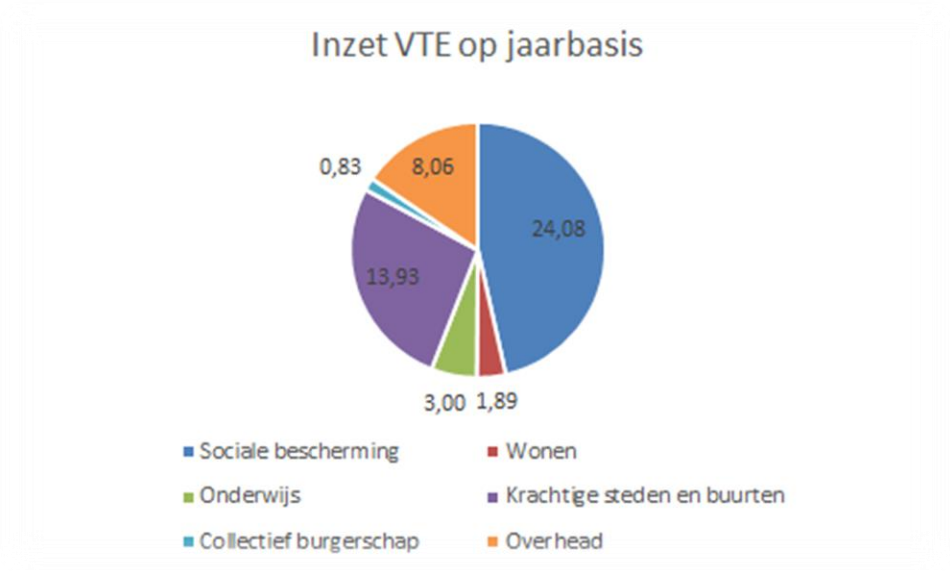

In deze grafiek brengen we het aantal VTE in beeld dat per thema ingezet wordt. Het totaal aantal VTE groeide in 2021 tot 51,79 in vergelijking met 46,53 VTE in 2020. Het aantal VTE, actief bij Krachtige steden en buurten, kende een groei van bijna 4 VTE: van 10,26 VTE in 2020 naar 13,93 VTE in 2021. De buurtanalyseprojecten zijn net als vorig jaar de voornaamste verklaring hiervan. Deze groei zal zich misschien nog in beperkte mate doorzetten in 2022 waar we op basis van de conclusies van de buurtanalyse in Maasmechelen een kans hebben op een nieuwe opdracht in het verlengde van de huidige opdracht. De inzet op het thema Sociale bescherming is het grootst. Dit komt voornamelijk door het stijgend aantal projecten in het kader van “Zorgzame buurten”. Dat waren er op het einde van 2021 in totaal 10. Voor 2022 voorzien we hier nog een kleine stijging, naar aanleiding van de oproep van Minister Beke waar verschillende Limburgse lokale besturen op ingingen.

Transversaal blijft onze inzet op de tweede lijn belangrijk om de kwaliteit van nieuwe opbouwwerkprojecten te waarborgen. Daarnaast blijft het een weloverwogen keuze van onze organisatie om voldoende in te zetten op externe communicatie en op coaching door de teamcoördinatoren.

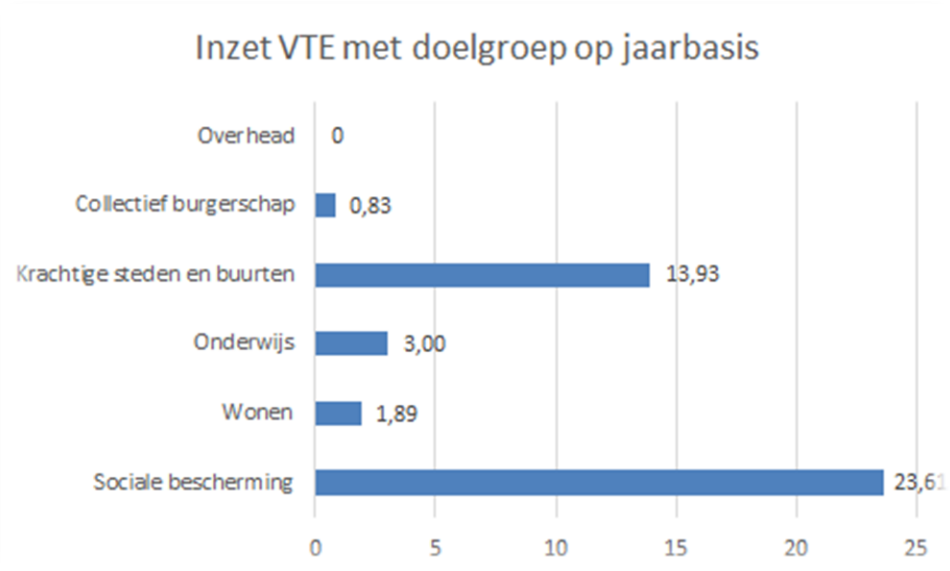

In bovenstaand diagram kunnen we meer in detail zien hoeveel VTE rechtstreeks met de doelgroep werken, opgedeeld per thema. Voor alle thema's, Sociale bescherming uitgezonderd, is dat 100% met doelgroep.

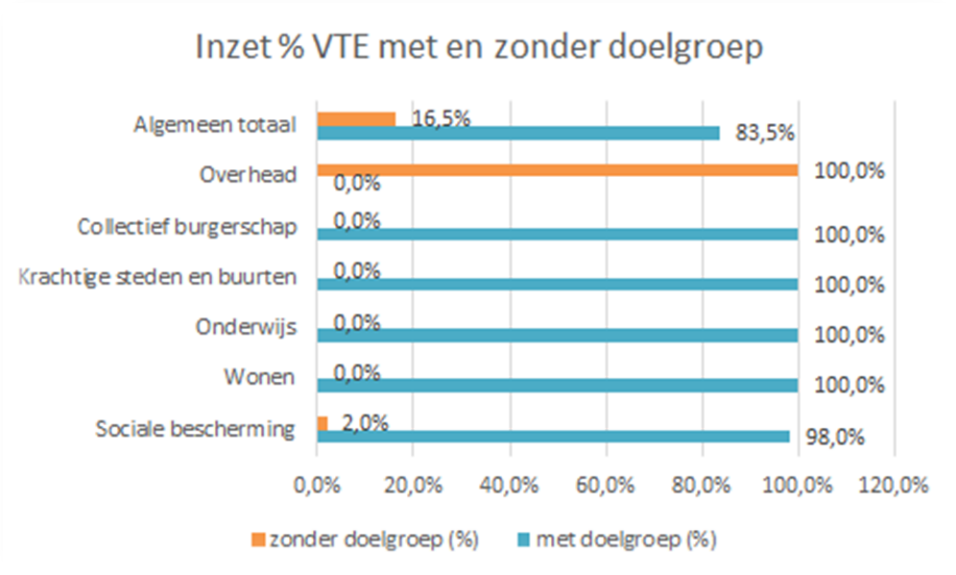

Meer dan 80% van de personeelsinzet van SAAMO Limburg (83,5%) wordt gerealiseerd in het rechtstreeks werken met de doelgroep. We zetten hiermee de trend van de lichte stijging ten opzichte van voorgaande jaren verder. De reden is de groei van het aantal opbouwwerkers. De andere personeelsinzet is ondersteunend voor de eerstelijnsinzet, hetzij door administratieve ondersteuning, hetzij door tweedelijnswerk dat gebaseerd is op het werken met de doelgroep of voorwaardenscheppend is hiervoor. Enkel het thema "Sociale bescherming" telt een beperkt aandeel van 2% personeelsinzet zonder doelgroep: de oorzaak ligt hier enerzijds in de ondersteuning van de verenigingen waar armen het woord nemen. Deze projecten vragen immers heel wat administratief werk zoals boekhouding, vzw-administratie,… Anderzijds is dit ook door het tweedelijnswerk dat inherent is aan onze projecten "buurtanalyses" en "opsporen van verdoken armoede in Leopoldsburg".

2.3. Aantal georganiseerde activiteiten, opgedeeld per thema en activiteitensoorten

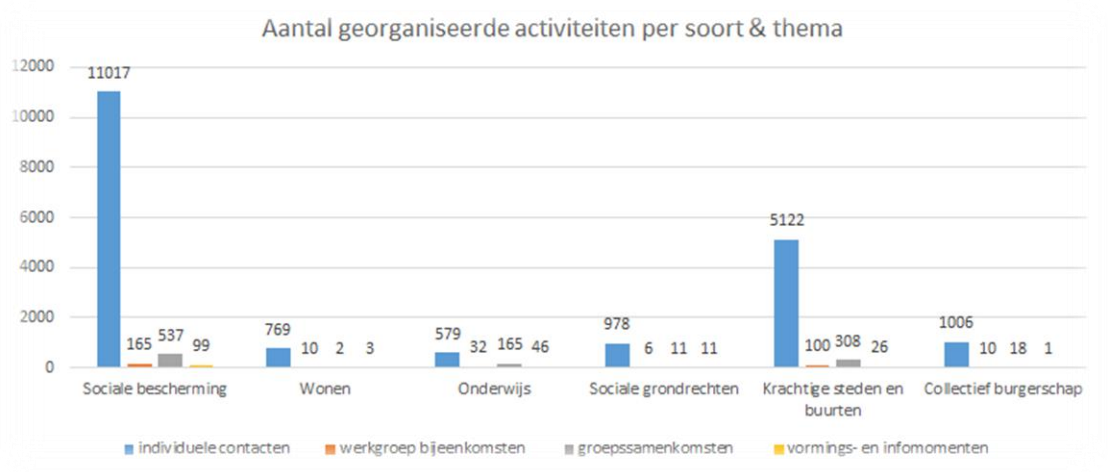

Onze toelichting bij de cijfers van de RGI-tabellen is dit jaar beperkter dan in het verleden. Enerzijds omdat we met het nieuwe registratiesysteem nog zoekende zijn naar op de meest efficiënte en toch correcte manier kwantitatief registreren van de indicatoren. Anderzijds omdat bij het begin van een nieuw meerjarenplan de vergelijkingen met de afgelopen jaren veel minder relevant zijn.

Voor het aantal deelnames per activiteitensoort en thema stellen we vast dat in het afgelopen covidjaar individuele contacten de meerderheid blijven uitmaken van de georganiseerde activiteiten met onze doelgroep. Zoals al eerder in het inhoudelijk deel aan bod kwam, bereikten onze projecten mensen in maatschappelijk kwetsbare posities omdat we al lang actief zijn in bepaalde locaties, maar zeker ook omdat heel veel andere diensten en organisaties niet of slecht bereikbaar waren voor de vele noden en vragen van onze doelgroep. Meer dan ooit werd er individueel afgesproken om te ondersteunen in hulpvragen, door te verwijzen, te printen, afspraken te maken, te zoeken naar oplossingen,…
Gedurende een aantal maanden konden we een aantal groepssamenkomsten organiseren in onze basiswerkingen, maar bleef dit toch beperkt gezien de vele voorzorgsmaatregelen die de organisatie ervan bemoeilijkten. We deden dan ook zoveel mogelijk buitenactiviteiten. Vooral werkgroepen en vormings- en infomomenten waren zo goed als onmogelijk om te organiseren voor onze vrijwilligers en deelnemers. Toch bleven we dit doen in de mate van het mogelijke om onze agogische en politieke opdrachten te blijven waarmaken, op een zo participatief mogelijke manier.

2.4. Aantal deelnemers per activiteitensoort, opgedeeld per thema

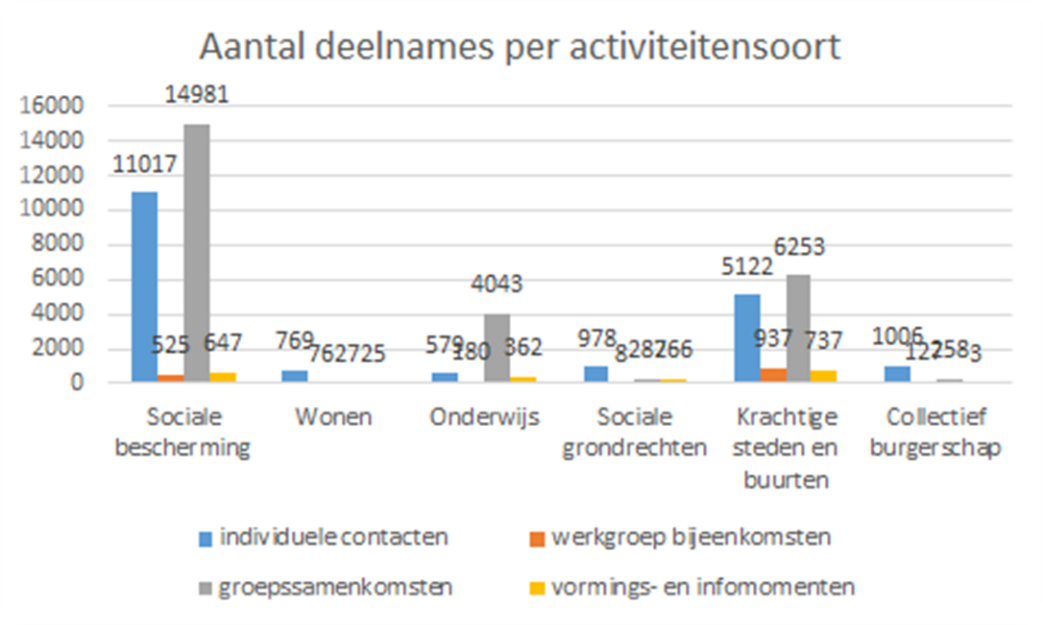

De cijfers geven de deelnemersaantallen weer. De telling gebeurt op basis van het aantal deelnames. Het betreft dus niet de unieke deelnemersaantallen. Het aantal deelnemers is voornamelijk een reflectie van het aantal georganiseerde activiteiten. We merken dat in de projecten met een stevige basiswerking (buurtopbouwwerkprojecten, verenigingen waar armen het woord nemen, project Brede School Beringen,…) het aantal mensen dat we met individuele contacten en groepssamenkomsten bereikten in 2021 toch voldoende hoog bleef. Onze opbouwwerkers slaagden er dan ook in om, ondanks de vele maatregelen, een nauwe vinger aan de pols te houden bij onze doelgroep, activiteiten met en voor hen te organiseren, beleidsdossiers op te bouwen,…

2.5. Aantal oplossingsactoren en partners per thema

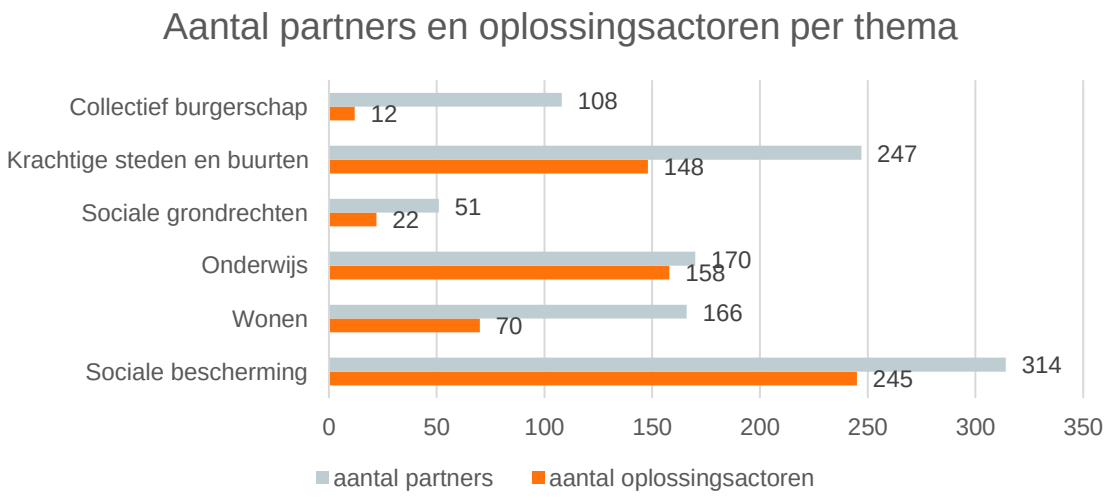

Uit deze grafiek kunnen we afleiden dat er een heel breed partnerschap is dat in verhouding staat tot het aantal projecten per thema. Zelfs voor het kleiner aantal projecten enkel in het kader van de grondrechten wonen en onderwijs kunnen we vaststellen dat er toch met heel veel verschillende partners en oplossingsactoren samengewerkt wordt. De complexiteit van de problematieken van onze doelgroep vraagt dan ook brede samenwerkingsverbanden om naar oplossingen toe te werken.
Voor het nieuwe thema “Collectief burgerschap” is er een relatief laag aantal oplossingsactoren. Het feit dat daar ook naar de brede oplossingsactor “publieke opinie” toe gewerkt wordt, maakt dat het aantal daar een stuk een vertekend beeld schetst. Anderzijds heeft het thema ook een beperkte personeelsinzet met slechts enkele projecten.

2.6. Aantal contacten met oplossingsactoren en samenwerkingspartners per thema

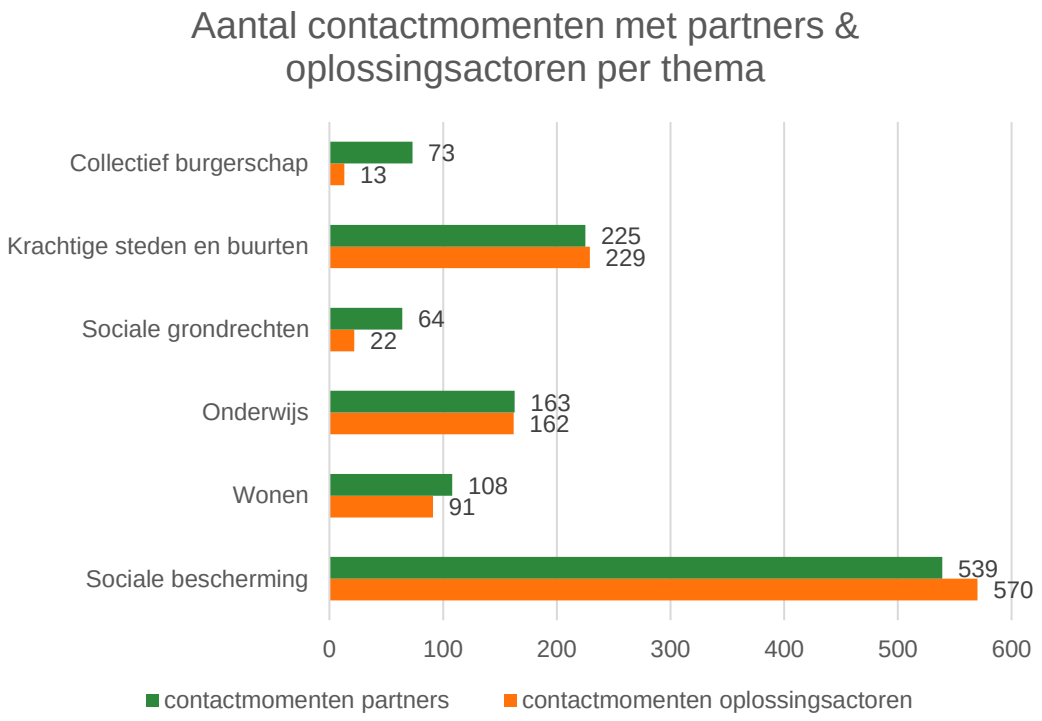

In deze grafiek zien we dat voor het thema “sociale bescherming” het aantal contacmomenten met partners en oplossingsactoren groter is dan bij de andere thema’s. Niet alleen speelt het hogere absolute cijfer van het aantal projecten daar een rol, ook het sterke politieke karakter van de 10 projecten “Zorgzame buurten” maakt dat het aantal hoger ligt voor dit thema.
Voor het thema “Collectief burgerschap” is dezelfde opmerking als voor het absolute aantal oplossingsactoren hierboven relevant, namelijk het sterker bespelen van 1 belangrijke oplossingsactor zijnde “de publieke opinie".

Globaal kunnen we wel stellen dat er, ondanks of misschien dankzij de vele covidmaatregelen, toch heel wat beleidscontacten en contactmomenten met partners hebben plaatsgevonden. Een groot deel hiervan gebeurde noodzakelijkerwijs digitaal. Maar het is duidelijk dat er ook in 2021 meer ruimte was voor de politieke kernopdracht wegens minder bewegingsvrijheid voor het organiseren van activiteiten voor de doelgroep.

2.7. Beleidscontacten waar de doelgroep rechtstreeks bij betrokken was

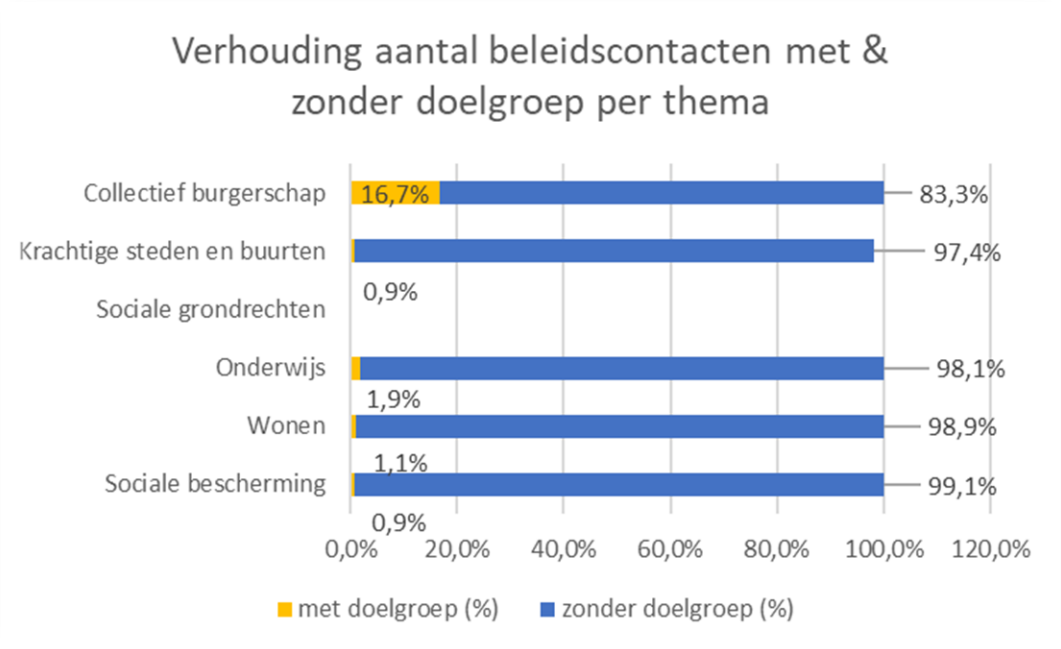

Het aantal beleidscontacten met doelgroep ligt voor het thema “Collectief burgerschap” relatief hoog. Dit is te verklaren door het feit dat het gaat om een klein aantal projecten dat aan de operationele doelstellingen “Solidariteit” en “Belangenbehartiging” bijdraagt, namelijk het” Trefpunt Armoede” en de ‘Week van Verbondenheid’. De enkele beleidscontacten die daar geweest zijn, waren relatief vaak in aanwezigheid van de doelgroep.

De cijfers voor de andere thema’s betekenen niet dat er geen participatie van de doelgroep vooraf gaat aan het beleidscontact: de inhoud van het beleidscontact, namelijk noden van onze doelgroep en eventuele oplossingen hiervoor, wordt steeds gebaseerd op basis van rechtstreekse en veelvuldige contacten met de doelgroep.
Daarnaast gebeurt veel partneroverleg wél in aanwezigheid van onze doelgroep. Dit is dikwijls een beleidsvoorbereidend overleg dat in de resultaatsgerichte indicatoren niet in beeld komt. Dit overleg is dikwijls een grote stap voor onze mensen naar vergadercultuur die hen niet eigen is. Anderzijds is de inbreng van de ervaringsdeskundigheid van onze doelgroep op die momenten ook erg verrijkend en soms zelfs confronterend. Zelfs bij sommige van onze partners is het niet evident mensen in maatschappelijk kwetsbare posities mee aan tafel te hebben.

2.8. Aantal beleidsdossiers per thema

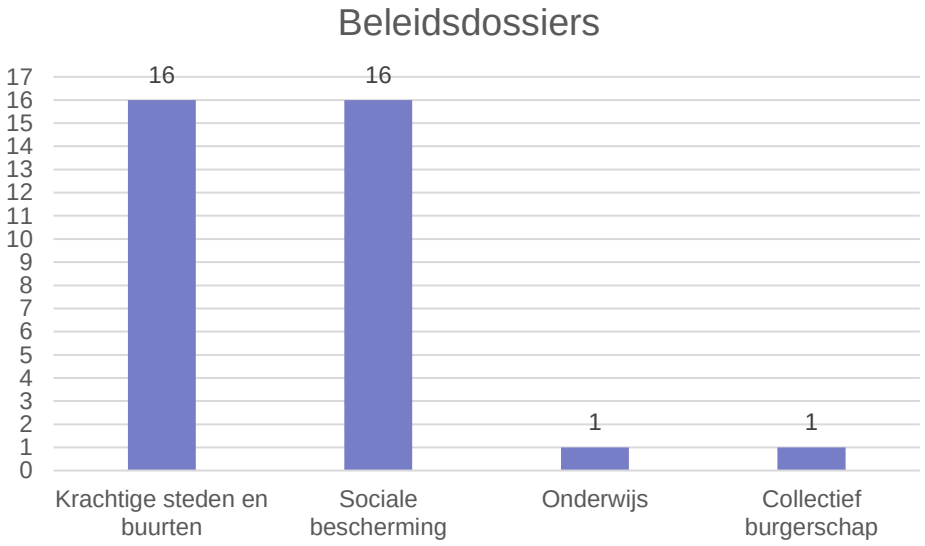

Dit staafdiagram geeft het aantal beleidsdossiers per thema weer. In het totaal registreerden we **34 beleidsdossiers in Limburg**. Het hoge aantal dossiers voor het thema “Krachtige buurten en steden” is vooral te verklaren door de 10 buurtanalyses met specifieke aandacht voor mensen in maatschappelijk kwetsbare posities die we in 2021 maakten. Daarnaast waren er heel wat dossiers in buurtopbouwwerkprojecten in het kader van de leefomgeving en de ontmoetings- en speelmogelijkheden.

Bij het thema “Sociale bescherming” zien we dat de projecten rond “Zorgzame buurten” er 11 beleidsdossiers afgerond werden. Daarnaast zijn er rond onderwijs, armoede, outreachend werken,… verschillende beleidsdossiers voor dit thema ontwikkeld. Voor een gedetailleerde beschrijving van al de beleidsdossiers verwijzen we naar de kwalitatieve voortgang van de projecten.

2.9. Aantal vrijwilligers opgedeeld per thema

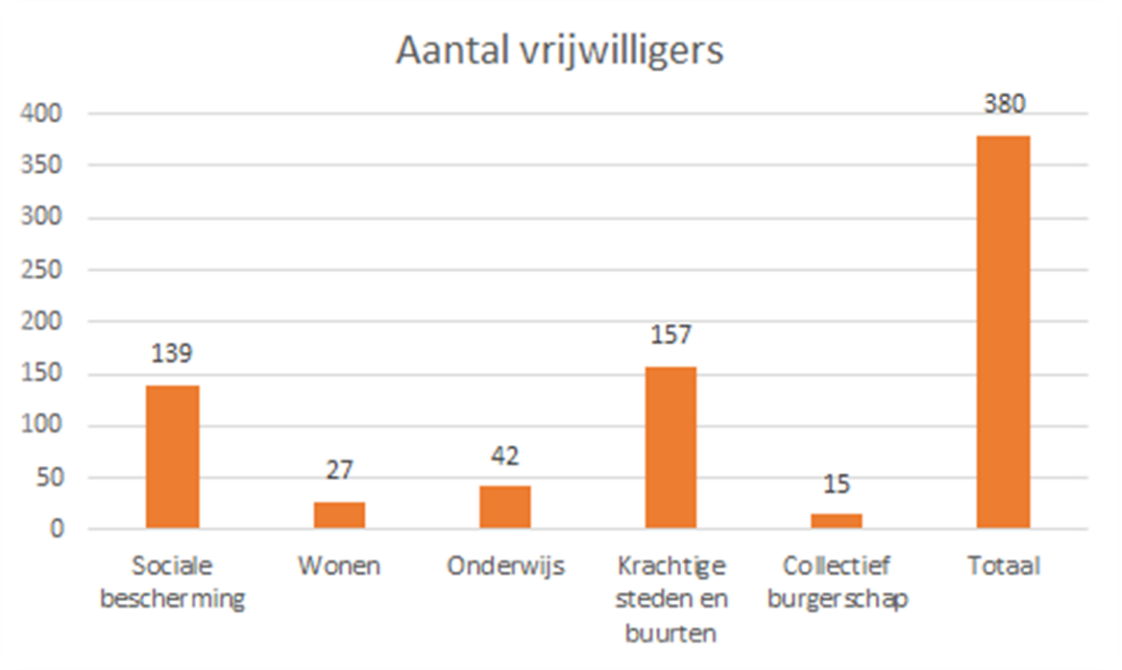

Aangezien er door de coronapandemie en de beperkende maatregelen minder fysieke ontmoetingsmomenten en activiteiten konden plaatsvinden, zijn veel vrijwilligers afgehaakt. Binnen de projecten zal in 2022 dan ook ingezet worden op het heractiveren van bestaande vrijwilligers en het zoeken naar nieuwe vrijwilligers. Dit kan uiteraard ook leiden tot een nieuwe dynamiek in de vrijwilligerswerkingen. Met een vernieuwd vrijwilligersbeleid zullen we als organisatie alle mogelijke inspanningen leveren om de verschillende projecten hierin maximaal te ondersteunen.

2.10. Communicatieacties

Per kalenderjaar vertrekken we vanuit een globaal communicatieplan waarbij we de krijtlijnen uitzetten voor een kader waarbinnen de communicatieacties een plek hebben. Dit omvat de focusgebieden op korte en lange termijn waarbij communicatie in haar geheel wordt bekeken. De gecoördineerde en geplande acties zijn, net zoals de ad hoc acties, een onderdeel hiervan.

Rebranding

2021 stond grotendeels in het teken van de rebranding. Op 18 november werd RIMO Limburg SAAMO Limburg. De nieuwe naam, het nieuwe logo en de nieuwe huisstijl was nodig voor een betere vertaling van onze identiteit en onze opdracht: samen, informeel, streetwise, krachtig en verbindend. De slogan ‘samen uitsluiting aanpakken’ vat dit alles perfect samen.
De rebranding kwam tot stand na een intensief traject binnen de sector met continu overleg tussen alle 8 de regio’s. Het participatieve karakter werd extra benadrukt door zowel collega’s, partners als doelgroep te betrekken bij de totstandkoming van de rebranding. Dit gebeurde via digitale en fysieke bevragingen, workshops, feedbackrondes, enz. Voor de externe begeleiding werd er beroep gedaan op communicatiebureau Lex & Turner.
Tweede helft november en december stond in het teken van de implementatie van de rebranding bij de collega’s en projecten.

Doelgroepenmatrix

De doelgroepenmatrix is een leidraad waarbij we de verschillende communicatiekanalen linken aan de diverse doelgroepen. De content die we creëren toetsen we per kanaal en per doelgroep af en draagt bij aan de mediamix en het herhalende karakter om het bereik te vergroten.

	DOELGROEPEN											
	PROFESSIONEEL					INDIVIDU			PERSONEEL	RVB / AV	MASSA	PERS
KANALEN	Overheid	Middenveld	Deskundigen	Bedrijven	Sollicitanten	Vrijwilligers	Stagiairs	Impactgroep(en)				
Facebook	•	●	•	•	●	●	●	●	●	●	●	•
LinkedIn	●	•	●	●	●		●			●	●	
Twitter	●	●	●							•	•	●
Instagram						•	•	•	•	•	•	
Website	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Nieuwsbrieven	●	●	●			●			●	●		●
SAAMO Krant	●	●	●			•	•	•	●	●		●
Persbericht												●

Overzicht communicatieacties

In 2021 realiseerde SAAMO Limburg 49 communicatieacties.
Het volgende overzicht biedt per actie een korte omschrijving, alsook de manier waarop de informatie verspreid werd. Aangezien de naamsverandering naar SAAMO Limburg pas in november plaatsvond, werd in de meeste communicatieacties nog de naam 'RIMO Limburg' vermeld.

Nr	Communicatieactie	Omschrijving/resultaat	Datum
1	www.rimo.be / www.saamolimburg.be	Website met actueel nieuws uit de projecten en vaste inforubrieken	continu
2	RIMO-flyer (in gebruik tot de rebranding op 18 november 2021)	Beknopte voorstellingsfolder van de organisatie. Verspreiding via studiedagen, persconferenties, lezingen, persoonlijke contacten …	continu
3	RIMO-voorstellingsfolder (in gebruik tot de rebranding op 18 november 2021)	Uitgebreide voorstellingsfolder van de organisatie. Verspreiding via studiedagen, persconferenties, lezingen, persoonlijke contacten …	continu
4	Organisatiepagina op Facebook	Facebookpagina met actueel nieuws uit de projecten en de sector.	continu
5	Organisatiepagina op Twitter	Twitterpagina met actueel nieuws uit de projecten en de sector.	continu
6	Organisatiepagina op LinkedIn	LinkedInpagina met actueel nieuws uit de projecten en de sector.	continu
7	YouTube-kanaal	Verzameling van alle filmpjes van en over RIMO Limburg / SAAMO Limburg.	continu
8	Goednieuwskrant HBVL	Wekelijks verschijnt er een goednieuwskrant bij HBVL. Hierin verschijnen regelmatig nieuwsberichten over de RIMO- / SAAMO-projecten.	continu
9	HBV <gemeente>	Elke gemeente heeft een eigen HBV-pagina op de website van HBVL. Opbouwwerkers, buurtwerkers en vrijwilligers dienen regelmatig foto's en nieuwsberichten in over de projecten. Wekelijks verschijnt er een HBV <gemeente> - krantje als bijlage bij HBVL met een selectie van de online nieuwsberichten.	continu
10	Artikel NB - Buurthuis en 53 woningen in Meulenberg - online	Over de afbraak en opbouw van nieuwe woningen en een buurthuis in buurt- en opbouwwerk Meulenberg	05/01/2021
11	Artikel HBVL - Buurthuis en 53 woningen in Meulenberg - online	Over de afbraak en opbouw van nieuwe woningen en een buurthuis in buurt- en opbouwwerk Meulenberg	06/01/2021
12	Artikel HBVL – Beringen is op zoen naar wandelmaatjes - online	Over het concept van wandelmaatjes ism. Stad Beringen en Avansa	12/02/2021

13	TVL-nieuws – Stad Beringen is op zoek naar Artikel wandelmaatjes	Over het concept van wandelmaatjes ism. Stad Beringen en Avansa	12/02/2021
14	Artikel HBVL – Stad Beringen wil iedereen digitaal mee - online en print	Over het aanbod van digipunten waarond een digipunt in het Inloophuis (STEK) in Beringen	15/02/2021
15	Artikel HLN - Café Anoniem krijgt nieuw ontwerp voor nieuwbouw (én gloednieuwe naam) – online	Over de nieuwe infrastructuur en naam van Café Anoniem	24/02/2021
16	Artikel HLN – Nieuwe overlevingsgids voor kansarmen – online en print	Over de overlevingsgid 'Over-Leven' voor kansarmen geschreven door opbouwwerker Café Anoniem Stef Gülbahar en Stad Hasselt	25/02/2021
17	Artikel HBVL – Online leren met de bib – online	Verwijzing naar het digipunt in het Inloophuis (STEK) in Beringen	02/03/2021
18	Artikel IN en OM Houthalen-Helchteren – Hoeve Mieneke herleeft met meer silhouetten – online	Verwijzing naar 'Buurthuis Meulenberg, aangestuurd door RIMO' die het peterschap op zich neemt	Maart 2021
19	Artikel Stadsmagazine Genk – Corona scherpt de ongelijkheid aan p. 10	Interview over de impact van corona op de ongelijkheid in de samenleving met het Genks Forum Samenleven in Diversiteit waar Stafmedewerker Beleid Diana Zangari in participeert	Maart 2021
20	Artikel HBVL – Steeds meer Limburgs verzet tegen opdeling van de provincie in 3 regio's – online	Vermelding van RIMO Limburg als organisch samenwerkingverband (quote van Carien Neven, Secretaris Beweging.net)	11/03/2021
21	Artikel HBVL – Beringen bundelt gezinsaanbod paasvakantie – online	Over het vakantieaanbod voor kinderen en hun ouders in Beringen met vermelding van de Brede School De Terrilling als samenwerkende partner	30/03/2021
22	TVL-nieuws – Inzamelactie menstruatieproducten in Beringen is groot succes – online	Vermelding van RIMO Limburg als partner van Stad Beringen voor de verdeling van de menstruatieproducten aan meisjes en vrouwen in armoede	01/04/2021
23	Artikel HBVL – Inzamelactie menstruatieproducten groot succes door engagement van inwoners – online	Vermelding van RIMO Limburg als partner van Stad Beringen voor de verdeling van de menstruatieproducten aan meisjes en vrouwen in armoede	02/04/2021
24	Artikel HLN – Actie rond menstruatieproducten groot succes - online	Vermelding van RIMO Limburg als partner van Stad Beringen voor de verdeling van de menstruatieproducten aan meisjes en vrouwen in armoede	07/04/2021
25	Artikel In en Om – Veerkracht is meer kracht! Social Respons Project: proefproject in Houthalen-Helchteren 'Meest kwetsbaren ondersteunen is onze missie'	Vermelding van RIMO Limburg als partner	April 2021
26	Artikel HBVL – Voorzitter Sint-Vincentius zwaait af: 'drama's gezien bij eenoudergezinnen - online	Vermelding van RIMO Limburg waar Stef Vandebroek 24 jaar lang directeur was	02/05/2021
27	Artikel HBVL - Lokale ondernemers sponsoren heropleving Hoeve Mieneke - online	Vermelding van RIMO Limburg (buurt- en opbouwwerk Meulenberg)	12/05/2021

28	Artikel HBVL – Oudsbergen promoot zorgzame buurten waar iedereen zich thuis kan voelen - online	Over de opstart van het traject Zorgzame Buurten in Oudsbergen onder begeleiding van RIMO Limburg	17/05/2021
29	Artikel IN en OM Houthalen – Lokale ondernemers sponsoren heropleving Hoeve Mieneke	Vermelding van RIMO Limburg (buurt- en opbouwwerk Meulenberg)	11/06/2021
30	Artikel InterMedia HH – Lokale ondernemers sponsoren heropleving Hoeve Mieneke	Vermelding van RIMO Limburg (buurt- en opbouwwerk Meulenberg)	11/06/2021
31	Artikel Internetgazet HH – Buurtbabbel in Meulenberg – online	Over de eerste fysieke buurtbabbel voor buurtbewoners via buurt- en opbouwwerk Meulenberg en het Casino	04/07/2021
32	Artikel HBVL – Beverlo bruist dankzij buurtgericht netwerk Beringen – online	Over het project buurtgericht netwerk in Beverlo met qoute van opbouwwerker Liesbeth Brusselaers	05/07/2021
33	Artikel HLN – Beverlo bruist dankzij buurtgericht netwerk Beringen – online	Over het project buurtgericht netwerk in Beverlo met qoute van opbouwwerker Liesbeth Brusselaers	07/07/2021
34	Artikel HBVL – Nieuwe wooncomplex aan Hazelarenstraat ingehuldigd met buurtbabbel - online	Vermelding van RIMO Limburg (buurt- en opbouwwerk Meulenberg)	07/07/2021
35	Artikel NB – Nieuwe wooncomplex aan Hazelarenstraat ingehuldigd met buurtbabbel - online	Vermelding van RIMO Limburg (buurt- en opbouwwerk Meulenberg)	12/07/2021
36	Artikel Dertien Bilzen – Buurtopbouwwerk stimuleert verbondenheid in woonomgevingen - online	Vermelding van RIMO Limburg (buurt- en opbouwwerk Bilzen)	Juli 2021
37	Artikel NB – 443000 euro om Limburgse dorpen gezellig en sociaal te houden - online	Vermelding van Depot Margo als één van de gekozen projecten	16/07/2021
38	Artikel NB – Muziek in zomertuin verbindt buurt met Casino - online	Quote van opbouwwerker Michael Herbots, buurt- en opbouwwerk Meulenberg, over d eorganisatie van een muzikaal buurtmoment	19/07/2021
39	Artikel HBVL – Muziek in zomertuin verbindt buurt met Casino - online	Quote van opbouwwerker Michael Herbots, buurt- en opbouwwerk Meulenberg, over de organisatie van een muzikaal buurtmoment	19/07/2021
40	Artikel NB – Kinderen beleven fijne Buitenspeeldag in Beverlo - online	Over de buitenspeeldag in Beverlo met RIMO Limburg als partner	13/09/2021
41	Artikel HBVL – Buitengewone buitenspeeldag voor kinderen en jongeren – online en print	Over de buitenspeeldag in Beringen op 6 locaties met RIMO Limburg als partner	13/09/2021
42	Persbericht over de aanstelling van Tony Heeren als de nieuwe voorzitter van Depot Margo en het voorstellen van de uitdagende toekomstplannen.	Resultaat van persbericht: • Artikel HBVL – Tony Heeren nieuwe voorzitter van Limburgs sociaal distributieplatform Depot Margo – online • Vrt.be – Voormalig onderzoeksrechter is nieuwe voorzitter Depot Margo: we willen zoveel mogelijk mensen voorzien	 16/09/2021 16/09/2021 16/09/2021

		van voeding en producten – online	17/09/2021
		• Artikel NB – Tony Heeren nieuwe voorzitter van Limburgs sociaal distributieplatform Depot Margo – online • Artikel HBVL – Na rechtbank wordt Tony Heeren voorzitter van Depot Margo – print • Artikel Kerk en Leven – Ambitieus gedienstig voormalig rechter Tony Heeren voorzitter van Depot Margo	06/10/2021
43	Artikel HBVL – Woonwagenpark wordt opgeruimd Zonhoven - print	Vermelding van RIMO Limburg met quote van opbouwwerker Hilde Degol, project Woonwagenwerk in Limburg	21/09/2021
44	Artikel HBVL – Woonwagenpark wordt opgeruimd Zonhoven - online	Vermelding van RIMO Limburg met quote van opbouwwerker Hilde Degol, project Woonwagenwerk in Limburg	21/09/2021
45	Artikel NB – En plots is het woonwagenpark van Zonhoven verdwenen - online	Vermelding van RIMO Limburg met quote van opbouwwerker Hilde Degol, project Woonwagenwerk in Limburg	22/09/2021
46	Artikel Stadsmagazine Genk 3600 – Neem plaats op de babbelbank	Over de babbelbanken in Genk met opbouwwerker Emine Sahin, Buurtopbouwwerk Waterschei, op de cover	09/10/2021
47	Persbericht over 17 oktober, werelddag van verzet tegen armoede.	Resultaat van persbericht: • TVL nieuws werelddag van verzet tegen armoede – interview opbouwwerker Conny Mertens • VRT nieuws verzet tegen armoede – dozenspel in Beringen – met quote van opbouwwerker Conny Mertens	17/10/2021 17/10/2021
48	Artikel HBVL - Als je wakker ligt van je elektriciteitsrekening, is renoveren geen prioriteit	Opiniestuk van stafmedewerker beleid Frederik Vaes over het vergeten van mensen in armoede bij de opmaak van het Vlaams klimaatakkoord	11/11/2021
49	Artikel De Truieneer – Extra steun van Stad voor OnderOns – online	Vermelding van armoedeverening OnderOns	30/11/2021

2.11. Lokale middelen

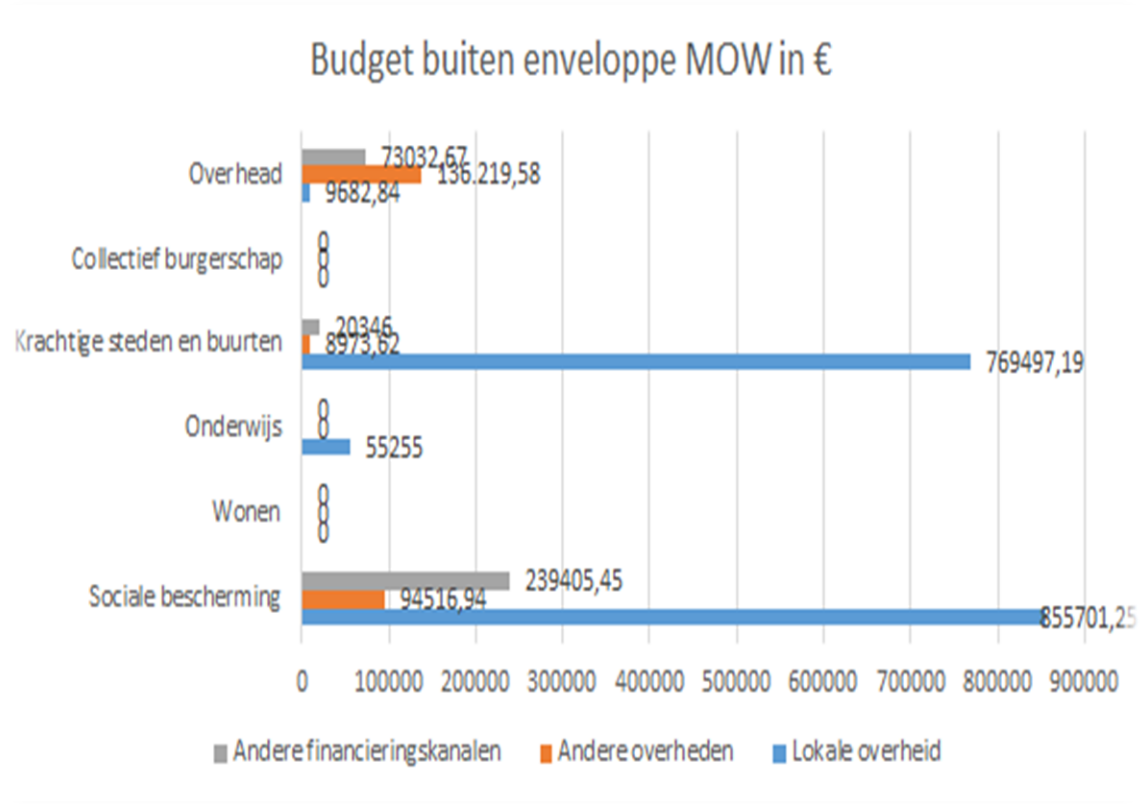

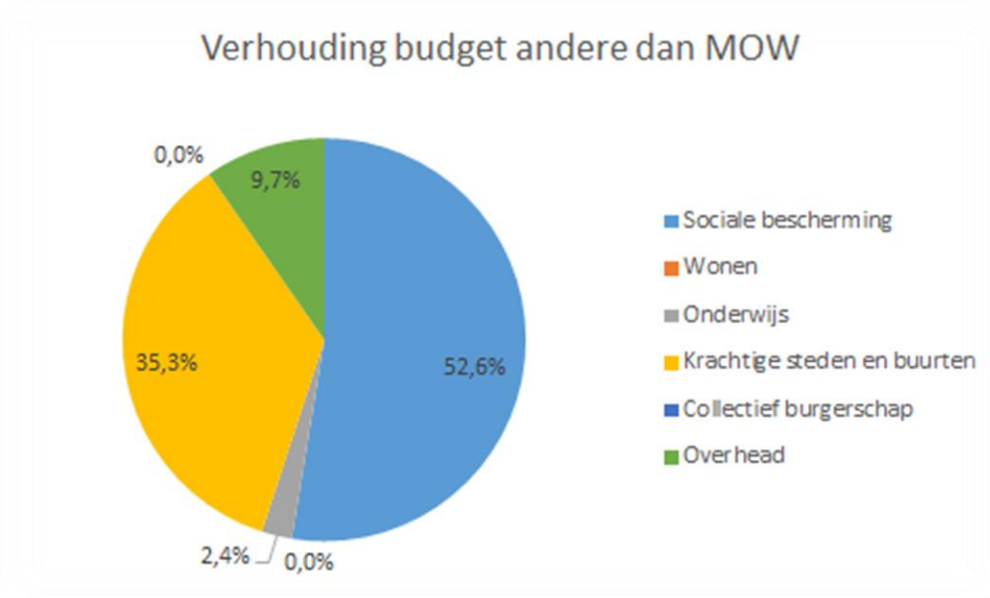

lokale overheden						
	wonen	sociale bescherm	onderwijs	buurt	collectief burgers	overhead
Beringen	- €	148,00 €	55.255,00 €	255.112,00 €	- €	- €
Bilzen	- €		- €	122.680,00 €	- €	- €
Depot Margo gemeenten	- €	154.327,00 €	- €	- €	- €	- €
Dilsen-Stokkem	- €	- €	- €	76.800,00 €	- €	- €
Genk	- €	- €	- €	170.000,00 €	- €	- €
Hasselt		347.720,25 €			- €	
Herk-de-Stad		38.900,00 €			- €	
Houthalen	- €		- €	40.000,00 €	- €	- €
Leopoldsburg	- €	24.411,00 €	- €	- €	- €	- €
Lummen		37.400,00 €			- €	
Maasmechelen	- €	51.016,00 €	- €	36.753,00 €	- €	- €
Oudsbergen	- €	38.900,00 €	- €	- €	- €	- €
Pelt	- €	- €	- €	38.900,00 €	- €	9.683 €
Riemst		22.890,00 €				
Sint-Truiden	- €	79.224,00 €	- €	- €	- €	- €
Tongeren		45.765,00 €		29.252 €	- €	
Zutendaal	- €	15.000,00 €	- €	- €	- €	- €
TOTAAL	- €	855.701,25 €	55.255,00 €	769.497,19 €	- €	9.682,84 €

andere overheden						
	wonen	sociale bescherm	onderwijs	buurt	collectief burgers	overhead
Vlaamse overheid Depot Margo	- €	19.155,94 €	- €	- €	- €	- €
Vlaamse overheid De Stek	- €	46.905,00 €	- €	- €	- €	- €
Vlaamse overheid loopbaanpreventie						3.631,00 €
Vlaamse overheid extra inzet		28.456,00 €				
sociale maribel	- €	- €	- €	- €	- €	118.046,88 €
Vlaamse overheid jongerenbonus	- €	- €	- €	- €	- €	9.640,00 €
Via	- €	- €	- €	- €	- €	2.645,40 €
Vipa	- €	- €	- €	- €	- €	2.256,30 €
Toerisme Vlaanderen	- €	- €	- €	8.973,62 €	- €	- €
provincie Limburg	- €	- €	- €	- €	- €	- €
TOTAAL	- €	94.516,94 €	- €	8.973,62 €	- €	136.219,58 €

andere bronnen						
	wonen	sociale bescherm	onderwijs	buurt	collectief burgers	overhead
CAW	- €	- €	- €	- €	- €	2.850,00 €
cera	- €	1.249,53 €	- €	- €	- €	- €
kapitaal en interestsubsidie	- €	- €	- €	- €	- €	9.351,69 €
Koning Boudewijnstichting	- €			7.346,00 €	- €	- €
nationale loterij	- €	13.685,92 €	- €	- €	- €	- €
nieuwe volksbond	- €	20.000,00 €	- €	- €	- €	- €
Onder Ons	- €	68.000,00 €	- €	- €	- €	- €
ons centrum	- €	39.150,00 €	- €	- €	- €	- €
Pald	- €	- €	- €	13.000,00 €	- €	- €
recuperatie	- €	- €	- €	- €	- €	14.475,53 €
recuperatie bedrijfsvoorheffing	- €	- €	- €	- €	- €	6.476,31 €
recuperatie voordelen	- €	- €	- €	- €	- €	8.892,00 €
bijdrage maaltijdcheques						11.493,00 €
SVK huur	- €	- €	- €	- €	- €	17.306,64 €
Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen	- €	47.420,00 €	- €	- €	- €	- €
SOMA	- €	44.400,00 €	- €	- €	- €	- €
Depot Margo	- €	5.500,00 €	- €	- €	- €	- €
vivo	- €	- €	- €	- €	- €	2.187,50 €
TOTAAL	- €	239.405,45 €	- €	20.346,00 €	- €	73.032,67 €

Uit de cijfers blijkt dat voor het thema “Sociale Bescherming” meer dan de helft van de subsidies bijgedragen wordt door andere dan de enveloppe van het Maatschappelijk Opbouwwerk. De groei van financiering van de afgelopen jaren voor projecten die bijdragen aan een betere sociale bescherming en een sterker lokaal sociaal beleid, zet zich dus verder. Het stijgend aantal projecten “Zorgzame buurten”

draagt hier ongetwijfeld toe bij. Maar ook het project Depot Margo met bijdragen van lokale besturen en het sterk lokaal gefinancierde project “Café Anoniem” zorgen voor extra financiële draagkracht.
De extra financiering voor de modelontwikkeling van “de STEK” maakt er eveneens deel van uit. Het gaat hier wel telkens om projectmiddelen van beperkte duur, terwijl de uitdagingen die we tegenkomen niet op enkele jaren opgelost zijn of binnen de projectwerking verzelfstandigd kunnen worden.
Tenslotte is er nog steeds voldoende gevoeligheid bij en inzet van lokale besturen voor het verbeteren van de leefbaarheid van kwetsbare buurten. Dit vertaalt zich in de lokale convenanten, waarbij de expertise van SAAMO Limburg wordt ingehuurd. Deze middelen van lokale overheden maken ondertussen ruim 35% uit van de budgetten van onze projecten.

2.12. Aantal vormingsuren medewerkers

We zetten een stabiele trend verder voor wat betreft het aantal uren formele vorming. In 2020 telden we in totaal 1 112 uren vorming en opleiding, in 2021 waren dat 1 451 uren. 46 medewerkers volgden één of meerdere uren formele vorming. Net als in 2020 maakte de deelname aan digitale webinars het mogelijk om, ondanks het verbod op samenkomsten, het leergehalte via deze formele weg op peil te houden.

Daarnaast zette nagenoeg elke medewerker via informele vorming in op zijn of haar professionele ontwikkeling. In totaal werden 521 informele vormingsuren geteld in 2021. We blijven hiermee eerder aan de lagere kant zitten tegenover het verleden. De covid-omstandigheden zorgden er duidelijk voor dat er opnieuw veel minder mogelijkheden waren tot informeel leren. We hopen dit in 2022 recht te kunnen trekken.

2.13. Gemiddelde anciënniteit en spreiding van de anciënniteit van de professionele medewerkers

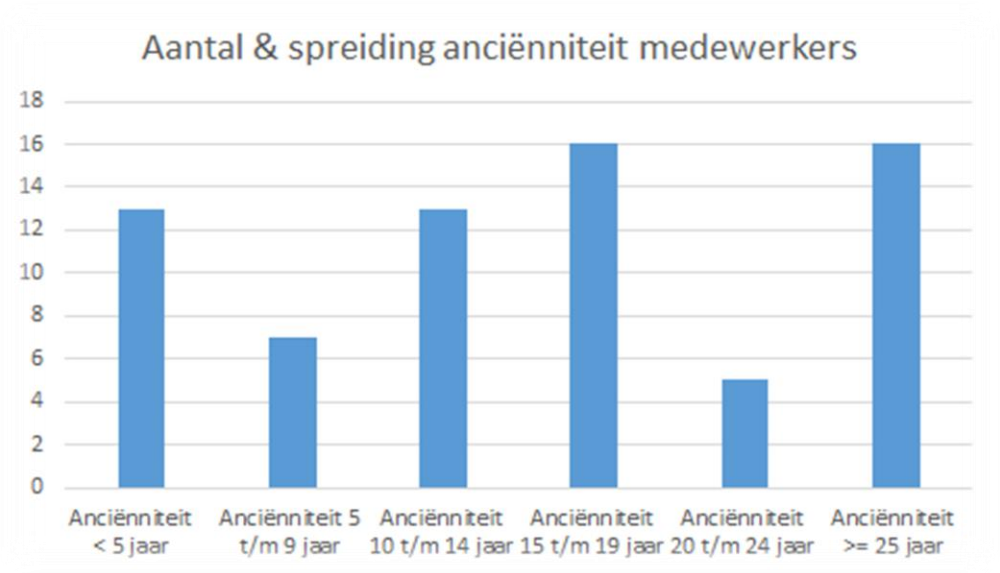

SAAMO Limburg kan rekenen op de inzet van 71 personeelsleden, die heel wat ervaring bezitten. In 2021 werkten we slechts met een 1 jobstudent, die later in hetzelfde project als ondersteuner werd ingezet. Toch bleef de groep medewerkers met minder dan 5 jaar anciënniteit een erg grote groep van 13 personeelsleden op een totaal van 71 personeelsleden. Dat is bijna 20%. De groep personeelsleden

met een anciënniteit van 25 jaar of meer sluit kort daarbij aan met 16 personeelsleden of 23%. De groep personeelsleden met een anciënniteit tussen 15 en 19 jaar is even groot.

Als we de tijdelijke aanwervingen van de studenten in 2020 niet mee in rekening brengen, is er geen groot verschil met de gemiddelde anciënniteit van het jaar voordien: van 16 jaar in 2020 naar 17,25 jaar in 2021. De combinatie van het “nieuw zijn” en de startomstandigheden tijdens de covidperiode bemoeilijkte de uitwisseling met collega’s en het informeel leren van de vele nieuwe opbouwwerkers en ondersteuners. Met een intervisie, specifiek opgezet voor nieuwe medewerkers, proberen we tegemoet te komen aan de noden van deze relatief grote groep. Enkele ervaren opbouwwerkers versterken deze groep met hun deskundigheid.

3. Kwalitatieve voortgang projecten

3.1. Thema Wonen

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

3.1.1. OnderDak in Sint-Truiden

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Lokaal Daklozenoverleg: Reling, stad en OCMW Sint-Truiden, politie, Cabrio, CAW Limburg, Aster, Open Thuis. Casusbesprekingen en signaalfunctie. Maandelijks overleg
- Stuurgroep Enchanté Sint-Truiden (burgerinitiatief): CAW Limburg straathoekwerk, Reling, Aster, particulieren. Aangesloten handelszaken bieden aan kwetsbare mensen uitgestelde diensten aan. Maandelijks overleg
- Overleg STVV Younited: Treade, CAW Straathoekwerk. Organisatie voetbalploeg voor mensen in kwetsbare woonsituaties. Maandelijks overleg
- Werkgroep Straathoekwerk: stad en OCMW St-Truiden, CAW Limburg, Way Home, politie, Habbekrats. Signalen uit contacten van het straathoekwerk aftoetsen bij organisaties. 4 samenkomsten
- Beleidsoverleg dak- en thuisloosheid: stad en OCMW Sint-Truiden, Vistha, CAW Limburg, SVK, SHM, Zorggroep Zin, SAAMO Limburg. Samenwerking tussen daklozenwerkingen stimuleren en faciliteren, signalen uit daklozenoverleg bespreken. 3 samenkomsten
- Cabrioteam (initiatief van SHW, OCMW, CAW Limburg, Zorggroep Zin, Vistha): opvolging hulpverlening aan daklozen, voorbereiding beleidssignalen. Maandelijks overleg met Cabrio en OnderOns
- SVK Land van Loon: Onderdak vertegenwoordigt stem van kwetsbare mensen in bestuursorgaan

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen en adviezen

- Lokaal Daklozenoverleg en beleidsoverleg dak- en thuisloosheid: te weinig opvangplaatsen in Sint-Truiden, weg vinden naar andere hulp- en dienstverlening is moeilijk voor daklozen

- Werkgroep Straathoekwerk: brief opgesteld met signalen over terugvordering van financiële middelen bij kwetsbare mensen door OCMW Sint-Truiden. Signalen: te weinig communicatie, terugbetaling is financieel moeilijk haalbaar voor veel kwetsbare mensen, boodschap was een schok voor veel mensen
- Cabrioteam: vertrouwen van cliënten in maatschappelijk werkers is gedaald sinds de inkanteling van het OCMW in de stad, met grote personeelswissels als belangrijkste oorzaak. Hiertoe zullen in 2022 initiatieven genomen worden zodat (de bezoekers van) OnderDak en OnderOns en de personeelsleden van het OCMW mekaar beter leren kennen
- Woongroep OnderDak: meer daklozenopvang nodig in St-Truiden, op straat moeten slapen is onrecht
- SVK Land van Loon: daklozen moet een prioritaire doelgroep zijn in fusie van SVK en SHM

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- De Frisse Wind: dienstverlening voor daklozen. Douche, maaltijden, lockers
- Kookproject voor daklozen en bezoekers van OnderOns met oog op gezond koken en ontmoeting
- Voetbalploeg: wekelijkse trainingen
- Woongroep: infomomenten over daklozentelling, samensmelting SHM en SVK, regels immokantoren over uitsluiting van potentiële huurders. 6 overlegmomenten, 12 deelnemers (huurders sociale en private huurmarkt, ex-daklozen)

Acties beleidsparticipatie

- Stuurgroep Enchanté St-Truiden: 5 vrijwilligers uit kwetsbare doelgroep vertegenwoordigd
- Woongroep: beleidssignalen en -adviezen verzamelen

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Het mag duidelijk zijn dat, gezien het aantal mensen dat langskomt in het infopunt en de vragen die gesteld worden, er nood is aan een laagdrempelig infopunt over thema wonen. OnderDak vulde hiermee een bestaande leemte in het dienstverleningsaanbod in. Het is echter de vraag of dit de meest wenselijke actie is. Misschien kunnen ook de bestaande instanties die gespecialiseerd zijn in thema wonen hierin een verantwoordelijkheid opnemen. In voorjaar 2022 zullen de mogelijkheden hiertoe nagegaan worden. Een initiatief waarbij partnerorganisaties meer betrokken worden past overigens mooi in het concept van De STEK OnderOns.

Planning

- Toneelstuk over thema wonen
- Podcast over thema wonen ism het Trefpunt Armoede
- Mogelijkheden nagaan tot meer uitgebouwde partnerschappen met woonactoren
- Filmpje over armoede en gezondheid

3.1.2 Woonwagenwerk in Limburg

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Structurele partnerschappen

- Terreintoezichters van de verschillende Limburgse en Antwerpse woonwagenterreinen, expertisedeling over (omgaan met) woonwagenbewoners in individuele coachingsmomenten en toezichtersoverleg
- De Woonacademie met vaste vertegenwoordiging van provincie Limburg dienst Ruimte, Confederatie Bouw en SAAMO Limburg, 8 samenkomsten per jaar. Groep wordt afhankelijk van het thema uitgebreid met partners zoals Wonen Vlaanderen, betreffende gemeentebesturen, bouwondernemers alternatieve woonvormen, Samenhuizen vzw,…
- Lokale besturen, OCMW's, politie, brandweer, terreintoezichter, via de gemeentelijke woonwagencommissies. Ad hoc samenkomsten bij signalen/initiatieven omtrent het woonwagenterrein en de bewoners)
- Pastorale werkingen: voyageurs Gaandeweg vzw, Mensen van de weg vzw. Individuele contacten over stand van zaken en (gemeenschappelijke) initiatieven. 4 samenkomsten
- Naparcoalitie: Unia, Orbit, Levl, BOEH en SEER. Uitwisseling over werking en aanpak, mogelijkheden tot samenwerking. Maandelijkse samenkomsten

Nieuwe partnerschappen

- PXL, UHasselt, individuele contacten ikv de komende acties rond 'de ideale woonwagen' en 'het ideale woonwagenterrein'
- Caritas Antwerpen, expertisedeling in individuele contacten

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Structurele beleidscontacten

- Lokale besturen met woonwagenterrein:
  - expertisedeling: regelmatig vragen naar advies aan de opbouwwerker (vb. over culturele en juridische expertise, aanpak van moeilijke situaties tussen bewoners, mogelijkheden tot bewonersparticipatie)
  - signaalfunctie: de opbouwwerker vangt in individuele contacten met woonwagenbewoners, de leden van Ons Leven en terreintoezichters signalen op en speelt door naar betreffende lokaal bestuur (bv. samenlevingsproblemen tussen bewoners, infrastructurele problemen op de terreinen, toewijzingsbeleid)
- Betrokkenheid bij Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP) woonwagenterrein Genk
- Antiracismeplan Naparcoalitie (in opdracht van federale overheid): de opbouwwerker is lid van de werkgroep wonen, aandacht voor woonwagenbewoners door belangenverdediging en expertisedeling

Nieuwe beleidscontacten

- Structurele deelname aan Vlaams Overleg Woonwagenwerk
- LOP Diest, thema schooluitval nav corona: vraag naar expertise van opbouwwerker om gezinnen opnieuw te kunnen betrekken bij het onderwijs

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- Zelforganisatie Ons leven: woonwagenbewoners brengen hun verhaal aan studenten in hogescholen, bv UCLL Genk

Acties beleidsparticipatie

- Woonwagenbewoners nemen deel aan bewonersvergaderingen, georganiseerd door de betreffende gemeente waar ze informatie krijgen en feedback mogen geven, bv. vergadering in Hasselt over stockageruimte voor materiaal
- Zelforganisatie Ons leven:
  - leden vangen signalen op op de terreinen, geven deze door aan de opbouwwerker en gaan er waar mogelijk samen mee aan de slag
  - leden participeren samen met de opbouwwerker aan lokale beleidscontacten

Beleidsadviezen

In ontwikkeling, conceptfase: beleidsdossier over **'de ideale woonwagen'** en **'het ideale woonwagenterrein'**

- Opzet: de opbouwwerker werkt samen met de leden van Ons Leven aan een concept voor een woonwagen en een woonwagenterrein dat tegemoetkomt aan de noden van de bewoners én dat voldoet aan de regelgeving
- Doel: lokale regelgeving die wonen in een woonwagen mogelijk maakt
- Doelgroep: het dossier richt zich op lokale beleidsmakers

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	Op schema	**Bijgestuurd**	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

In de voorbije jaren werd sterk ingezet op beleidsbeïnvloeding, en dit op verschillende beleidsniveaus. Waar mogelijk werd de doelgroep actief betrokken. Wegens de coronapandemie waren de mogelijkheden voor groepssamenkomsten met bewoners en tussen terreintoezichters erg beperkt, terwijl er grote noden zijn hiertoe.
De eerste kiemen werden gelegd voor een beleidsdossier over de wensen en noden van de doelgroep betreffende woonwagens en woonwagenterreinen.
Gezien de relevantie en de ondernomen acties werd 'Regulering woonmarkt' toegevoegd aan de operationele doelstellingen van het project.

Planning

- Beleidsdossier ideale woonwagen en ideaal woonwagenterrein
- Samenwerking met PXL en UHasselt architectuur inzake ontwerp ideale woonwagen
- Actie beeldvorming: woonwagenfestival
- Groepsactiviteiten ikv agogische doelstellingen

3.1.1. Wonen op Maat

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

In 2021 lag de focus vooral op interne afstemming, het scherpstellen van de doelen van het sectorproject,… Hiertoe werden enkele bijeenkomsten georganiseerd met de 'Wonen op Maat-projecten'. Het verkennen en/of uitbouwen van externe partnerschappen was hierbij nog niet aan de orde.

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Door de grote diversiteit aan 'Wonen op Maat'-projecten is het geen evidente opdracht om een gezamenlijk model te ontwikkelen, of om (een deel van) het beleidswerk op sectoraal niveau te trekken . Dit heeft o.a. te maken met zeer verschillende lokale contexten (Vlaanderen vs. Brussel, stad vs. platteland), een grote diversiteit aan doelgroepen, en ook reeds gemaakt keuzes binnen de regio's.
Tot op heden is het dan ook niet gelukt om voldoende scherpte te krijgen in de doelstellingen van het sectorproject.

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

In 2021 lag de focus vooral op interne afstemming, het scherpstellen van de doelen van het sectorproject,… De participatie van de doelgroep was hierbij nog niet aan de orde.

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	Op schema	Bijgestuurd	Voltooid	**Stopgezet**	Nieuw

Het sectorproject 'Wonen op maat' heeft het voorbije jaar gewerkt aan het vinden van een gemeenschappelijk programma voor de samenwerking waarbij de betrokken instituten en hun eigen projecten 'Wonen op maat' zich voldoende in kunnen herkennen. We zijn evenwel tot de vaststelling gekomen dat de verschillende projecten te divers zijn om een gezamenlijk project te ontwikkelen. Woonbox en Solidair mobiel wonen SAAMO Brussel, CLT SAAMO Gent en Wonen op maat SAAMO Vlaams-Brabant (focus op dorpskernversterking en problematiek verkavelingen jaren '60 en '70 in meer

landelijke contexten) liggen te ver uit mekaar. SAAMO Antwerpen Stad wordt momenteel niet gezien als woonpartner door het Antwerpse beleid waardoor projectontwikkeling moeilijk wordt.
Ruimte om volledige nieuwe projecten op te starten is er momenteel niet.
De betrokken instituten blijven hun eigen projecten uiteraard verderzetten.

3.1.2. EnergieK Pelt

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Operationeel team: SAAMO Limburg, Stebo, OCMW Pelt. 2-maandelijkse overlegmomenten over de algemene voortgang van het project en bijkomende ad hoc overlegmomenten wanneer nodig
- LOGO Limburg: voorbereiding organisatie groepssessies met thema 'gezond binnenklimaat'

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Model om energiearmoede te bestrijden, met lokale besturen in de regierol: in ontwikkeling

Signalen uit huisbezoeken:

- Deelnemers zijn niet bezig met hun 'energie- en watergedrag'
- De energie- en waterfactuur zijn ingewikkeld (moeilijk te zien of ze al dan niet het sociaal tarief genieten)
- Verschil in dag- en nachttarief te weinig gekend
- Van leverancier kunnen veranderen voor een gunstiger contract (tenzij je het sociaal tarief geniet) te weinig gekend
- Kortingsbon van Fluvius te weinig gekend
- Omschakeling naar digitale meter is voor sommigen een hele aanpassing, met onduidelijkheden als gevolg (meterstanden zichtbaar krijgen,…)

De signalen werden doorgesproken met OCMW Pelt en Stebo.

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- Individuele bezoeken bij kwetsbare inwoners: 10 deelnemers kregen maandelijks een huisbezoek vanaf april, 7 vanaf december. Opzet huisbezoeken: onduidelijkheden wegwerken over energie- en waterverbruik, uitleg digitale meter, genoteerde meterstanden samen bekijken, tips om energie en water te besparen, tips om waterlekken op te sporen enz

Acties beleidsparticipatie

- Bevragingen bij doelgroep ikv impactmeting: wekelijkse noteringen energieverbruik en momenten van verluchting/ventilatie
- Signalen opvangen tijdens huisbezoeken bij kwetsbare inwoners, met medewerking van maatschappelijk werkers OCMW indien nodig

Beleidsadviezen

De sectorwerkgroep Energie en Water bracht een inspiratiebrochure uit met adviezen vanuit de praktijk. EnergieK Pelt gaat met deze adviezen op lokaal niveau aan de slag.
inspiratiebrochure_energiearmoede_web-1.pdf (saamo.be)

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

De vooropgestelde acties ikv samenwerking tussen partners, signaalfunctie en bewoners betrekken werden uitgevoerd, met uitzonderging van de groepssessies voor bewoners, die uitgesteld werden wegens de coronapandemie.

Regelmatige evaluaties en bijsturing, intern en met de partners, zorgen voor een efficiënte werking van het project en een goede inzet van ieders expertise.

In een overleg met Stebo zullen de eventuele verdere mogelijkheden tot samenwerking en de rolverdeling bepaald worden. Indien een verdere samenwerking tussen SAAMO Limburg en Stebo mogelijk is, wordt een concreet voorstel bepaald en voorgelegd aan gemeente Pelt.

Planning

- Inzetten op gecorrigeerd/participatief sociaal beleid d.m.v. groepssessies met bewoners
- Groepssessies voor bewoners over ‘gezond binnenklimaat’ ism LOGO Limburg
- Andere acties: afhankelijk van de mogelijkheden voor verdere samenwerking

3.1.3. Woonzaak (sector)

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	Deel-resultaten behaald	**Doelstellingen bereikt**	Boven verwachting

- Er is een stevige samenwerking uitgebouwd tussen de organisaties die deelnemen aan de trekkersgroep van de Woonzaak (SAAMO, SAM, Vlaams Huurdersplatform, Netwerk tegen Armoede, Welzijnszorg en Orbit). Ondanks het feit dat de Woonzaak geen extra middelen heeft gevonden voor de coördinatie/operationele opvolging van de campagne, werden de campagnemomenten in het voor- en najaar telkens tot een goed einde gebracht, met een evenwichtige inbreng van alle betrokken organisaties
- De algemene coördinatie van de werkzaamheden werd grotendeels door het Vlaams Huurdersplatform opgenomen, samen met de juridisch-technische opvolging van de collectieve klacht. De op die manier ingezette ervaring en expertise van het VHP bleek een grote hefboom in het welslagen van de acties
- Ondertussen onderschrijven al meer dan 40 organisaties de Woonzaak, waaronder zelfs 2 lokale besturen (Gent en Leuven)
- De collectieve klacht werd ingediend door FEANTSA, de Europese koepelorganisatie voor initiatieven die werken rond het bestrijden van dak- en thuisloosheid

Politieke resultaten

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- De collectieve klacht werd in december 2021 officieel ingediend bij het ECSR . Dit heeft voor de nodige politieke weerklank gezorgd: de Woonzaak werd bv. uitgenodigd op de commissie Wonen van het Vlaams Parlement, die volledig aan de Woonzaak werd gewijd
- De campagnemomenten (woonchallenge in het voorjaar, en de toer van de caravan in het najaar) hebben voor heel wat dynamiek op het terrein gezorgd (o.a. bij lokale organisaties). SAAMO heeft hier een niet te onderschatten rol in opgenomen
- Op regelmatige basis verschenen er artikels over de Woonzaak in de media
- Ook op sociale media is de Woonzaak vrij actief

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

De doelgroep werd in beperkte mate betrokken bij de campagnemomenten in 2021, maar er is momenteel geen sprake van een systematische inzet op participatie.

Beleidsadviezen

- De Woonzaak is volledig opgebouwd rond de collectieve klacht, die ondertussen is ingediend bij het ECSR. De klacht is ondertussen ook in boekvorm (in het Nederlands) uitgegeven.
- De focus van de collectieve klacht ligt op het integrale Vlaamse woonbeleid. De systeemfouten worden blootgelegd, samen met de gevolgen op het vlak van betaalbaarheid, woonzekerheid, toegankelijkheid,…

De officiële klacht is te raadplegen op *https://www.coe.int/en/web/european-social-charter/-/no-203-2021-federation-of-national-organizations-working-with-the-homeless-feantsa-v-belgium*

Het boek is te bestellen via: *https://www.epo.be/en/sociaal-politiek/5197-woonzaak-9789462673632.html*
Meer info op *www.woonzaak.be*

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Met het indienen van de collectieve klacht en het opzetten van de campagnemomenten zit de Woonzaak op schema, zowel wat betreft het juridische luik als het bewegingsluik.

SAAMO heeft een substantiële inbreng gehad in de werkzaamheden en acties van de Woonzaak, zowel lokaal als bovenlokaal.

Planning

- Er komt een nieuwe interne organisatie binnen de Woonzaak in 2022, met enkele werkgroepen (inhoud, beweging, communicatie). SAAMO zal een actieve rol opnemen binnen deze werkgroepen, naast de inbreng in de trekkersgroep
- In 2022 wordt er een inhoudelijk traject gepland, waarbij de Woonzaak meer concrete standpunten wilt formuleren over de wooncrisis. SAAMO zal hier actief aan meewerken, vanuit de ervaringen op het terrein (doelgroep/praktijken)
- We verkennen verder hoe de betrokkenheid van heel de sector SAAMO bij de Woonzaak verder uitgebouwd kan worden

3.1.1. Project Energie en water

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	Deel-resultaten behaald	**Doelstellingen bereikt**	Boven verwachting

- Beleidsmakers, spelers op de energiemarkt en het ruime middenveld: we worden erkend als deskundige partner, we kunnen sterke coalities creëren met actoren uit de sociale, de energie- en de klimaatsector
- Werkgroepen en overlegmomenten met beleidsmakers, administratie en energiesector: actieve inbreng in werkgroep Energie en Armoede, werkgroep sociaal tarief, werkgroep vorming maatschappelijk werkers, werkgroep communicatie, Traject SODV digitale meter, KBS-platform Energiearmoede,…
- Perscontacten: reportages op Radio 1, Radio 2, Terzake en in verschillende kranten

Politieke resultaten

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Uitbreiding rechthebbenden sociaal tarief: voortdurend en aanhoudend hebben we gepleit voor de uitbreiding van de categorieën van rechthebbenden. Het is de beste buffer tegen energiearmoede. Met de huidige energiecrisis werd ons pleidooi gehoord. Al gaat het om een tijdelijke uitbreiding, het is nu al de belangrijkste verwezenlijking van 2022 waarvan de aanzet in 2021 werd gegeven
- Inspiratiebrochure praktijk en beleid 'Wat te doen aan energiearmoede?': we presenteerden een staalkaart van ons werk: voorbeelden van lokale projecten, heel wat beleidsaanbevelingen en unieke experimenten. De brochure biedt een inkijk op de problematiek vanuit maatschappelijk kwetsbare groepen en inspireert om de strijd tegen energiearmoede aan te gaan en een sociaal rechtvaardige energietransitie te realiseren. We gingen over deze brochure in gesprek met de ministers van Energie, Wonen en Welzijn en vervolgens met de politieke fracties. Op die manier duiden we onze standpunten en proberen het beleid te beïnvloeden. Via enkele belangrijke beleidswerkgroepen zijn we nauw betrokken bij de evaluatie bestaand beleid en de ontwikkeling van nieuw beleid
- Project Papillon: het project is nog steeds in opmars, het aantal gemeenten dat instapt groeit. Een uitbreiding naar heel België ligt in het verschiet. Het verhuurmodel voor huishoudtoestellen slaagt erin de meest kwetsbare gezinnen te laten besparen op hun energiefactuur en bij te dragen aan klimaatdoelstellingen. De werking van Goed Plan stond het voorbije coronajaar eerder op een laag pitje maar met onze brochure moedigden we een sociaal renovatiebeleid verder aan

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Met 'De Experten' bundelt SAAMO ervaringsexpertise van mensen in energiearmoede. We werken met vaste werkgroepen zoals de maandelijkse projectvergadering in Brussel. Deze werkwijze bestaat reeds lang en heeft haar nut bewezen. Al was coronajaar 2021 niet makkelijk om deze groep zijn werk te laten doen. Maar we streven naar meer en ook anders. Meer participatie op maat, meer diversiteit, ook vanuit individuele verhalen, kleine gesprekstafels, klankbordgroepen en actiegroepen in heel Vlaanderen. We versterken mensen om hun ervaringsdeskundigheid te delen met het beleid. We schakelen hen daadwerkelijk in bij beleidswerk. Op die manier willen we meer gefundeerd en gelegitimeerd fungeren als

waakhond voor het Vlaamse en federale energie- en klimaatbeleid en de werking van leveranciers en de netbeheerder. Zo worden mensen in energiearmoede partner voor het energie- en klimaatbeleid en komen ze op voor hun rechten en hun plek in de energietransitie.

Beleidsadviezen

- 19.02.21: vraag tot verlenging niet-afsluitperiode (naar VEKA en kabinet Demir)
- 31.07.21: antwoord op enquête over het consumentenakkoord (naar Staatssecretaris De Bleeker en
- 27.09.21: Armoedetoets – SAAMO, NTA en Interfederaal Steunpunt (naar VEKA en naar Wim Verrelst, raadgever minister Crevits)
- 27.09.21: gezamenlijke flyer minimale levering aardgas SAAMO + VEKA (vormgeving en verspreiding)
- 15.10.21: advies en persactie: nettarieven niet voor iedereen gelijk.
- 30.11.21: breekpunten en speerpunten i.v.m. aanpassing energiebesluit (naar kabinet Demir, Vlaamse commissie energie, VEKA, Gezinsbond)
- 2.12.21: feedback op de Visienota energiearmoede 2025 (naar VEKA)
- 2.12.21: breekpunten en speerpunten i.v.m. aanpassing energiebesluit (naar SERV, o.a. de expertengroep energie)
- 5.12.21: breekpunten en speerpunten i.v.m. aanpassing energiebesluit (naar Elise Steyaert, raadgever van minister Somers)
- 5.12.21: feedback op Visienota energiearmoede 2025 (naar Wim Verrelst, raadgever Hilde Crevits)

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Het plannen en afstemmen van ons beleidswerk, het inhoudelijk stofferen van standpunten, het verdelen van mediacontacten, het plannen en afstemmen van externe vragen zoals deelnames aan debatten,… daarvoor is de sectorwerkgroep Energie het uitgelezen kanaal. We leren van elkaars praktijk en promoten elkaars projecten, waardoor opschaling mogelijk wordt. Wat de strijd tegen energiearmoede en het streven naar een sociaal renovatiebeleid betreft, zitten we op één lijn en bundelen we de krachten, waardoor we erkend worden als deskundige samenwerkingspartner door beleid en andere betrokken actoren. Het blijft een uitdaging de ervaringsdeskundigheid van mensen in energiearmoede steeds mee te nemen in het vele beleidswerk en hen daarbij persoonlijk te betrekken. Met het vormgeven van de Experten van SAAMO gaan we die uitdaging aan. Daarnaast blijft het innoverend werken – zeker in het licht van de huidige energiecrisis – nodig om mensen in energiearmoede te wapenen tegen hoge facturen via sociale bescherming en/of sociale energierenovatie en hen mee te nemen in de klimaattransitie.

Planning

- 2022: verdiepen participatiestructuur
- 2022 - 2025: permanent beïnvloeden van energie- en klimaatbeleid
- 2022 : uitklaren traject betrokkenheid van MIA bij klimaattransitie
- 2023 - 2025: we zoeken naar een innovatief model om energiearmoede te bestrijden. Dat kan zowel inzake sociale bescherming als inzake energetische renovatie zijn
- 2023 - 2025: we onderzoeken mogelijkheden om een Expertisecentrum Energiearmoede uit te bouwen
- 2023 - 2025: we onderzoeken de mogelijkheden om onze materialen en methodieken beter te bestendigen/uit te dragen/op te schalen door ze bv. als module of pakket aan lokale besturen aan te bieden

3.2. Thema Sociale bescherming

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

3.2.1. De STEK (sector)

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Op lokaal niveau werden de samenwerkingen met verschillende organisaties (CAW, Huis Van Het Kind, lokale besturen, wijkgezondheidscentra, LIGO,…) verder uitgebouwd
- Bovenlokale uitwisseling en kennisdeling tussen werkers stek praktijken via een teamsomgeving met 88 werkers, maandelijkse online uitwisseling tussen STEK-praktijken (gemiddeld 10 werkers aanwezig)

Politieke resultaten

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Het model werd verder verdiept door aantal elementen rond politiseren, verwijzen en outreachen te verfijnen (theoretisch kader, handvatten, inspirerende praktijken,…)
- Er wordt gestart om over de lokale praktijken meer samen te werken rond gezamenlijke beleidsdossiers
- Overleg met departement Welzijn rond stand van zaken en toekomst De STEK na 2022
- Deelname aan GBO klankbordgroep NT om feedback te geven

Participatief werken

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Gemiddeld 10 werkers namen deel aan de maandelijkse online uitwisseling tussen STEK-praktijken. De input rond noden en signalen werd verder opgevolgd (onder meer rond covid, digitalisering, minder toegankelijkheid dienstverlening,…)
- In de teamsomgeving nemen 88 werkers deel aan online kennis- en materiaaldeling
- Bij de verdieping van het model werden werkers van verschillende organisaties (straathoekwerk lokaal bestuur, OCMW, CAW, vereniging waar armen het woord nemen, wijkgezondheidscentrum,…) betrokken in focus- en werkgroepen om concrete elementen en good practices aan te brengen

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd in 2021.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Op lokaal niveau werden in 2022 de 22 STEK-praktijken verder ontwikkeld: verdere samenwerkingen, uitwerking aanbod (rekening houdend met covid,…).
Op boven lokaal niveau werd er sterk ingezet op uitwisseling, kennisdeling en verdieping van het model.
Het plan voor toekomst van model De STEK na 2022 wordt vormgegeven.

Planning

- Voorjaar 2022:
  - online uitwisseling tussen de medewerkers van de STEK-praktijken
  - afronding werkgroepen politiseren, verwijzen, outreachen
  - toekomst STEK na 2022: toekomst concretiseren, intern overleg over lokale en bovenlokale aanpak, extern overleg met mogelijke partners
- Internationale dag van het sociaal werk op 15/3: lokale acties sterk sociaal werk
- STEK-2daagse:
  - eerste terugkoppeling materiaal verdiepend traject (werkgroepen/focusgroepen)
  - deelname van departement Welzijn en minister Beke
- Inspiratiedag STEK in STEK-praktijk Brussel (circularium):
  - voorsteling verdieping model en 22 STEK-praktijken
  - lokale praktijken, terugkoppeling verdiepend traject, toekomst De STEK

3.2.2. De STEK in Leopoldsburg

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Straathoekwerk: regelmatig formeel en informeel overleg, informatieoverdracht, doorverwijzingen en signalen bespreken
- Overleg Kruispunt: CAW Limburg, OCMW Beringen, Zorggroep Zin. Afstemming, samenwerking, doorverwijzing. 3-maandelijks
- Vincentiusgroep Leopoldsburg: aanwezigheid op voedselbedeling, outreachend werken, informatie verstrekken
- Reling, Mobiel Herstelteam: regelmatig doorverwijzing van psychisch kwetsbare bezoekers naar de mobiele teams, aanwezigheid in inloophuis ikv laagdrempelige ontmoeting bezoekers

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen en adviezen

- Toenemende digitale kloof:
  - gevoel van digitale uitsluiting bij kwetsbare mensen, nood aan hulp inzake gebruik van Itsme en CST, nood aan laagdrempelig gebruik van computer en internet en aan ondersteuning bij het gebruik hiervan
  - nood aan actieplan om samen in te zetten op het dichten van de kloof. Zowel met Vincentius, onderwijsopbouwwerk, het LDC ‘den Tuinhoek’ als Ons Centrum
- Toegankelijke dienstverlening: mensen in kwetsbare posities zijn weinig op de hoogte van lokale armoedewerkingen en hun contactgegevens
- Huisvestingsproblemen:
  - signalen aan OCMW en dienst Wonen: te weinig sociale woningen, geen noodwoningen voor mensen met dringende woonnood
  - de tip om een doorgangswoning ter beschikking te stellen van een persoon die dringend een nieuwe woonst nodig had werd ter harte genomen

Acties

- Uitrol Digibieb, een uitleendienst waar mensen in kwetsbare posities voor een bepaalde tijd een laptop kunnen uitlenen
- Opstart van digipunten op verschillende plekken in de gemeente (LDC, Ons Centrum, bibliotheek)
- Verwijslijnenfiche: doorverwijskaart waarmee Kruispunt kwetsbare cliënten kan doorverwijzen naar de juiste armoedewerkingen
- Maandelijkse zitdag van Rap op Stap in Ons Centrum met vrije inloop

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Maatschappelijke participatie

- Informeren en administratieve ondersteuning: het vrijetijdsaanbod en de voedselbedeling van Vincentius beter bekend maken bij de kwetsbare doelgroep en ondersteuning bieden om de Uitpas en een klantenkaart bij de sociale kruidenier aan te vragen
- Actieve doorverwijzing naar Kruispunt, die verder op zoek kan gaan naar het meest geschikte aanbod. Vaak gaat het om mensen met een psychische problematiek

Beleidsparticipatie

- Detecteren van noden en signalen tijdens individuele gesprekken:
  - toegankelijk vrijetijdsaanbod: aanbod en Uitpas vaak te weinig gekend
  - digitale kloof: geen computer of internet ter beschikking, te weinig digitale vaardigheden
  - woonproblematieken: te weinig betaalbaar, kwaliteitsvol aanbod, penibele woonomstandigheden

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd in 2021.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

De verdieping en verbreding van Ons Centrum naar het model van ‘De STEK’ zit volop in de opstartfase. De focus ligt momenteel op de uitbouw van partnerschappen en het verbreden van de werking van Ons Centrum naar een bredere doelgroep en acties inzake gerichte doorverwijzing en het verkleinen van de digitale kloof.
De timing van het project werd aangepast aangezien er nog een nieuwe opbouwwerker aangesteld moest worden. De startdatum werd verschoven van 1/12/2019 naar 1/3/2020, de einddatum van 30/11/2022 naar 31/12/2022.

Planning

Acties afhankelijk van de uitkomsten van het planningsmoment met de partnerorganisaties.

3.2.3. Inloophuis Beringen-Mijn

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Stuurgroep inloophuis Beringen-Mijn: schepenen Wijkontwikkeling, Participatiebeleid, Zorg en Welzijn, Samenleven, dienst Samenleving. 2-maandelijkse overlegmomenten over de projectvoortgang
- Kernpartneroverleg: CAW Limburg, project Voorsprong, Zorggroep Zin, Oasis, dienst Samenleven, dienst Wonen, Vriend en Taal, IN-Zetje. 2-maandelijkse overlegmomenten
- Overleg Kruispunt: CAW Limburg, OCMW Beringen, Zorggroep Zin. 3-maandelijkse overlegmomenten over samenwerking, afstemming en doorverwijzing, regelmatige aanwezigheid van deze partners in het inloophuis
- Unie Actieve Verenigingen: samenwerking in deelprojecten, wederzijdse doorverwijzing. Regelmatig individuele contacten met de coördinator
- Reling, Mobiel Herstelteam: doorverwijzing van psychisch kwetsbare bezoekers naar de mobiele teams, aanwezigheid inloophuis voor ontmoeting bezoekers
- Samenwerking ikv project Vélocité: Kunstenaar uit Paal, stad Beringen dienst Samenleven, Kringwinkel

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen naar lokale beleidspartners

- schepenen van Wijkontwikkeling en Participatiebeleid: de kwetsbare doelgroep heeft moeite met het digitaal raadplegen van de coronacertificaten
- schepenen van Welzijn en Samenleven: tijdige afstemming nodig tussen de gemeente en de lokale over de functie van het inloophuis in de toekomstplannen van de Welzijnscampus

Signalen en adviezen naar partnerorganisaties

- toegankelijkheid van de welzijnsorganisaties is te beperkt. Er werd inmiddels ingezet op visieverbreding over de armoedeproblematiek, warme en gerichte doorverwijzing van kwetsbare cliënten, opbouwen van vertrouwen en het inloophuis als vertrouwde locatie voor de eerste gesprekken met zorginstanties
- Kruispunt verwijslijnen armoede: kwetsbare mensen vinden de weg niet naar armoedeorganisaties: werken met doorverwijskaart voor gerichte doorverwijzing naar de juiste instanties

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Maatschappelijke participatie

- Detecteren van noden en signalen tijdens individuele gesprekken, bv. over een toegankelijk vrijetijdsaanbod, administratieve ondersteuning, doorverwijzing naar Kruispunt

- Kunstproject Vélocité: kinderen en volwassenen uit de wijk maakten kunstobjecten van oude fietsen. Doel: creativiteit van en verbondenheid tussen de bewoners stimuleren

Beleidsparticipatie
Hierop zal worden ingezet in de volgende fase van het project.

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd in 2021.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Het project zit in de opstartfase, het inloophuis in Beringen werd officieel geopend op 12 oktober 2021. Momenteel wordt volop gewerkt aan het uitbouwen van partnerschappen en zoeken van nieuwe partners. Het STEK-model gaat uit van 4 functies: ontmoeten, leren, verwijzen en politiseren. Op korte termijn wordt samen met de structurele partners bekeken hoe dit in de toekomst verder vorm krijgt.

De oorspronkelijke timing van het project werd verschoven aangezien er een nieuwe opbouwwerker aangeworven moest worden. De startdatum werd verschoven van 1/12/2019 naar 1/3/2020, de einddatum werd aangepast van 30/11/2022 naar 31/3/2023.

Planning

Acties afhankelijk van de uitkomsten van het planningsmoment met de partnerorganisaties.

3.2.4. Café Anoniem in Hasselt

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Structurele partnerschappen

- Overleg stad Hasselt, schepen van de Hasselaar over algemene werking Café Anoniem: aantal bezoekers, tendensen, aanbod, samenwerking, knelpunten, infrastructuur. 2 samenkomsten
- Netwerkoverleg Café Anoniem (partners die outreachend werken in Café Anoniem): CAW Limburg, OCMW Hasselt team daklozen, straatverpleegkundige, straathoekwerker: situaties en gedrag bezoekers, situaties in de werking. 4 keer per jaar.
- Overleg met CAW Limburg: evaluatie samenwerking met hulpverlener algemeen onthaal. Halfjaarlijks
- Daklozenoverleg: Zorggroep Zin ,GGZ, Sociale Dienst Politie, CAW, OCMW, straatverpleegkundige, straathoekwerk. Bespreking aanmeldingen Housing First (project CAW), casusoverleg. Tweewekelijks tijdens wintermaanden, maandelijks in andere periodes
- Werkgroep LSB² Wonen-Welzijn: CAW Limburg, Zorggroep Zin, Reling, Noolim, Vistha, stad Genk, groep Hasselt, SVK, SHM, Wonen Vlaanderen. 6 samenkomsten, o.a. nav daklozentelling Limburg
- Zorgcircuit Middelen: CAW, OCMW, Zorggroep Zin, Reling: bespreking cliënten met dubbeldiagnose, 5 overlegmomenten
- Participatietraject toekomstige locatie Café Anoniem met buurtbewoners over hun bezorgdheden en de mogelijkheden qua verbinding met de buurt. 4 samenkomsten

Nieuwe partnerschappen

- Kerngroep nieuwe locatie Café Anoniem: architect, schepen van de Hasselaar, dienst Ruimtelijke Ordening directeur Sociale Dienst, daklozencoördinator. Over infrastructuur gebouw/buitenruimte en invulling van de werking
- Aanklampende zorg: OCMW, zorggroep Zin, Reling CAW Limburg. Nieuw hulpverlenend team rond doelgroep ‘zorgmijders’. Rol Café Anoniem: stem van bezoekers inbrengen. 4 samenkomsten

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen en adviezen

- Kerngroep nieuwe locatie Café Anoniem, signaalfunctie vanuit participatietraject bezoekers: nood aan rustige ruimte met TV en zetels, crearuimte, prikkelarme ruimte, fietsherstelplaats voor eigen fietsen en die van buurtbewoners, belang van verbinding met de buurt.
- Daklozenoverleg: nood aan uitbreiding Housing First, begeleidingen op tempo van cliënt, nood aan kleinschalige, kwaliteitsvolle en betaalbare woningen in Hasselt

(Publieke) acties

- Impulsdag van LSB² over resultaten daklozentelling Limburg, georganiseerd door verschillende welzijnspartners en Limburgse lokale besturen: er werden werkgroepen gevormd om de continuïteit te waarborgen van acties inzake mensenrechten. Werkgroepen ‘wonen’, ‘jongeren’, ‘verslaving en GGZ’,

‘Woonnood’ en ‘Preventie’. De werkgroepen krijgen vorm in 2022, Café Anoniem zal de werkgroep ‘Woonnood’ trekken

- Hopler wijk Heilig Hart: sinds Café Anoniem op dit forum actief is (activiteiten erop plaatsen, oproep vrijwilligers) is de sympathie vanuit de wijk voor de werking toegenomen

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- Voetbalploeg voor mensen in een kwetsbare woonsituatie, ism FC Hades. Opzet: structuur bieden, engagementen opnemen en nakomen, leren samenwerken. Wekelijks, gemiddeld 4 deelnemers
- Muziekproject ism B-Classic in het begijnhof van Hasselt: wekelijks tijdens de zomermaanden, gemiddeld 8 deelnemers
- Kookproject: wordt getrokken door vrijwilligers. Insteek: goedkope, gezonde maaltijden maken met weinig ingrediënten en weinig kookinfrastructuur. Wekelijks gemiddeld 5 deelnemers
- Structurele dienstverlening: maaltijden, wasmachines, douchegelegenheid, lockers, internet, sport en spel, kapper, medische dienstverlening, eerstelijnshulpverlening

Acties beleidsparticipatie

- Participatietraject met doelgroep ikv de nieuwe locatie van Café Anoniem: ideeën verzamelen over de toekomstige werking, gewenste infrastructuur, nieuwe naamgeving

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Café Anoniem is een vaste waarde in Hasselt. Dagelijks komen tientallen bezoekers uit de meest kwetsbare doelgroep over de vloer. De werking heeft inmiddels een ruim netwerk uitgebouwd en is betrokken bij relevante overlegtafels. In het afgelopen jaar lag de focus sterk op de toekomstige nieuwbouw en nieuwe locatie. Ook in de komende jaren zal hier veel nadruk op liggen. Bezoekersparticipatie staat hierin voorop. Ook werden met de heropstart van de voetbalwerking na de coronaperiode en met het nieuwe kookproject verdere stappen gezet inzake systematische participatie van de doelgroep.

Planning

- Inzet op meer betrokkenheid van netwerkpartners in Café Anoniem
- Inzet op doelgroepparticipatie in zowel de huidige als de toekomstige werking
- Verdere traject nieuwbouw
- LSB²: opstart werkgroep woonnood, met Café Anoniem/SAAMO Limburg als trekker

3.2.5. De Nieuwe Volksbond in Tongeren

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Structurele partnerschappen

- Netwerk vrijetijdsparticipatie: stad Tongeren diensten Vrije Tijd, Jeugd en Sport, OCMW, Huis Van Het Kind (HVHK), Welzijnsschakel De Schakelaar. Afstemming en samenwerking over laagdrempelig vrijetijdsaanbod voor kwetsbare mensen. Jaarlijkse samenkomst
- Werkgroep Kans: De Schakelaar, Opbouwwerk Paspoel, HVHK, OCMW. Ikv uitwisseling over en ondersteuning van kwetsbare gezinnen met kinderen. 3-maandelijks overleg
- LOP basisonderwijs: LOP-deskundige, directies basisscholen, HVHK, Ligo. Ikv toegankelijk onderwijs en afstemming met welzijnspartners. 2-maandelijks overleg
- Gastama, CLB, Arktos, Zorggroep Zin, straathoekwerk, Huurderssyndicaat (maandelijkse zitdag in De Nieuwe Volksbond), regelmatig individueel overleg

Nieuwe partnerschappen

- Daklozenoverleg: Cabrioteam, Zorggroep Zin, Politie, OCMW, Land van Loon, Woonzo, Casusbesprekingen, toeleiding naar woongelegenheid. 2-maandelijks
- Werkgroep schoolkosten: basisschool Atheneeke en vzw Krijt. 1 samenkomst. Wordt concreter in 2022

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen en adviezen

- Netwerk Vrijetijdsparticipatie:
  - meer inzetten op laagdrempelig vrijetijdsaanbod voor volwassenen
  - advies verantwoordingsnota vrijetijdsparticipatie: meer samenkomsten netwerk en kwetsbare doelgroep meer betrekken, doelgroep uitbreiden, andere locatie Vrijetijdswinkel, uitrol Uitpas
- Werkgroep Kans:
  - meer terugkoppeling nodig vanuit netwerk vrijetijdsparticipatie naar kwetsbare doelgroep VT:
  - toegankelijkheid: locatie van Vrijetijdswinkel in het HVHK vormt drempel voor alleenstaanden en volwassenen zonder kinderen
- Daklozenoverleg: nood aan betere samenwerking tussen partners wat drempels kan verlagen

  en meer inzetten op outreachend werken
- LOP basisonderwijs: advies over hoe doeltreffend communiceren en samenwerken met kwetsbare ouders (laagdrempelig taalgebruik, belang van vertrouwen opbouwen...)
- Werkgroep Schoolkosten:
  - nood aan gemeenschappelijke visie op kansarmoede. In ‘22 wordt een visietekst uitgeschreven
  - meerdaagse uitstappen zijn voor sommige gezinnen niet betaalbaar. In 2022 zal een actieplan opgesteld worden zodat alle leerlingen mee kunnen

Acties

- 17/10, Werelddag van verzet tegen armoede:
  - ontbijt met schepenen Welzijn, Wonen en Onderwijs: iedere schepen zit samen met 1 vrijwilliger en 1 bezoeker. Ze praten over armoedethema’s (dienstverlening, onderwijs, vrije tijd,…) uit de ‘gesprekspot’. Doel: sensibilisering
  - pop-upactie op grote markt ism Trefpunt Armoede: bewustmaking dat niet iedereen dezelfde kansen krijgt in het leven

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- Vormingen voor secundaire scholen samen met doelgroep, doel: sensibilisering armoede
- Creatieve cursussen ism Ligo Limburg Zuid
- Sociale kaart onder de loep: kennis dienstenaanbod vergroten door organisaties uit te nodigen voor presentatie aan doelgroep
- Individuele contacten tijdens 'open living' en huiswerkbegeleiding: warme doorverwijzen naar o.a. OCMW, Zorggroep Zin, Kruispunt, helpen met papierwerk/administratie
- Huiswerkbegeleiding: 2x per week
  - begeleiden van ouders inzake de rol als ouder bij huiswerk, ABC methodiek (afspraken maken, bemoedigen en controleren) door onderwijsopbouwwerker
  - begeleiden van kinderen bij huiswerk door opbouwwerker en vrijwilligers met focus op leerattitude en zelfredzaamheid

Acties beleidsparticipatie

- Verantwoordingsnota vrijetijdsparticipatie: 5 bezoekers/vrijwilligers individueel bevraagd
- Voorbereiding 'Sociale kaart onder de loep': vragen en signalen bevragen bij doelgroep
- Ontbijt met schepenen: 6 vrijwilligers en bezoekers mee aan tafel
- Signalen uit individuele contacten: coronapassen digitaal lukt niet voor iedereen, online oudercontacten en lessen: moeilijk voor wie geen internetverbinding of geschikte apparatuur heeft, GGZ-dagbestedingsaanbod: niet afgestemd op noden van kwetsbare doelgroep

Beleidsadviezen

Terugkoppeling **'Sociale kaart onder de loep':** nota met aanbevelingen vanuit doelgroep voor Straathoekwerk Tongeren. Belangrijkste aanbevelingen:

- De bereikbaarheid voor de doelgroep vergroten naar de doelgroep door sporadisch aanwezig te zijn tijdens de openliving momenten in de Nieuwe Volksbond
- Straathoekwerk structureel aanwezig in lokale hulp- en dienstverlening ipv korte projecten
- Inzet van voltijdse ipv halftijdse straathoekwerker

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Er zijn heel wat structurele partnerschappen uitgewerkt en er wordt blijvend gezocht naar nieuwe partners ifv de noden van de doelgroep. De werking wordt erkend als betrouwbare partner in het lokale armoedebeleid. De kwetsbare doelgroep wordt waar mogelijk betrokken bij beleidscontacten en -adviezen. De verkenning door de onderwijsopbouwwerker in project 'Werken aan het grondrecht onderwijs in Tongeren' zal als basis dienen om mogelijkheden na te gaan voor een themawerking over onderwijs vanuit de Nieuwe Volksbond.

Planning

- Ontbijtsessies 'sociale kaart onder de loep' verderzetten
- Signalen bundelen en verspreiden bij partners
- Digipunt uitbouwen in De Nieuwe Volksbond
- Werkgroep Schoolkosten: doelgroep structureel betrekken

3.2.6. Het Open Poortje in Lummen

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Structurele partnerschappen

- Adviesgroep Het Open Poortje: Sociale Dienst Lummen, Welzijnsschakels Limburg, 't Procentje, Orthopedagogisch Centrum Sint-Ferdinand. Algemene opvolging werking. 4 samenkomsten
- Werkgroep Uitpas: Publiq, gemeenten Lummen en Herk-de-Stad (diensten Cultuur, Sport en Vrije Tijd en de Sociale Dienst). Over laagdrempelig vrijetijdsaanbod en aanpak Uitpas. 3 samenkomsten
- Netwerkmoment Huis Van Het Kind: Kind en Gezin, Opvoedingswinkel, lagere en secundaire scholen, Vincentiusgroep, sociale dienst,… Jaarlijkse samenkomst
- Werkgroep Kinderarmoede: Sociale Dienst Lummen, Vincentiusgroep, lagere en secundaire scholen. Ondersteuning van en initiatieven voor kwetsbare gezinnen met kinderen. 3 samenkomsten
- Sociale dienst OCMW Lummen:
  - individuele gesprekken over de werking van Het Open Poortje en signaalfunctie. 2 à 3 gesprekken per maand
  - outreachende medewerkers: tweewekelijks aanwezig in Het Open Poortje
- Ligo Limino ikv vormingsaanbod in Het Open Poortje: ad hoc overlegmomenten
- Sociale kruidenier 't Procentje ifv productenaanbod en toeleiding, ad hoc overlegmomenten

Nieuwe partnerschappen

- Avansa, sessies 'samen lezen' in Het Open Poortje
- PXL sociaal werk: bezoek van studenten

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen en adviezen aan gemeente Lummen

- Gemeentelijke diensten, vooral Welzijn en Cultuur: signaal- en adviesfunctie over toegankelijkheid van de dienstverlening, bv. omgang van medewerkers met mensen in armoede tijdens onthaal, aanpassing afspraakformulier kiosk onthaal, tips voor laagdrempelig contact
- Schepenen Welzijn en Wonen: signalen over de lange wachtlijsten van sociale woningen
- Werkgroep Uitpas: noden vanuit de doelgroep signaleren, bv. aanbod weinig gekend, en advies geven, bv. over hoe de meest kwetsbaren beter bereiken (bekendmaking via Het Open Poortje, hulp bieden bij inschrijven)
- Werkgroep Kinderarmoede: advies over inhoud en verspreiding Voordelenboekje en over verdoken armoede opsporen

Publieke actie

- Actie ikv 17/10, Werelddag van verzet tegen armoede, thema wonen:
  - probleemsituaties op de woonmarkt in kaart brengen (van kastje naar muur, wachtlijsten sociale woningen, hoge voorwaarden private huurmarkt, …)
  - ludieke sketches over deze situaties
  - publiek: inwoners van gemeente Lummen

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- Maandelijkse vrijwilligersvergaderingen: algemene werking opvolgen, organisatie en taakverdeling
- Activiteiten en vorming: leessessies, gebruik mobiele telefoon, knutselen, uitstappen, barbecue
- Aanbod tweedehandswinkel als laagdrempelig ontmoetingsmoment
- Individuele contacten met bezoekers tijdens activiteiten en in tweedehandswinkeltje: luisterend oor bieden, doorverwijzing naar bv. sociale dienst, sociale kruidenier
- Actie mobiliteit: vervoer voorzien naar de sociale kruidenier

Acties beleidsparticipatie

- Werkgroep Kinderarmoede: systematische deelname vrijwilliger, brengt expertise in en geeft advies over bv. communicatie en privacy
- Signaalfunctie: de opbouwwerker vangt signalen op bij vrijwilligers en bezoekers en geeft ze door aan de betreffende beleidsmakers en diensten:
  - toegankelijke dienstverlening: bv. privacy van bezoeker meer respecteren, warme doorverwijzing naar LDC
  - wonen: bv. prijzen gas en elektriciteit, wachtlijsten sociale huisvesting
- Medewerking aan de provinciale startavond van Welzijnszorg, campagne ‘Wonen’:
  - 2 vrijwilligers brachten via sketches in beeld met welke drempels kwetsbare mensen te maken krijgen in hun zoektocht naar een geschikte woning
  - publiek: Beweging.Net, vzw Homie, Avansa, Welzijnsschakels,…

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Het Open Poortje wordt hoe langer hoe meer en meer vaste waarde in Lummen. Veel kwetsbare inwoners weten de werking te vinden, de tweedehandswinkel fungeert vaak als ‘inrijpoort’. De armoedevereniging wordt systematisch betrokken door beleidsmakers in het armoedebeleid en door partnerorganisaties om hun werking te versterken.

Planning

- Partnerschappen verder uitbouwen en verstevigen
- De vrijwilligers meer betrekken in bestaande werkgroepen
- Knelpunten in vrijwilligersgroep aanpakken
- Vormingsaanbod voor de kwetsbare doelgroep verruimen

3.2.7. Ons Centrum in Leopoldsburg

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Structurele partnerschappen

- Stuurgroep FAL (Forum Armoede Leopoldsburg): OCMW, schepen Welzijn, integratieambtenaar, Vincentius). 5 samenkomsten
- FAL: 't Kapstokje, sociale kruidenier 't Kruideniertje, Kind en Taal, De Oogst, bovenstaande partners. Uitwisseling ervaringen, signaalfunctie, gemeenschappelijke acties. 5 samenkomsten
- Stuurgroep Lokaal Armoedebeleid: schepen Welzijn, OCMW, kinderarmoedecoördinator, integratieambtenaar, dienst welzijn, onderwijsopbouwwerk. Maandelijkse samenkomsten
- LOP: LOP-deskundige, schepen Onderwijs, integratieambtenaar, onderwijsopbouwwerk, basisscholen. Over ondersteuning en acties ikv het versterken van kwetsbare leerlingen CLB. 6 samenkomsten
- Stuurgroep Straathoekwerk: schepen Welzijn, straathoekwerk, Jeugddienst, politie,… Signalen en adviezen over waar het straathoekwerk op kan inzetten. 3 samenkomsten
- Diversiteitsraad: integratieambtenaar, schepen Welzijn, interculturele en moskeeverenigingen. Uitwisseling aanbod, signaalfunctie, wederzijdse toeleiding. 3 samenkomsten
- Lokaal Woonoverleg: burgemeester, schepen Welzijn, OCMW, politie, Sociaal Verhuurkantoor, Kant. Bouwmaatschappij, OCMW. Signaleren en uitwisseling woonproblematieken. 4 samenkomsten

Nieuwe partnerschappen

- Covid-Team MidWestLimburg, werkgroep Prioritaire Doelgroepen: LOGO Limburg, buurt- en opbouwwerk SAAMO Limburg, straathoekwerk, gemeenten Leopoldsburg, Ham, Beringen en Lummen. 2-wekelijks in aanloop van vaccinatiecampagne, later ad hoc
- Netwerkpartners Huis Van Het Kind (HVHK): Kind en Gezin, schepen Jeugd, straathoekwerk, Kind en Preventie, Kind en Taal, onderwijsopbouwwerk, Gezinsbond. Afstemming, uitwisseling, gezamenlijke initiatieven. 2 samenkomsten

Politieke resultaten

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen en adviezen

- Stuurgroep Lokaal Armoedebeleid: digitale kloof, effecten van coronamaatregelen op de toegankelijkheid van diensten ('op afspraak' niet evident voor kwetsbare groepen)
- LOP: signalen over o.a. digitale kloof bij thuisonderwijs: niet iedereen kan werken met het aangeleverde materiaal, kennisskloof. Medewerking aan ontwikkeling Digibieb
- Covid-team MidWestLim, medewerking vaccinatiecampagne: belang duidelijke informatieverspreiding, inzetten op brugfiguren, campagne met slagzinnen ifv beter bereik kwetsbare doelgroep
- Diensthoofd OCMW en clusterverantwoordelijke Welzijn: digitale kloof, te weinig kwalitatief en betaalbaar woonaanbod, probleem uithuiszetting, probleem ambtelijke schrappingen. Advies over inzetten op buddyprojecten voor mensen in armoede met huisvestingsproblemen
- Overleg KWB: advies over betaalbare prijzen en laagdrempelige promotievoering bij activiteiten
- Lokaal Woonoverleg: signalen over mogelijke gevolgen samenvloeiing SVK en Kantonnale Bouwmaatschappij: kan mensen uitsluiten

Publieke acties

- 17/10, Werelddag van verzet tegen armoede, actie FAL: ronde punten versierd met witte lakens, verspreiding filmpjes '17 seconden kabaal tegen armoede' op sociale media. Aandacht van lokale pers

Participatief werken

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- Maandelijkse kernvergaderingen: planning, voorbereiding en taakverdeling activiteiten en vormingen
- Computerproject: wekelijkse ondersteuning bij computerwerk. Workshops over digitale vaardigheden
- Vormingssessies over omgaan met conflicten door Ligo Limino
- Participatief theater: doet grenzen verleggen, verhoogt zelfvertrouwen
- Cultuurcafé: voorstelling aanbod,1 euro-ticketverkoop: maandelijkse samenkomst in cultuurcentrum

Acties beleidsparticipatie

- Theaterwerking: wandelingen 'Geheimen van het park', voorbereiding voorstelling '22 thema' 'wonen'
- Praatgroep 'Iedereen digitaal mee, ja of nee?': ervaringen uitwisselen, signalen: vaak weinig digitale vaardigheden, nood aan digitale ondersteuning bij online-administratie
- Covid-team, vaccinatiecampagne: signaalfunctie en slagzinnen vanuit doelgroep
- Themawerking politiek kloof: in overleg met OCMW, en LDC over drempels in dienstverlening
- Overleg Digipunten: samen digipunt ontwikkelen: aanpak, locatie,… ism onderwijsopbouwwerker

Beleidsadviezen

Theaterwandelingen 'Geheimen van het park'

- Aanpak: QR-codes scannen voor filmpjes over mensen in kwetsbare situatie in coronatijden. Nadien gesprekken tussen deelnemers en spelers
- Publiek: lokale beleidsmakers, partnerorganisaties, inwoners
- Doel: sensibilisering over eenzaamheid, gevoel van hulpeloosheid,…

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Ons Centrum wordt beschouwd als een vaste waarde in Leopoldsburg en een betrouwbare partner in het lokale armoedebeleid. Dmv een innovatieve aanpak konden de meeste activiteiten ook in coronatijden doorgaan. De theaterwerking is uitgebouwd tot een structurele werking met jaarlijkse voorstellingen.
De doelgroep wordt systematisch betrokken bij verschillende lokale overlegtafels.

Planning

- Beleidsdossier digitale kloof concreet maken
- Theatervoorstelling thema 'Wonen'
- Forumtheater dialoogmoment OCMW-Ons Centrum over relatie cliënt-hulpverlener
- Outreachend werken via bakfiets, ism met andere welzijnspartners
- Verdere uitbouw computerproject

3.2.8. OnderOns in Sint-Truiden

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Structurele partnerschappen

- Stuurgroep Huis Van Het Kind (HVHK) Sint-Truiden: HVHK, Kinderarmoedecoördinator, coördinator Flankerend Onderwijs, kinderopvang De Egeltjes, buitenschoolse kinderopvang, Opvoedingswinkel. Ikv ondersteuningsaanbod en initiatieven voor kwetsbare gezinnen. Maandelijkse samenkomsten
- Werkgroep Uitpas: stad St-Truiden, lokale voedselhulporganisaties, Vakantieparticipatie, Rap op stap. Ikv vrijetijdsaanbod op maat van kwetsbare mensen. 2 samenkomsten
- Integratiedienst Sint-Truiden met link naar verschillende geloofsgemeenschappen, bv. Amadiyya gemeenschap, Indische gemeenschap, Oase. Sporadisch overleg ikv voedselhulpverlening
- Zorgplatform secundair onderwijs: directies en zorgleerkrachten secundaire scholen, ikv extra zorg voor kwetsbare leerlingen. 2 samenkomsten

Nieuwe partnerschappen

- DOMO, wekelijks individueel contact ikv gezinsondersteuning
- Basisscholen Sint-Truiden, individuele contacten ikv signalenkaart

Politieke resultaten

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen en adviezen

- VVSG: gesprek over kinderopvang, ikv beleidsdossier kabinet minister Beke, samen met Netwerk Tegen Armoede en De Egeltjes:
  - advies over hoe kinderopvang toegankelijker maken voor kwetsbare gezinnen
  - boodschap: toegankelijke kinderopvang voorzien kan hefboom uit armoede zijn door kans op tewerkstelling te verhogen
- OCMW, signalen over toegankelijkheid: moeilijker sinds samensmelting OCMW-stad, veel nieuwe medewerkers waardoor minder vertrouwen, samenwerking met maatschappelijk werkers loopt minder vlot. Resultaat: Meet and greet in 2022, mekaar en mekaars werking leren kennen
- Schepen Sociale Zaken: gesprek over meerwaarde van sociale kruidenier voor kwetsbare inwoners. Resultaat: de mogelijkheden voor een (mobiele) sociale kruidenier worden in samenspraak onderzocht
- Flankerend onderwijs:
  - signalen over de nood aan digitale ondersteuning bij mensen in armoede. Resultaat: wellicht uitbouw digipunt in OnderOns in 2022
  - signalen over belang vroegdetectie armoede. Resultaat: experiment met signalenkaart waarmee leerkrachten kwetsbare leerlingen kunnen detecteren. Proces is reeds gestart in enkele basisscholen

Publieke actie

- 17/10, Werelddag van verzet tegen armoede: inleefspel, gericht op beleidsmakers en inwoners van St-Truiden. Deze actie trok ook de aandacht van Het Laatste Nieuws

Participatief werken

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- Franse les ism Ligo, wekelijks
- Aanbod LOGO Limburg: cursus gezond opvoeden, maandelijks
- Werkgroep gezondheid: bezoek aan begrafenisondernemer, notaris, kinesist. Vragen worden met de bezoekers voorbereid
- Individuele contacten: luisterend oor, praktische hulp (formulieren, digitale inschrijvingen), doorverwijzing naar o.a. DOMO, CAW Limburg, OCMW, Opvoedingswinkel

Acties beleidsparticipatie

- Werkgroep gezondheid: signalen en adviezen uit doelgroep worden doorgespeeld naar gezondheidsactoren in St-Truiden, bv over uitbreiding derde betalerssysteem, nood aan wijkgezondheidscentrum, laagdrempelige communicatie
- Werkgroep Uitpas: adviezen over betere bekendmaking aanbod, meer omruilmogelijkheden, uitbreiding naar sportverenigingen
- Werkgroep Kinderarmoede, dossier digitalisering en communicatie: advies over communiceren op maat, inzetten op vertrouwen bij ouders, gelijkwaardige behandeling, ruimte voor digitale ondersteuning
- Bevraging over drempels bij corona-vaccinatie, o.a. gevolgen voor gezondheid op lange termijn

Beleidsadviezen

Beleidsdossier 'Digitalisering en communicatie in het onderwijs'

- Doel: onderwijs inzicht geven in armoede, drempels verlagen
- Publiek: onderwijsactoren, LOP, Flank Onderwijs, basis- en secundaire scholen
- Signalen en aanbevelingen rond de overload aan digitale platformen, tekort aan digitaal materiaal, nood aan laagdrempelige ondersteuning

Nieuwsbrief 17/10, Werelddag van verzet tegen armoede

- Doel: informeren en adviseren over stijging cijfers kinderarmoede, betaalbare en toegankelijke kinderopvang, inzet op de '1000 kritische dagen' (opvoedingsondersteuning), sociale kruidenier
- Publiek: beleidsmakers, welzijnspartners, inwoners

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

OnderOns wordt erkend en geconsulteerd als belangrijke partner en slaagt erin om in Sint-Truiden een breed draagvlak te creëren inzake armoedebestrijding.
De werking heeft een breed partnerschap uitgebouwd en betrekt de bezoekers en vrijwilligers actief bij acties inzake beleidsbeïnvloeding.
De armoedevereniging heeft een ruim publiek en bereikt vlot nieuwe mensen in armoede.

Planning

- Digipunt uitwerken, samen met BEEGO en Flankerend Onderwijs
- Beleidsdossiers 'gezondheid en armoede', 'onderwijs en armoede', drempels in de kinderopvang'
- Toneelstuk over thema Wonen, ism OnderDak
- Sensibiliseringsacties over woonproblematiek
- Uitwerking sociale kruidenier

3.2.9. SOMA in Maasmechelen

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Structurele partnerschappen

- Lerend netwerk Huis Van Het Kind (HVHK): HVHK, Opvoedingswinkel, Ligo, LOP, gemeente Maasmechelen dienst Samenleven, scholengemeenschappen, CLB. Ifv ondersteuning en initiatieven voor kwetsbare gezinnen. 5 samenkomsten
- Stuurgroep Straathoekwerk: LISS, Noolim, Mobiele teams, OCMW sociale dienst en dienst thuisbegeleiding, Zorggroep Zin. 4 samenkomsten
- Overleg GGZ: Zorggroep Zin, Noolim, dienst Samenleven, LOGO Limburg. Uitwisseling en afstemming over GGZ. 4 samenkomsten
- Kruispunt Backoffice: Zorggroep Zin ,Noolim, OPZ Rekem, Mobiele Teams, het Veer. 2-maandelijkse casusbesprekingen
- Netwerk Tegen Armoede (NTA), werkgroep Cultuur: 2-maandelijkse samenkomsten

Nieuwe partnerschappen

- Limburgs Platform Vluchtelingen: ikv het nieuw opgestarte digipunt, individuele contacten
- Avansa: ikv project 'Armoede in beeld'. Voorbereiding fotoreportage over armoede
- Rap op Stap: over uitbouw vrijetijdsloket met permanenties in SOMA
- Armoedecoördinator OCMW, regelmatig individueel overleg

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen en adviezen

- Overleg GGZ: veel toestroom van mensen psychiatrische achtergrond die actief worden toegeleid naar SOMA door andere diensten, te beperkte ondersteuning aan SOMA, legt zware druk op werking, vrijwilligers en bezoekers
- Verticaal overleg over tewerkstelling met het kabinet minister Crevits en NTA: werktrajecten niet steeds op maat, weinig ondersteuning op de werkvloer, vooroordelen bij trajectbegeleiders, probleem beeldvorming bij brede publiek over mensen die niet werken
- Evaluatie 10-puntenplan minister Crevits: niet mogelijk voor iedereen, er wordt geen rekening gehouden met psychische moeilijkheden. Het NTA verzamelde signalen bij de doelgroep en koppelde terug naar het kabinet van minister Crevits
- NTA, werkgroep cultuur: invloed van corona op cultuurparticipatie van kwetsbare mensen, bv.
- informatie en mogelijkheid tot inschrijven worden vaak enkel digitaal aangeboden, de maatregelen in de cultuursector zorgen ervoor dat hun beperkte sociale netwerk mensen nog meer verkleint

Publieke acties

- 17/10, Werelddag van verzet tegen armoede, pop-up actie op plein: bewustmaking dat niet iedereen dezelfde kansen krijgt in het leven ism Trefpunt Armoede. Doel: inwoners Maasmechelen sensibiliseren

- Wijk-pickicks gemeente Maasmechelen: met de bakfiets aanwezig, aan de hand van vragen het gesprek aangaan met inwoners over armoede. Doel: inwoners Maasmechelen sensibiliseren, SOMA meer bekend maken

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- Vrijwilligersvergaderingen met keukenteam, onthaalteam en winkelteam: werking SOMA vormgeven, activiteiten organiseren, taakverdeling
- Cursussen tablet en smartphone, ism Ligo
- Vormingen aan doelgroep over armoede en armoedebestrijding: inzicht eigen situatie, ontschuldigen
- Individuele contacten tijdens maaltijden en in tweedehandswinkel: doorverwijzen, vaak naar Kruispunt
- Outreachend werken met de bakfiets: nieuw project, werd voorbereid met vrijwilligers en bezoekers

Acties beleidsparticipatie

- SOMA-parlement: inspraakmoment over de werking van SAMO voor alle bezoekers
- Netwerk Tegen Armoede, werkgroep cultuur: vrijwilliger systematisch betrokken
- Re-integratie langdurige werklozen: gesprekken met de doelgroep in samenwerking met NTA
- Themawerking verbondenheid en eenzaamheid, signalen verzamelen uit individuele contacten: vereenzaming komt vaak voor, persoonlijke relaties van kwetsbare doelgroep zijn vaak erg fragiel en wisselend. Financiële problemen beperken mogelijkheden tot verbinding maken met anderen. Signalen worden meegenomen in overlegmomenten met beleidsmakers en partners

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd.
SOMA participeerde wel actief aan de inhoud van het dossier van het NTA, over armoede en tewerkstelling, re-integratie langdurig werklozen.
Link: Verplichte gemeenschapsdienst is géén hefboom voor tewerkstelling | Netwerk tegen Armoede

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

SOMA heeft een hoog bezoekersaantal. Gedurende de laatste jaren werd de groep steeds diverser qua origine, gender en leeftijd. Er werd hard ingezet op naambekendheid bij inwoners en lokale instanties, die steeds vlotter de weg vinden naar SOMA. De vereniging zet meer en meer in op 'outreachend werken'. Bezoekers krijgen veel inspraak in de werking van SOMA. Vrijwilligers en bezoekers worden actief betrokken inzake beleidsbeïnvloeding.

Planning

- Nieuwe themawerking, wellicht Vrije Tijd
- Verdere uitbouw outreachend werken met de bakfiets
- Fotoproject 'Armoede in beeld'

3.2.10. Armoedetoets in Beringen

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

In nauwe samenwerking met Stad Beringen wordt een armoedetoets ontwikkeld o.b.v. een eerder opgesteld theoretisch stappenplan. Aanspreekpunt hiervoor is de armoedecoördinator van stad Beringen.

.

- Overleg armoedecoördinator: stand van zaken, verdere planning, afstemming en bijsturing. Maandelijks overleg, wekelijks contact per telefoon of via mail
- Overleg met strategische cel stad Beringen (OCMW, diensthoofd Samenleven, armoedecoördinator): toelichting model armoedetoets Beringen, aanpak in de praktijk, afspraken rond samenwerking. Eenmalig overleg
- Visietraject ism Bindkracht: OCMW, Huis Van Het Kind, stadsdiensten Samenleven, Vrije Tijd en Financiën, vertegenwoordigers lokale armoedewerkingen, vertegenwoordigers scholengemeenschappen basisscholen. Vorming en uitwisseling over armoede en armoedebestrijding, betrokkenheid ontwerp visietekst armoedebeleid stad Beringen
- Toelichting op Forum Armoede Leopoldsburg (FAL): de uitrol van de armoedetoets werd toegelicht op het armoedeforum van Stad Beringen waarin armoedeorganisaties die actief zijn binnen de stad Beringen zetelen

Politieke resultaten

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen en adviezen aan Stad Beringen

- Het schepencollege heeft de ontwikkeling van de armoedetoets opgenomen in de beleidsplannen van stad Beringen
- Het managementteam neemt de regie in handen om de armoedetoets uit te rollen en bepaalt de prioriteiten
- Het stappenplan werd bijgestuurd. Zo bleek de Quickscan om in te schatten of een actie best onderworpen wordt aan een armoedetoets niet wenselijk. In de plaats daarvan werd afgesproken dat bij het begin van de legislatuur de strategische cel gerichte keuzes zal maken op welke beleidsmaatregelen een armoedetoets toegepast zal worden. De uiteindelijke beslissing over de acties en de manier van uitvoeren ligt bij het managementteam van de stad. Dit kan 3 vormen (of een combinatie ervan) aannemen:
  - een vorming over armoede en armoedebestrijding voor de medewerkers van de betreffende beleidsdomeinen
  - een participatief traject opzetten
  - participatief traject mét voortraject (vorming)
- afstemming beleidsdomeinen: tijdens het traject worden linken gelegd tussen de verschillende betrokken beleidsdomeinen voor een optimale afstemming

- Visietekst armoedebeleid: tijdens het traject met de organisatie Bindkracht werd een ontwerp voor visietekst over hoe de stad het armoedebeleid gaat vormgeven afgetoetst bij de aanwezige organisaties en diensten

Participatief werken

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Aangezien dit een tweedelijnsproject is, is er geen rechtstreeks contact met de doelgroep.
In een volgende fase wordt ingezet op een 'focusgroep' van mensen met ervaring inzake armoede. De armoedecoördinator, geïnteresseerde leden van het FAL, de medewerkers van de betreffende beleidsdomeinen en eventueel externen met speciale expertise worden gevraagd om deel te nemen aan het participatieve proces van de armoedetoets. De samenstelling van deze groep is afhankelijk van het beleidsdomein en het specifieke thema, en wordt per actie bepaald.

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

De uitrol van een armoedetoets in Stad Beringen kent een gestage voortuitgang waarin we afhankelijk zijn van de snelheid waarmee het managementteam en de stadsdiensten te werk gaat. Het schepencollege en managementteam staan volledig achter de uitrol van de armoedetoets. Hiervoor wordt een methodiek ontwikkeld door SAAMO Limburg. We coachen stad Beringen en de armoedecoördinator om de uitrol van de armoedetoets mogelijk te maken. Met de armoedetoets, deelname aan visietraject over armoede en vormingsmomenten voor stadsdiensten over de armoedeproblematiek vergroten we de aandacht voor armoede binnen het lokaal bestuur opdat regelgeving in de toekomst geen extra uitsluiting veroorzaakt.

Het project heeft als timing 1/1/2021 - 30/6/2023 en is aanvullend op de strategische acties die opgenomen werden in het meerjarenplan 2021-2025.

Planning

- Prioriteiten en beleidsmaatregelen bepalen waarop de armoedetoets zal worden toegepast
- Samenbrengen van focusgroepen ifv het participatietraject
- Vorming over de armoedeproblematiek en armoedebestrijding voor medewerkers van beleidsdomeinen waarop de armoedetoets van toepassing is

3.2.11. Onderzoek verdoken armoede in Leopoldburg

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	Deel-resultaten behaald	**Doelstellingen bereikt**	Boven verwachting

- Gemeentebestuur Leopoldsburg: het praktijkgericht onderzoek met het oog op het blootleggen van mogelijke opsporingskanalen voor verdoken armoede werd uitgevoerd door SAAMO Limburg in opdracht van en in samenwerking met gemeente Leopoldsburg
- Armoedecoördinator Leopoldsburg: afstemming en opvolging onderzoekstraject (voorbereiding, uitvoering, bijsturing, presentaties rapport). 12 overlegmomenten
- Stuurgroep lokaal armoedebeleid: diensthoofd OCMW, armoedecoördinator, medewerker diversiteit, schepen Sociale Zaken, armoedevereniging Ons Centrum, onderwijsopbouwwerker SAAMO Limburg. Voorstelling aanbevelingenrapport, éénmalig
- OCMW Leopoldsburg: voorstelling aanbevelingenrapport voor het team van maatschappelijk assistenten van de sociale dienst, éénmalig

Politieke resultaten

Niet van toepassing	In ontwikkeling	Deel-resultaten behaald	**Doelstellingen bereikt**	Boven verwachting

- Onderzoeksrapport: de opbouwwerker stelde een rapport op met de resultaten van het onderzoek. De partners erkenden de meerwaarde van de aanbevelingen inzake het opsporen van verdoken armoede bij ouderen en alleenstaanden
- Actieplan: de opbouwwerker stelde een actieplan op waarmee het lokaal bestuur concreet aan de slag kan gaan met de aanbevelingen om deze naar de praktijk om te zetten
- Uitkomst presentatie schepencollege: beslissing om vanaf juni 2021 een 0,4 VTE medewerker vrij te stellen voor outreachend werken ikv het opsporen van verdoken armoede
- Vaststelling na presentatie OCMW: de meerwaarde van ‘outreachend werken’ wordt erkend maar het OCMW geeft aan hier momenteel geen ruimte voor te hebben
- Uitkomst na presentatie stuurgroep lokaal armoedebeleid: projectsubsidies aanvragen bij Huis Van Het Kind Leopoldsburg voor een gezinscoach en outreachend medewerker

Participatief werken

Niet van toepassing	In ontwikkeling	Deel-resultaten behaald	**Doelstellingen bereikt**	Boven verwachting

In 2020 werden alleenstaanden en ouderen in kwetsbare posities uit Leopoldburg bevraagd tijdens huis- en stoepbezoeken. Aan de hand van diepte-interviews werd gepeild naar hun situatie, naar drempels die ze ervaren in de toeleiding naar hulp- en dienstverlening en naar manieren waarop deze drempels weggewerkt kunnen worden.
De gegevens uit deze gesprekken werden opgenomen in het onderzoeksrapport.

Beleidsadviezen

Onderzoeksrapport: 'Praktijkonderzoek verdoken armoede Leopoldsburg'

- Doel: het blootleggen van mogelijke opsporingskanalen voor verdoken armoede bij ouderen en alleenstaanden, waar het lokaal bestuur verder mee aan de slag kan
- Bevraging: het onderzoek werd gevoerd op basis van 3 luiken, nl.
  - cijfers: uit de databank van limburg.incijfers.be
  - bevraging van partners, organisaties en diensten
  - bevraging van mensen in kwetsbare posities
- 31 aanbevelingen inzake:
  - een effectief armoedebeleid: 7 aanbevelingen
  - een stevig netwerk: 8 aanbevelingen
  - toegankelijkheid: 4 aanbevelingen
  - een integrale aanpak in de hulpverlening van het OCMW: 6 aanbevelingen
  - outreachend werken: 6 aanbevelingen
- Enkele voorbeelden van aanbevelingen:
  - Vooraleer een beslissing te nemen over een aspect in het lokaal armoedebeleid, toets af of het in een strategie op lange termijn kadert, of er een draagvlak is bij de betrokkenen én bij de partners, of het structureel te verankeren is en of het bijdraagt aan een dienstverlening die openstaat voor iedereen, met extra inspanningen voor de meest kwetsbaren
  - Benut het netwerk in de gemeente voor opsporing en toeleiding
  - Zoek een alternatief om het OCMW toegankelijker te maken voor partners
  - Bied een uitgebreide rechtencheck aan bij elke intake of hulpvraag
  - Zorg voor meer ruimte voor outreachend werk

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	Op schema	Bijgestuurd	**Voltooid**	Stopgezet	Nieuw

SAAMO Limburg voerde op vraag van gemeente Leopoldburg een praktijkonderzoek naar verdoken armoede bij oudere en alleenstaande inwoners uit. Hiertoe werden in 2020 gegevens verzameld bij ouderen en alleenstaanden, beleidsmakers en gemeentelijke diensten, welzijnsorganisaties en sleutelfiguren.
In 2021 werd het rapport gefinaliseerd en gepresenteerd aan het schepencollege, de sociale dienst van het OCMW en de stuurgroep lokaal armoedebeleid. Eveneens stelde de opbouwwerker een actieplan op om met de aanbevelingen aan de slag te gaan.
Het lokaal bestuur gaf echter te kennen momenteel niet de middelen te hebben om de aanbevelingen uit het rapport te implementeren in de praktijk en besloot dit uit te stellen naar een later te bepalen periode.

3.2.12. Brugteam Huis Van Het Kind in Tongeren

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Interne stuurgroep Brugteam: coördinator Huis Van Het Kind (HVHK), OCMW Tongeren, Welzijnsschakel De Schakelaar. Maandelijkse opvolging projectwerking
- In opstart: overleggroep beleidsactoren en welzijnspartners: LISS, Ligo, integratiemedewerker stad Tongeren, OCMW Tongeren, Kind en Taal, Jeugddienst
- Individuele overlegmomenten met volgende werkingen en instanties: De Schakelaar, LISS, Arktos, armoedevereniging De Nieuwe Volksbond, OCMW Tongeren, Kind en Taal, lokaal Loket Kinderopvang, integratiemedewerker stad Tongeren, school Atheneeke

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Tijdens individuele overlegmomenten met partners werden signalen verzameld over knelpunten in hun contacten met kwetsbare inwoners rond o.a. mobiliteitsproblemen, de taalbarrière en de digitale kloof. Deze signalen worden in 2022 opgenomen in de overleggroep van beleidsactoren en welzijnspartners.

Participatief werken

Niet van toepassing	In ontwikkeling	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Contacten met en participatie van de kwetsbare doelgroep komen pas in de derde fase van het project aan bod.

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Het project startte in oktober 2021.
Momenteel wordt volop ingezet op het uitbouwen van partnerschappen.
In een volgende fase wordt het project in samenspraak met de partners en beleidsactoren meer concreet gemaakt.

Planning

- Opstart overleggroep Brugteam HVHK Tongeren
- Vrijwilligers aanwerven
- Signalen verzamelen bij partners
- Aan de slag gaan met deze signalen

3.2.13. Eenzaamheidsonderzoek

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	**Doelstellingen bereikt**	**Boven verwachting**

- Armoedevereniging SOMA Maasmechelen: het eenzaamheidsonderzoek werd gekoppeld aan de themawerking verbondenheid van armoedevereniging SOMA Maasmechelen. Er werden individuele bevragingen afgenomen bij opbouwwerkers en doelgroep
- PXL Social Work: samenwerking ikv boekpublicatie rond eenzaamheid

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- SAAMO Limburg deed een onderzoek naar de link tussen eenzaamheid en armoede. PXL naar eenzaamheid bij senioren. Beide onderzoeken werden afzonderlijk van elkaar gevoerd, maar worden samengevoegd in een boek met gemeenschappelijke beleidsaanbevelingen omwille van de complementariteit
- In 2022 worden aan de hand van het onderzoek samen met PXL Social Work beleidsaanbevelingen voor organisaties en lokale besturen geformuleerd

Participatief werken

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

De ervaringen van mensen binnen SOMA Maasmechelen zijn de basis voor de ontwikkeling van beleidsaanbevelingen inzake eenzaamheid. Hiervoor werden bij de kwetsbare doelgroep individuele bevragingen afgenomen waarbij gevraagd werd naar hun beleving omtrent eenzaamheid.
Er werden diepte-interviews afgenomen bij 12 buurt- en opbouwwerkers die rechtstreeks aan de slag gaan met kwetsbare mensen om hun ervaringen en signalen die ze opvangen van de doelgroep te capteren. Daarnaast werden ervaringen van de doelgroep verzameld via 16 diepte-interviews bij armoedevereniging SOMA in Maasmechelen.

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd.
In 2022 worden de resultaten van en beleidsaanbevelingen uit het eenzaamheidsonderzoek uitgegeven in boekvorm, ism PXL Social Work.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Het project is in 2021 gestart en betreft een onderzoek naar de link tussen armoede en eenzaamheid. Door de coronapandemie is de problematiek van eenzaamheid in een groter daglicht gesteld wat de aanleiding vormde voor dit onderzoek. Er is gestart met een uitgebreide literatuurstudie. Hieruit werd een theoretische kader ontwikkeld dat als basis gebruikt is voor de bevragingen. Er werden diepte-interviews afgenomen bij veldwerkers en bij de doelgroep. De resultaten hiervan worden gebundeld in een boek dat aangevuld wordt met beleidsaanbevelingen. De publicatie van het boek gebeurt in samenwerking met PXL Social Work.

Planning

- Formuleren van beleidsaanbevelingen in samenwerking met PXL Social Work
- Publicatie van het boek met de beleidsaanbevelingen voor organisaties en lokale besturen
- Acties met betrekking tot de bekendmaking van het boek en de beleidsaanbevelingen
- Ontwikkelen van handvaten voor sociaal werkers om aan de slag te gaan met het thema armoede en eenzaamheid

3.2.14. Depot Margo

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Structurele partnerschappen

- De 23 Limburgse lidgemeenten en de 55 afnemende hulporganisaties (lokale Vincentiusgroepen, sociale kruideniers, armoedeverenigingen,…)
- Maatwerkbedrijf Bewel en gemeente Diepenbeek ikv sociale tewerkstelling
- Vincentius Limburg en Voedselbank Limburg ikv dienstverlening aan hulpgroepen en afstemming van productenaanbod
- Leveranciers: Goods 2 Give, Carrefour Belgium B2B, Hildas, Boma, Bidfood, SAS-De Kroon bvba, Rodiers nv, Protect & Care, Ontex
- Schenkers: Belorta, De Wroeter, Carrefour Hasselt, Hamal Signature Foods, MAYA seitan, Blokhoeve
- Lerend netwerk sociale kruideniers: 't Procentje Lummen, Warm Hart Houthalen, Bieskruid Bilzen, 't Kruideniertje Leopoldsburg en Maaswinkeltje Maaseik, 2 samenkomsten
- Lerend netwerk sociale kruideniers Vlaanderen, 2 online samenkomsten
- Herwin en de andere Vlaamse distributieplatformen, maandelijks digitaal overleg en rondleiding bij Depot Margo
- Stad Hasselt en BUSO-school KIDS, ikv pamperbank, 2 overlegmomenten
- Gemeenten Riemst, Bilzen en Nieuwerkerken ikv het project 'mobiele sociale kruidenier', online overleg per gemeenten en 2 samenkomsten met de 3 partnergemeenten

VZW Depot Margo

- In september '21 werd de vzw Depot Margo opgericht, met SAAMO Limburg, Vincentius Limburg en Bewel als stichtende partners en met een onafhankelijke voorzitter. Het bestuursorgaan komt maandelijks samen

Politieke resultaten

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Beleidscontacten

- Overleg met de Gouverneur van Limburg over mogelijkheden tot uitbreiding aantal lidgemeenten
- Overleg met kabinet en administratie Minister Beke over verdere financiering distributieplatformen
- Overleg met kabinet Minister Demir over het verminderen van voedseloverschotten
- Samenwerking met gemeenten Nieuwerkerken, Riemst en Bilzen ikv experiment 'mobiele sociale kruidenier'
- Contacten met gemeenten Lummen, Genk, Dilsen-Stokkem, Nieuwerkerken en Riemst over mogelijkheden lidmaatschap vanaf '22

Acties

- Persmoment met voorstelling nieuwe vzw Depot Margo en de ambities voor de toekomst, met Minister Beke, de directeurs van SAAMO Limburg en Bewel en de voorzitters van Vincentius Limburg en Depot Margo als spreker, en de Limburgse lokale bestuurders als gasten. Persaandacht in o.m. HBVL en op sociale media: *Depot Margo | Vlaanderen.be*
- Infomoment voor de Limburgse gemeenten, op initiatief van de Gouverneur van Limburg: presentatie over Depot Margo met oproep tot lidmaatschap

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Opstart mobiele sociale kruidenier in Bewel Tongeren: 2 verkoopmomenten in november en december
De doelgroepmedewerkers die aankopen kwamen doen werden bevraagd over welke producten zij nog missen in het aanbod.

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Meer dan de helft van de Limburgse gemeenten zijn inmiddels aangesloten bij Depot Margo, verschillende andere gemeenten tonen interesse. Het aanbod van voedings-, onderhouds- en verzorgingsproducten breidt jaar na jaar uit. Ook het aantal kilogram opgehaalde groenten en het aantal geplaatste bestellingen door hulpgroepen stijgt ieder jaar.
Depot Margo wordt door de Vlaamse overheid aangehaald als goede praktijk voor sociale distributieplatformen. Het oprichten van de vzw Depot Margo was een belangrijke mijlpaal om de toekomst van Depot Margo veilig te stellen.

Planning

- Vzw Depot Margo
  - Uitbreiding van de Algemene Vergadering
  - Limburgse gemeenten structureel betrekken bij de vzw
- Uitbreiding aantal lidgemeenten
- Uitbreiding van het productenaanbod
- Bestendiging en/of uitbreiding sociale tewerkstelling
- Experiment mobiele sociale kruidenier
- Evolutie naar voedselhub (streven naar gebiedsdekking)
- Inzetten op verbeterde dienstverlening voor de hulpgroepen
- Bekendmaking model sociale kruideniers bij lokale Vincentiusgroepen
- Uitbreiding samenwerking Voedselbank Limburg

3.2.15. Zorgzame buurten

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Structurele partnerschappen

- *Lokaal niveau*
  - lokale besturen en OCMW's van de gemeenten Beringen, Hamont-Achel, Herk-de-Stad, Oudsbergen, Pelt, Riemst, Sint-Truiden, Zutendaal, Lummen, Halen
  - stuurgroepen Zorgzame Buurten (dienst Vrije Tijd, LDC, OCMW, schepenen Welzijn en Vrije Tijd,…), gemiddeld 4 samenkomsten per gemeente per jaar
  - beleidsteam en operationeel team (schepen Welzijn, clusterdiensthoofd Welzijn, centrumleider LDC, zorgregisseur,…) maandelijkse samenkomsten in iedere gemeente
- *Bovenlokaal niveau*
  - partners: LOGO Limburg, Welzijnsregio Noord Limburg, UCLL, Thomas More (Vonk 3), VVSG, SAAMO West-Vlaanderen, Cera, Koning Boudewijnstichting, UAntwerpen
  - Limburgse uitwisselingstafel (lokale gemeenten en LOGO Limburg), 3 samenkomsten per jaar
- *Buurtniveau*: afgestemd op de lokale context van de buurt waar men actief is
  - eerstelijnswerkers zorg en welzijn (thuisverpleging en -zorg, huisartsen, kinesisten, apothekers,…)
  - maatschappelijke voorzieningen (sociale huisvestingsmaatschappijen, buurtscholen, politie, jeugdwerk, straathoekwerk, lokale dienstencentra, woonzorgcentra,…)
  - verenigingen (Samana, buurtcomités, Okra, Femma, geloofsgemeenschappen,…)
  - bewoners (buurtgezellen, vrijwilligers dorpsrestaurant en mooimakers, burgerinitiatieven zoals 'loop eens binnen')

Nieuwe partnerschappen

- *Bovenlokaal niveau*, in ontwikkeling
  - koepels van de organisaties I-mens, Ferm, Familiehulp, Wit-Gele Kruis, IN-Z
  - Groep Intro, Beweging.net, CM Limburg, Vivel
- *Lokaal niveau,* in ontwikkeling
  - Sint-Truiden: Zorgbedrijf, Give a Day, Beschut Wonen
  - Pelt: Integro, vzw Stijn

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Projectoproep Zorgzame Buurten 2021: de Limburgse gemeenten waar SAAMO Limburg niet binnen Zorgzame Buurten werkzaam is, werden aangeschreven over de nieuwe projectoproep van minister Beke, met toelichting van het concept Zorgzame buurten, oproep tot kandidaatstelling en de mogelijkheid van ondersteuning door SAAMO Limburg dmv expertise en goede prakijken. We kregen reacties van gemeenten Alken, Lanaken, Houthalen-Helchteren, Heusden-Zolder, Tongeren, Bilzen, As, Kinrooi, Leopoldsburg, Dilsen-Stokkem. Verschillende gemeenten dienden een aanvraag in

- Inzet op visieverbreding van lokaal bestuur: probleemdetectie met het inschakelen van zowel formele als informele zorgverstrekkers, hulp bij uitbouw lokaal zorgnetwerk
- Methodiek doorverwijskaartkaart lokale besturen:
  - signaal aan lokale besturen dat kwetsbare groepen op eigen kracht de weg niet vinden naar hulp- en dienstverlening
  - beleidsvoorstel: ondersteuning van zorgverleners bij probleemdetectie en werken met doorverwijskaarten:
  - vorming aan zorgverleners over probleemdetectie en warme doorverwijzing
  - verspreiden van doorverwijskaarten bij zorgverleners en -instanties
- Gemeentelijk medewerker: dankzij de signalen aan lokale besturen over het belang van zorgzame buurten kwam er een gemeentelijk medewerker die verantwoordelijk is voor thema zorgzame buurten in Halen, Hamont-Achel, Lummen en Sint-Truiden
- Outeachend werken in Huis van het Kind Zutendaal: er werd expertise van SAAMO Limburg ingeroepen over het bereiken van kwetsbare kinderen
- Bewonerscommunicatie in Sint-Truiden: de opbouwwerker gaf aan de schepenen van Welzijn en Buurten signalen door vanuit de buurtbewoners over onrust inzake de verkeersveiligheid en het uitzicht in de buurt nav een bouwproject, met het advies om transparant en systematisch te communiceren naar de bewoners. De stad gaat een communicatieproces opzetten
- Beleidsadvies Hamont-Achel over interne organisatie en beleidsvisie inzake zorgzame buurten. Resultaten:
  - nieuwe overlegstructuur met 3 overlegtafels: team buurtzorg, kernteam buurtzorg, stuurgroep buurtzorg
  - projectfiche buurtzorg voor managementteam en beleid, die intussen ook gebruikt wordt in andere gemeenten

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

De opbouwwerkers ondersteunen de gemeentelijke medewerkers (OCMW/LDC) en bezoekersteams in hun contacten met de doelgroep, obv methodieken van SAAMO Limburg.

Maatschappelijke participatie

- Contact houden, probleemdetectie en doorverwijzing naar gepaste hulp- en dienstverlening dmv:
  - huisbezoeken en groepsmomenten door gemeentelijke diensten: slechts beperkt doorgegaan owv de strenge coronamaatregelen van de gemeentelijke diensten
  - stoepgesprekken door sleutelfiguren en professionele actoren in Beringen, Pelt, Herk-de-Stad en Hamont-Achel
  - belrondes met oudere inwoners door gemeentelijke diensten in Halen, Lummen, Herk-de-Stad
  - soepbezoeken door buurtcomités bij kwetsbare ouderen
- Procesbegeleiding klapbus Halen: mobiele dienstverlening met verdeling afvalzakken, ontmoeting stimuleren, doorverwijzing naar lokale hulp- en dienstverlening. Wekelijks gedurende 2 maanden
- Aanwezigheid van opbouwwerker in Beringen:
  - hulpvragen detecteren en doorverwijzing naar LDC, OCMW, beschut wonen
  - brug slaan tussen bewoners en bestaande verenigingen, bv. het Blauwe Huis

Beleidsparticipatie

- Buurtanalyses in 9 gemeenten:
  - bewoners bevragen adhv vragenlijsten gebaseerd op kenmerken van Zorgzame buurten, met extra aandacht voor mensen in kwetsbare posities
  - gemiddeld 80 bevragingen per buurt. Individuele contacten door sleutelfiguren en gemeentelijke medewerkers. Buurtbabbels door opbouwwerkers zelf

Beleidsadviezen

11 buurtanalyses in 9 gemeenten

- *Bevragingen:*
  - kwalitatieve bevraging van organisaties en diensten in de wijken, sleutelfiguren en bewoners over de verschillende levensdomeinen, hun beeld van de wijk, beleidssignalen en hun individuele noden
  - kwantitatief luik: cijfergegevens over demografische factoren, socio-economische gegevens, aanwezige basisdienstverlening, woonvoorzieningen en -situaties,…
- *Doel:* lokaal bestuur informeren, adviezen geven die de leefbaarheid van de bewoners kunnen bevorderen
- *Signalen en adviezen,* enkele voorbeelden:
  - Halen: antennewerking van het LDC in Zelem, structurele samenwerking met woonzorgcentrum rond kwetsbare personen
  - Oudsbergen: opwaarderen en herinrichten van publieke ruimte, input voor gemeentelijk masterplan
  - Sint-Truiden, 3 buurtanalyses: pro-actieve en transparante communicatie over lopende beleidsdossiers, bv. rioleringswerken en afvalbeleid, openbare ruimte inrichten voor alle leeftijdscategorieën: speeltuin, petanquebaan, banken,…)
  - Beringen: sociale cohesie tussen nieuwe bewoners bevorderen, meer aandacht voor alleenstaande ouderen, meer veiligheid fietsers en spelende kinderen
  - Riemst, 4 rapporten: inzet op toegankelijk openbaar vervoer naar het centrum, beter groenonderhoud op wandelwegen en begraafplaats, veel eenzaamheid bij ouderen
  - Herk-de-Stad: verenigingsleven onder druk wegens te weinig vrijwilligers, activiteiten- en dienstenaanbod weinig gekend

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Ondanks de covidpandemie werden er veel stappen gezet binnen Zorgzame buurten, zowel met de lokale besturen, partnerorganisaties als bewoners. De participatie van de doelgroep was, gezien de covidmaatregelen, niet evident maar met innovatieve initiatieven kon dit toch grotendeels waargemaakt worden.
SAAMO Limburg is reeds in 10 gemeenten met zorgzame buurten aan de slag en heeft verschillende andere gemeenten bijgestaan bij de inhoudelijke input van hun projectindiening Zorgzame Buurten.
Er werden reeds sterke partnerschappen en structurele overlegstructuren uitgebouwd.

Planning

- Terugkoppeling van de buurtanalyses naar de betreffende bewoners van de wijken
- Opmaak buurtplannen
- Opvolging buurtactieplannen binnen de betreffende overlegstructuren en samen met de betrokken actoren
- Actieplannen op maat van de buurt en de gemeente
- Verdere uitrol actie doorverwijskaartjes
- Aan de slag met veranderingsgerichte communicatie
- Verdere inzet op algemeen draagvlak van zorgzame buurten
- E-publicatie over de 4 pilootprojecten in Limburg en in West -Vlaanderen:
  - toelichting concept Zorgzame buurten
  - hoe met lokale besturen aan de slag
  - 15 praktijken toegelicht
- Toelichting concept en aanpak Zorgzame buurten op de VVSG-trefdag en de Sociaal Werkconferentie
- Eventuele opstart buurtanalyses in nieuwe buurten, indien de projectaanvragen van Limburgse gemeenten weerhouden worden en SAAMO Limburg hierin een actieve rol gaat spelen

3.3. Thema Onderwijs

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

3.3.1. Sterk onderwijs (sector)

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

SAAMO zet in op interne kennisopbouw omtrent gelijke onderwijskansen. In 2021 lag het hoofdaccent op de samenwerking met HIVA KULeuven die expertisepartner is op vlak van onderwijs.

- Er werd in februari 2021 één (online) sectordag 'Sterk onderwijs' georganiseerd ism Goedroen Juchtmans, onderzoeker onderwijs van HIVA. Alle 5 deelnemende instituten namen hieraan deel
- Er werd een traject uitgewerkt in nauwe samenwerking met HIVA ikv de opmaak van een TOC - Theory of Change. Hiervoor werd een projectgroep opgericht die samengesteld is uit 7 opbouwwerkers en 5 beleidsmedewerkers. Er werden 3 workshops georganiseerd in 2021 (en 2022) om te komen tot een duidelijk veranderingsperspectief voor de inzet van het onderwijsopbouwwerk en de impact die we willen realiseren inzake het verhogen van de gelijke onderwijskansen. Dit inhoudelijk werk zal het fundament zijn voor het verder uitwerken van het praktijkkader voor onderwijsopbouwwerkers
- Er werd een (online) vormingsdag georganiseerd ism SAM vzw mbt veranderingen in het onderwijslandschap. Directeur Kristen Kluppels stelde de ambitie van het nieuw decreet rond leersteunbeleid voor. De pedagogische begeleidingsdienst van het GO!-onderwijs lichtte hun nieuwe GOK-wijs toe (leidraad om hun scholen te ondersteunen in het uitwerken van een GOK-beleid). Wij (SAAMO) konden ook input en advies geven omtrent onze expertise op vlak van armoede op school. Alle onderwijsopbouwwerkers namen hieraan deel

SAAMO zet in op het versterken van samenwerkingsverbanden met diverse partnerorganisaties

- SAAMO nam deel aan het partneroverleg armoede**,** een samenwerkingsverband van het Netwerk tegen Armoede, Welzijnszorg, LEVL, Welzijnsschakels, Uit de Marge, Kinderrechtencommissariaat,…
- Deze acties zijn beschreven bij politieke resultaten omdat deze partnerschappen gericht zijn op het signaleren van gemeenschappelijke bezorgdheden en adviseren van het Vlaams beleid

SAAMO bouwt een netwerk uit binnen diverse politieke fracties

- Er waren diverse overlegmomenten met Vlaams Parlementairen en kabinetsmedewerkers van diverse politieke partijen

SAAMO bouwt aan een netwerk van duurzame contacten binnen diverse schoolondersteuners

- Er waren contacten met de verschillende koepels / pedagogische begeleidingsdiensten van alle onderwijsnetten. Met deze contacten leggen we de basis voor een betere samenwerking rond een aantal inhoudelijke speerpunten / projectwerk.

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- SAAMO ontwikkelt een model dat structurele verandering teweegbrengt.

Gezien het praktijkkader nog volop in opmaak is ism HIVA, staan deze acties beschreven onder samenwerkingsverbanden

- SAAMO signaleert oorzaken van ongelijkheid die het schoolbeleid overstijgen. Er werd een thematafel taalscreening georganiseerd ism KULeuven die instond voor de ontwikkeling van de taalscreeningstesten. Er werd een adviesnota vanuit SAAMO opgemaakt voor KULeuven op basis van expertise en aandachtspunten uit de concrete opbouwwerkprojecten
- SAAMO neemt deel aan het partneroverleg armoede. Vanuit dit samenwerkingsverband werden diverse acties ondernomen: er werd een brief gestuurd naar de LOP's ivm 'de digisprong' (plan van de Vlaamse overheid), er werd een webinar georganiseerd over de zomerscholen en contacten gelegd met Vlaamse parlementsleden om in overleg te gaan over thema's zoals digitalisering, inschrijvingsdecreet,...
- SAAMO neemt deel aan de VLOR, commissie diversiteit. Er werden adviezen geformuleerd omtrent het decreet taalscreening, inschrijvingsrecht, conceptnota leersteunbeleid

Participatief werken

Niet van toepassing	In ontwikkeling	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Het agogisch werken komt aan bod in de fiches van de specifieke onderwijsopbouwwerkprojecten.

Beleidsadviezen

- er is een adviesnota opgemaakt rond taalscreening
- er is een brief geschreven vanuit het partnernetwerk omtrent de digisprong naar de LOP's
- er is een adviesnota opgemaakt omtrent de GOK-wijs. Ook de mogelijke samenwerking op beleidsniveau en binnen GO-scholen wordt verder opgenomen

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

SAAMO ontwikkelt een model voor structurele verandering en signaleert partners en beleidsmakers over oorzaken van ongelijkheid. Samen met HIVA KULeuven wordt sterk ingezet op kennisopbouw en -verspreiding omtrent gelijke onderwijskansen. Er worden hiertoe partnerschappen aangegaan en samenwerkingsverbanden worden versterkt. SAAMO bouwt aan een sterk netwerk van onderwijspartners en beleidsmakers.

Planning

- In 2022 wordt het praktijkkader voor onderwijsopbouwwerkers verder uitgewerkt op basis van de TOC (theory of change)
- Er wordt een klankbordgroep opgericht met mensen die expertise hebben in onderzoek, onderwijs, armoede en diversiteit
- De interne kennisopbouw door specifieke interne en externe vormingsmomenten wordt verder opgenomen omdat het onderwijslandschap steeds in beweging is
- We maken ons beleidswerk sterker door onze contacten met diverse (armoede)organisaties en specifieke schoolpartners stapsgewijs uit te bouwen alsook ons netwerk op te bouwen met de politieke partijen. Zo kunnen we onze expertise en adviezen beter op de politieke en publieke agenda zetten
- In 2022 worden specifieke speerpunten uitgekozen om samen verder uit te werken binnen ons concreet projectwerk en beleidswerk

3.3.2. Onderwijsopbouwwerk in Hasselt

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Basisschool De Puzzel: regelmatig overleg tussen de opbouwwerker en de directeur om signalen door te geven, de ouderraad voor te bereiden en het thema huiswerkbeleid te bespreken
- Kind en Taal: enkele gesprekken om het concept van de Peuterbabbel in te bedden in hun werking. Door de coronamaatregelen is dit nog niet in werking kunnen treden
- Wijkwerking Ter Hilst: samenwerking ikv advies over speel- en leerclub, informatie-uitwisseling, signalen bundelen van gezinnen waarvan kinderen in de Puzzel naar school gaan
- Dienst Gezinsondersteuning: samenwerking ikv Peuternestje (pre-schoolse taalstimulering), waar de opbouwwerker vindplaatsgericht ouders kan ontmoeten, bevragen en toeleiden naar activiteit Peuterbabbel
- Team Flankerend Onderwijsbeleid stad Hasselt, wekelijks overleg

Politieke resultaten

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen en adviezen

- Team Flankerend onderwijs stad Hasselt
  - de opbouwwerker brengt signalen binnen vanuit het werkveld en kwetsbare ouders en geeft ideeën voor mogelijke acties van de dienst, bv. verkeerde beeldvorming bij leerkrachten over kwetsbare ouders, nood aan meer contact tussen leerkrachten en ouders, taalbarrière bij anderstalige ouders
  - mede door de signalen van de onderwijsopbouwwerker koos stad Hasselt ervoor om in te zetten op het thema huiswerk. De onderwijsopbouwwerker fungeert als klankbord voor flankerend onderwijsbeleid om de aanpak mee vorm te geven. Het concept om huiswerkklassen te organiseren in de scholen is reeds van start gegaan. Het concept van huiswerkbegeleiding in de buurten, gekoppeld aan vrije tijd, wordt in 2022 verder uitgewerkt
  - ouders signaleerden dat de verkeerssituatie rond de school onveilig was. Er kwamen wegbestickering en plannen voor de asfaltering van de toegangsweg naar de school
- Overleg directie De Puzzel, adviezen over communicatie
  - niet iedereen is digitaal mee, advies om ook informatie op papier of mondeling aan te bieden
  - 'communicatie' is nu vast agendapunt op ouderraad

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties beleidsparticipatie

- Ouderraad van de Puzzel: kwetsbare ouders en enkele leerkrachten. Maandelijkse samenkomsten
- Directie en een vrijwilliger uit de kwetsbare doelgroep bereiden samen de ouderraad voor
- Vrijwilligers uit de ouderraad posten berichten op het digitale platform Smartschool, bv. over de acties inzake verkeersveiligheid rond de school
- Vertegenwoordiging van kwetsbare vrijwilligers uit de ouderraad in de schoolraad

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	Op schema	**Bijgestuurd**	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

De opbouwwerker brengt ervaring en signalen binnen vanuit het samenwerken met De Puzzel tijdens overlegmomenten met het flankerend onderwijsbeleid en fungeert als klankbord voor kwetsbare ouders en de school. In basisschool de Puzzel wordt ingezet op het versterken van de ouderraad en thema's communicatie en huiswerk.

Aangezien het project vooral inzet op beleidswerk en met partners die per kalenderjaar werken, werd de einddatum aangepast van 30/6/'22 naar 31/12/'22.

Planning

- Uitwerking en uitvoering van de actie 'huiswerkklassen' vanuit dienst Flankerend Onderwijsbeleid ondersteunen
- Actie 'huiswerkbegeleiding in de buurten' vanuit de dienst flankerend onderwijsbeleid:
  - uitwerking en uitvoering mee ondersteunen
  - inzetten op ouderbetrokkenheid
- Verzelfstandigen van de Peuterbabbel in samenwerking met Kind en Taal
- Aanmeldpunt voor digitale inschrijvingen mee ondersteunen
- In samenwerking met Ligo een oudergroep organiseren met als thema 'communicatie'

3.3.3. Onderwijsopbouwwerk in Leopoldsburg

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Structurele partnerschappen

- Basisscholen: Sint-Michiel, FLX, de Heppening en Ondersteboven: individuele contacten, aanwezig bij oudergroepen, regelmatig overleg met directie en zorgcoördinator
- Forum Armoede Leopoldsburg (FAL): OCMW, schepen Welzijn, integratieambtenaar, Ons Centrum Vincentius, 't Kapstokje, sociale kruidenier 't Kruideniertje, Kind en Taal, De Oogst. Uitwisseling, initiatieven bekendmaken zoals Digibieb, signaalfunctie en samenwerking. 5 samenkomsten
- Gemeentelijke diensten Leopoldsburg, Ligo Limino: individuele contacten over signalen vanuit ouders en samenwerking rond activiteiten
- Ons Centrum: ontwikkeling Digipunt en signaalfunctie rond onderwijs

Nieuwe partnerschappen

- Opstart LOP-werkgroep "Warme Transitie" over acties rond vlotte overgang naar het instapklasje voor ouders en kinderen. Kind en Taal, Kind en Preventie, Huis Van Het Kind, schepenen Jeugd, HVHK, Onderwijs en Cultuur, basisscholen. 3 samenkomsten
- Vincentius Leopoldsburg ikv samenwerking Digibieb: aanbod uitbreiden naar volwassenen

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Dichten van de digitale kloof, verdere uitrol 'Iedereen Digitaal Leopoldsburg':
  - opstart printpunt ism Ons Centrum
  - vernieuwde aanpak computermoment van Ons Centrum: van lesmoment naar digicafé
  - de basisscholen van Leopoldsburg nemen deel aan het project 'Digibieb'
  - mogelijkheden onderzoeken om Digibieb uit te breiden naar andere dan onderwijspartners, bv. staathoekwerk
  - Ligo Limino en de basisscholen zetten in op digitale vaardigheden
- Werkgroep 'Warme Transitie', signalen en adviezen vanuit het onderwijsopbouwwerk:
  - aangepast, laagdrempelig materiaal ontwikkelen om gezinnen de weg te wijzen naar de hulp- en dienstverlening
  - pré-peutertraject aanbieden voor ouder en kind ism onderwijs- en welzijnspartners
- Verankering oudergroepen: 2 basisscholen kiezen ervoor om de oudergroepen structureel te verankeren in het schoolbeleid
- Signalen van ouders die door de onderwijsopbouwwerkers meegenomen worden in beleidscontacten: moeite met aanmelden of inschrijven via computer, geen vrije inloopmomenten meer wat de drempel verhoogt, vragen over werken met Smartschool en leerplatformen zoals Bingel, eenzaamheid bij volwassenen, impact van het verdwijnen van dienstverlening in de woonomgeving zoals banken, lange termijneffecten van corona (angsten/extra kosten)

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- Inzet op ouderparticipatie in bassischolen FLX en Sint-Michiel met het concept 'oudergroep - gezinsleren' van Ligo Limino, met de nodige aandacht voor de verbinding tussen de school en de ouders, 321 deelnemers
- Stoepbezoeken: wanneer oudergroepen niet mochten doorgaan owv de coronapandemie. Polsen naar welbevinden, contact warm houden, opvolging gebruik Digibieb, De opbouwwerker kreeg vragen over onder meer Covid-19 (vaccinatie, maatregelen, bezorgdheden), mogelijkheden voor vrije tijd, ontmoeting andere inwoners Leopoldsburg
- Digibieb: persoonlijk gesprek met elk gezin dat een laptop uitleende:
  - toelichting werking Digicafé en Printpunt
  - signalen en drempels digitalisering verzamelen: geen (goede) internetaansluiting, wantrouwen digitale toepassingen, moeite met werken met Smartschool
  - doorverwijzen naar hulp- en dienstverlening zoals de Jeugddienst (speeldagen en speelplein), Ons Centrum, dienst Welzijn (ivm vrijetijdspas aanvragen)

Acties beleidsparticipatie

- 47 oudergroepen vonden plaats in basisscholen FLX en Sint-Michiel, in de derde kleuterklas en het eerste leerjaar
- Signaalfunctie: knelpunten en positieve ervaringen van de ouders worden teruggekoppeld aan de zorg- of klasleerkracht in de deelnemende scholen en indien nodig binnen andere overlegtafels in Leopoldsburg

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

De onderwijsopbouwwerker wordt betrokken bij onderwijsgerelateerde overlegtafels en acties door zowel het lokale beleid, onderwijsactoren en welzijnspartners.
Owv de coronapandemie konden niet alle activiteiten op de geplande manier doorgaan maar er werd ingezet op andere werkwijzen om de doelstellingen te bereiken.
Schoolteams ervaren nu duidelijker welke impact opgroeien in een kwetsbare situatie heeft op kinderen. Pijnpunten worden blootgelegd en aangepakt zoals de digitale kloof en de vaak moeilijke overgang naar de kleuterschool.

Planning

- Verdere uitrol en verdieping Digibieb
- Actieplan 'Warme Transitie'
- Scholen stimuleren om in te zetten op oudergroepen, bestaande groepen ondersteunen
- Regelmatige aanwezigheid in de school om als klankbord voor gezinnen in armoede te fungeren voor leerkrachten, zorgleerkrachten en directie

3.3.4. Verkenning grondrecht onderwijs in Tongeren

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Individuele contacten rond noden ikv onderwijs en armoede met:
  - Onderwijspartners: basisscholen, LOP
  - Welzijnspartners: CLB, De Schakelaar, Jeugddienst, Nieuwe Volksbond (NVB), Gastama,
  - Lokaal bestuur: Schepen Onderwijs, Huis Van het Kind (HVHK), Jeugddienst
- Deelname aan het LOP Basisonderwijs
  - Dagelijks bestuur: vertegenwoordiging van elk onderwijsnet, directies buitengewoon onderwijs, CLB GO, Vrij CLB, Huis van het Kind. 6 samenkomsten
  - Werkgroep 'Verbindend communiceren en bereiken van ouders': Ligo, Kind en Taal, Huis van het Kind, zorgcoördinatoren basisscholen. Advies aan zorgcoördinatoren over hoe communiceren met kwetsbare groepen en hoe hen beter te bereiken. 4 samenkomsten
- Aanwervingsprocedure ambtenaar Flankerend Onderwijsbeleid: directeur sociale zaken stad Tongeren, Huis van het Kind. 4 samenkomsten
- Deelname aan traject van vzw Krijt 'Samen tegen onbetaalde schoolfacturen' in basisschool Atheneeke, 3 samenkomsten
- Nauwe samenwerking met de Nieuwe Volksbond: signaalfunctie en huiswerkbegeleiding

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen en adviezen

- Het rapport van de verkenning is bijna afgerond. Op basis van dit rapport zullen er gesprekken gevoerd worden met partners en lokaal bestuur. Voornaamste conclusies:
  - basisscholen zijn niet bekend met aanbod van welzijnspartners in Tongeren
  - de nood aan huiswerkbegeleiding is zeer hoog
  - ondersteuning door het lokaal bestuur wordt gemist
  - toename aantal kwetsbare gezinnen, de problematieken worden ook steeds complexer
- LOP basisonderwijs:
  - huiswerkbegeleiding: moeilijk voor anderstalige gezinnen, ouders worstelen met hun rol
  - ouderbetrokkenheid: kwetsbare ouders zijn vaak meer betrokken bij het onderwijs dan gedacht, maar op andere dan de gekende manieren. Om hen structureel te betrekken is een aanpak op maat nodig
- Stad Tongeren: de opbouwwerker gaf, gesteund door het LOP, aan dat ook onderwijsactoren betrokken moeten worden bij aanwervingen binnen dienst Flankerend Onderwijs. Hieraan is gehoor gegeven: een schooldirecteur werd uitgenodigd voor de examencommissie
- Traject 'Samen tegen onbetaalde schoolfacturen':

- betaalbaarheid: solidariteitskas invoeren zodat iedereen aan activiteiten/uitstappen kan deelnemen
- communicatie schoolfacturen: kosten duidelijker omschrijven, tijdig communiceren over aankomende facturen zodat gezinnen hiermee rekening kunnen houden
- nood aan visievorming bij scholen over kansarmoede en ondersteuning kwetsbare leerlingen

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Maatschappelijke participatie

- Huiswerkklas: de ouders van de deelnemende kinderen aan de huiswerkklas van de Nieuwe Volksbond worden actief betrokken bij het huiswerk. Op die manier worden zij versterkt in hun ouderrol (de begeleiding van de kinderen gebeurt door vrijwilligers van De Nieuwe Volksbond)

Beleidsparticipatie

- Vinger aan de pols tijdens huiswerkklas: signalen van ouders en kinderen opvangen en meenemen naar de overlegmomenten van het LOP en traject ‘Samen tegen onbetaalde schoolfacturen’

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd.
Het rapport van de verkenning is bijna afgerond. Dit wordt in 2022 gefinaliseerd en opgenomen met het lokaal bestuur en de betrokken partners.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Het thema onderwijs is verkend bij de partners in Tongeren. Bij verschillende onderwijspartners, welzijnspartners en bij het lokaal bestuur is de opbouwwerker op gesprek gegaan om de noden in Tongeren rond het thema ‘Onderwijs en armoede’ te detecteren.
Kwetsbare ouders worden in 2022 bevraagd, wanneer de coronamaatregelen het weer toelaten. Het rapport van de verkenning zal als basis dienen om verdere gesprekken aan te gaan met partners en het lokaal bestuur.

Planning

- Rapport van de verkenning: realisatie en bespreking met lokaal bestuur en partners
- De werking organiseren obv het rapport en de hierrond gemaakte afspraken
- Verdere opvolging traject vzw Krijt over onbetaalde schoolfacturen

3.3.5. Brede School Beringen

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- VZW Brede School Beringen is een vast partnerschap met het lokaal bestuur en de basisscholen van Beringen-Mijn en Beverlo. Samen bewaken zij mee de doelstellingen van het project en ondernemen zij acties hiertoe. Het Bestuursorgaan kwam 3 keer samen, de Algemene vergadering 1 keer, de comités per puurt minstens trimestrieel
- Team Kinderarmoede: OCMW Beringen, Huis Van Het Kind (HVHK), Rap Op Stap, Kind en Gezin,… afstemming, samenwerking, doorverwijzing, signalen bespreken. 3 samenkomsten
- Overleg Lokaal Netwerk Vrijetijdsparticipatie en bijhorende werkgroepen 'communicatie' en toeleiding': Rap Op Stap, cultuurdienst, dienst Samenleven, buurtwerk SAAMO, De Draaischijf, Kind en Taal, HVHK, DOMO. 3-maandelijkse samenkomsten
- Buurtgericht netwerk Beverlo, partnerschap dat via de veranderingstheorie samen impact wil hebben op gezinnen met kinderen: Kind en Gezin, Domo, Basisschool Westakker, Buitenschoolse Kinderopvang, CLB, Kantonnale Bouwmaatschappij
- Basisschool De Beerring, werkgroep ouderbetrokkenheid: adviserende rol in aanpak oudergroepen. 2 samenkomsten
- Regelmatig individuele contacten met Kind en Gezin, Rap op Stap, outreachend medewerker HVHK over toeleiding en doorverwijzing
- Lokale jeugd- en sportverenigingen worden maximaal betrokken bij de uitwerking van het vrijetijdsaanbod en drempelverlagende initiatieven

Politieke resultaten

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen en adviezen

- Team Kinderarmoede:
  - taalgebruik: brieven van scholen aan ouders zijn vaak te moeilijk opgesteld
  - schoolkosten: de extra kosten voor schoolmateriaal en uitstappen zijn voor veel kwetsbare gezinnen te hoog. Er zal en werkgroep 'Schoolkosten' opgericht worden die zal werken aan beeldvorming over armoede en het beperkten van de extra kosten
- Overleg Lokaal Netwerk Vrijetijdsparticipatie: digitaal aanmelden voor vrijetijdsaanbod is hoge drempel: actie vakantiesalon als laagdrempelige kennismaking, goede overgang nodig van regeling Fonds Vrijetijdsparticipatie naar Uitpas
- Lokaal beleid, schepenen van Sport, Onderwijs en Jeugd: medewerking in inbedding van het nieuwe decreet kinderopvang en vrije tijd in de stad Beringen. Bezoek aan Brede School Pelt voor inspiratie inzake het aanbieden van naschoolse activiteiten door de Buitenschoolse Kinderopvang

Acties

- Experiment 'Sport op het plein': aan de lokale sportverenigingen werd gevraagd om op de pleintjes kinderen te laten kennismaken met verschillende sporten. De Stad Beringen bekijkt hoe dit project ook in andere deelgemeentes kan worden uitgerold

Participatief werken

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- Deelname reguliere vrije tijdsaanbod: verschillende kinderen hebben de weg gevonden. Het naschoolse activiteitenaanbod, de septembersportmaand en 'Sport op het plein' hebben hiertoe bijgedragen
- Vinger aan de pols via informele contacten met ouders en kinderen vb. via stoepbezoeken, aanwezigheid op activiteiten, contacten aan de schoolpoort of in de buurt. Signalen en acties:
  - ouders zijn niet steeds vertrouwd met overgang naar secundair onderwijs: doorverwezen naar filmpjes online of samen bekeken
  - kinderen verdelen zich in coronatijden: zelf nieuw aanbod gecreëerd obv de interesses
- Acties met bakfiets vol speelgoed: speelgelegenheid creëren om via die weg meer kwetsbare gezinnen te bereiken met het aanbod van de Brede School
- Vakantiesalon ism Rap op Stap en HVHK: ouders informeren over zomerkampen, ondersteuning bieden bij online inschrijven
- Kinderen betrekken bij keuze van activiteitenaanbod
- Ouders actief als vrijwilliger betrekken, vb. bij de organisatie van activiteiten, vervoer,…

Acties beleidsparticipatie

- Signalen vanuit het werken met kwetsbare gezinnen worden besproken op overlegplatforms waar de Brede School structureel aan deelneemt of individueel met partnerorganisaties

Beleidsadviezen

Het **activiteitenblad 'De KIDS'** van de Stad Beringen werd onder de loep genomen door de Brede School Beringen ifv toegankelijkheid en laagdrempeligheid. Hiervoor werden 9 ouders en 5 kinderen bevraagd.

Enkele aanbevelingen die werden overgemaakt aan het lokaal bestuur:

- Verduidelijken waar ouders kunnen inschrijven, knop 'inschrijven' en filmpje met handleiding op website
- Mensen via de brochure informeren over het sociaal tarief
- Magazine De KIDS voorstellen op oudercontacten, openklasdagen,…

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

De uitrol van de Brede School werd het afgelopen jaar verdergezet. In de 3 deelgemeentes wordt gekozen voor een aanpak op maat (uitwerken van activiteiten, adviserende functie rond vrije tijd ,...) .
De doelstellingen werden scherp gesteld, er werden partnerschappen uitgebouwd en acties opgezet. De structurele inbedding van de deelaspecten van de Brede School (septembersportmaand en vakantiesalon) lopen vertraging op door interne wissels bij de stadsdiensten.

Planning

- Inzetten op ouderbetrokkenheid doorheen het jaar
- Opstart onderzoek drempels in sport- en jeugdverenigingen
- Verder vormgeving van structurele verankering (septembersportmaand en vakantiesalon)

3.4. Thema krachtige buurten en steden

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

3.4.1. Buurtopbouwwerk Beringen-Mijn

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Partnerschap stad Beringen

- Werkgroep 'Beringen-Mijn lange termijn': stad Beringen dienst Samenleven en SAAMO Limburg, Opvolging Masterplan Beringen-Mijn. 2-maandelijkse samenkomsten en ad-hoc overleg wanneer nodig
- Projectgroep 'Mijnstadion': stadsdiensten Jeugd- en Sport en Samenleven, Endeavour, Erfgoed. De toekomstplannen voor het Mijnstadion wordt besproken met verschillende stakeholders (sportverenigingen, bewoners/buurt,…). De projectgroep bereidt dit voor. 5 samenkomsten
- Projectgroep 'Woonrenovatie': stadsdiensten Wonen en Samenleven, Erfgoed. Er gaat een collectieve woonrenovatie plaatsvinden in een deelbuurt van Beringen-Mijn. De projectgroep bereidt het traject voor. 4 samenkomsten
- Armoedecoördinator: werd in 2021 aangesteld door stad Beringen. Enkele contacten ifv kennismaking, kennisoverdracht over en signalen/ideeën uit de wijk Beringen-Mijn

Samenwerking met andere SAAMO-projecten

- SAAMO Limburg, project Brede School: wederzijdse toeleiding naar activiteiten, ontmoeting faciliteren
- SAAMO Limburg, inloophuis Beringen-Mijn (de STEK)

Politieke resultaten

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Er werd in 2020 door stad Beringen een Masterplan opgemaakt dat vertrok vanuit het participatietraject 'Beringen-Mijn lange termijn' van het buurtopbouwwerk in Beringen-Mijn. Het Masterplan bevat 30 uitdagingen en 100 acties. In 2021 zijn er heel wat initiatieven uitgerold om bij te dragen aan dit Masterplan, zoals de opstart van het Inloophuis en de projectgroepen 'Mijnstadion' en 'Woonrenovatie'
- Projectgroep 'Mijnstadion': de site van het Mijnstadion krijgt een bredere invulling, volgens de noden en de wensen van de wijkbewoners. Zo komt er naast het huidige sportieve aanbod ook ruimte voor sociale initiatieven van en voor de wijk, wordt ingezet op een hogere toegankelijkheid en aantrekkelijkheid. De buurtopbouwwerker verzamelt signalen en ideeën bij wijkbewoners en neemt deze mee naar de projectgroep
- Projectgroep 'Woonrenovatie': deze groep faciliteerde in de periode november-december zitdagen voor partners inzake thema 'wonen' en infomomenten voor de bewoners in het Inloophuis. Dit had een drieledig doel: de kennis van de bewoners verruimen, noden detecteren in de wijk en de bewoners op een laagdrempelige manier laten kennismaken met het nieuwe Inloophuis
- Tips outreachend werken: de buurtopbouwwerker geeft aan de stadsdiensten Wonen, Samenleven en Diversiteit tips om de kwetsbare inwoners beter te kunnen bereiken, bv. door de wijk in te trekken en bewoners persoonlijk te informeren over komende initiatieven, of door aanwezig te zijn op activiteiten van het buurtopbouwwerk zoals de pleinbabbels en zo een vertrouwd gezicht te worden

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- Vrijwilligersgroep: activiteiten uitdenken, plannen en organiseren, taken verdelen, werking evalueren
- Individuele contacten tijdens vrije inloop en in de buurt en tijdens huis- en stoepbezoeken: bewoners informeren over het aanbod in de wijk, gericht doorverwijzen naar partners zoals OCMW, Vriend en Taal, Kind en Gezin
- Laagdrempelige ontmoetingsmomenten: soepuur, buitenspeeldag, pleinbabbel, buurtbar
- Activiteitenaanbod: naailessen, sportreeksen, kookworkshops, bezoek tentoonstellingen
- Zitdagen en infomomenten 'Wonen': o.a. rond woonpremies, de werking van het Sociaal Verhuur-kantoor en tips voor minder energieverbruik, ism Stebo, Duolim, SVK, OCMW, dienst Wonen, Vreg
- Bieb op wielen: mobiele bibliotheek om lezen in de vrije tijd te stimuleren bij kinderen

Acties beleidsparticipatie

- Masterplan: dit werd aan bewoners in groep zomer bewonersvergaderingto toegelicht. Geen verdere samenkomsten wegens de coronapandemie, maar wordt in 2022 verder opgenomen
- Bewonersgroep Beringen-Mijn Denkt: bij deze groep worden signalen en ideeën voor het lokale beleid verzameld en mogelijke acties afgetoetst. In 2021 kon de groep wegens de coronapandemie niet samenkomen maar werden de bewoners bevraagd in 1op 1-contacten met de buurtopbouwwerker
- Signalen thema 'Wonen': vanuit bewoners komen heel wat vragen rond dit thema, met name over de woonkwaliteit van de particuliere en sociale huurwoningen en de plannen voor woningrenovaties. De buurtopbouwwerker neemt deze signalen op met stad Beringen

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd in 2021. Het Masterplan dat geschreven werd in 2020 wordt nu stap per stap verder uitgewerkt en uitgerold

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Door de Welzijnscampus een sociale invulling te geven hebben de bewoners meer ontmoetings-mogelijkheden en kunnen zij zichzelf ten volle ontplooien, in de eigen buurt.
Het buurtopbouwwerk faciliteert een betere aansluiting tussen de aanwezige diensten/organisaties en de kwetsbare bewoners en zet in op een ruim en stevig professioneel netwerk.
Er is een goede samenwerking tussen stad Beringen en het buurtopbouwwerk in Beringen-Mijn om de leefbaarheid in de wijk te verbeteren, met sterke focus op de woonproblematiek en met actieve betrokkenheid van bewoners.

Planning

- Verdere opvolging en uitwerking Masterplan Beringen-Mijn
- Het participatie-orgaan 'Beringen-Mijn Denkt' samen met de bewoners herdenken en nieuwe overlegstructuur opzetten
- Projectgroepen 'Mijnstation' en 'Woonrenovatie' continueren en acties opzetten
- Samenwerking rond het inloophuis bestendigen

3.4.2. Buurtopbouwwerk Beverlo in Beringen

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Structurele partnerschappen

- Buurtgericht netwerk Beverlo: sterk lokaal partnerschap dat met de toepassing van de veranderings-theorie samen impact wil hebben op gezinnen met kinderen in Beverlo en hiertoe acties opzet
  - partners stuurgroep: stad Beringen diensten Samenleven en Jeugd en Sport, Huis van het Kind, Kind en Gezin, OCMW, schepen Zorg, Welzijn en Samenleven, schepen Wijkontwikkeling en Participatiebeleid. 3 overlegmomenten
  - wijkteam: bovenstaande partners aangevuld met De Draaischijf, DOMO, wijkagent, Kantonnale Bouwmaatschappij, buitenschoolse kinderopvang de Bengeltjes, Brede School Beringen, VCLB, basisschool Westakker, Kind en taal en Kringwinkel Reset. 2 maandelijks overleg

Nieuwe partnerschappen:

- Buurtplatform en werkgroepen: participatieambtenaar stad Beringen, dienst Diversiteit, Schepen van Wijkontwikkeling en Participatiebeleid, outreachend medewerker HVHK, samenwerking rond de thema's 'sociale cohesie', 'mensen versterken', 'handel en diensten', 'dorpskernversterking'

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen en adviezen lokaal niveau

- Actieplan Buurtplatform: het actieplan kreeg vorm door het opzetten van werkgroepen over 4 thema's: mensen versterken, sociale cohesie, dorpskernversterking & handel en diensten
- Dossier 'Beverlo Bruist': samen met stad Beringen is een gedragen langetermijnvisie over de wijk uitgewerkt onder de noemer 'Beverlo Bruist'. Dit wordt binnenkort gefinaliseerd en voorgesteld aan het schepencollege. Voorts zullen de gekozen acties opgenomen worden in het meerjarenplan voor de wijk
- In samenwerking met de stad Beringen werd een visie over sociaal wonen en over armoede ontwikkeld. De opbouwwerker neemt deel, brengt de signalen van mensen in een kwetsbare positie binnen (o.a. te beperkte communicatie naar bewoners over de dienstverlening van de Kantonnale Bouwmaatschappij, nood aan meer kwalitatieve huurwoningen) en formuleert adviezen hierover

Adviezen Vlaams niveau

- Bundel voor Vlaamse parlementairen 'Wat te doen met energiearmoede? Inspiratiebrochure praktijk en beleid' van SAAMO en SAM: het project 'Woonmeter' werd hierin als goede praktijk opgenomen

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- Activiteitenaanbod: het aanbod is laagdrempelig en afgestemd op de noden en behoeften van de gezinnen en in kinderen uit Beverlo, bv. mobiele buurtbar, digipunt, buitenspeeldag, buurtfeest

- Promo aanbod partners: er wordt via diverse kanalen ingezet om activiteiten en partners bekend te maken bij de inwoners van Beverlo: buurtkrant, facebookgroep, whatsapp, tijdens eigen activiteiten
- Gerichte doorverwijzing: de buurtwerker verwijst bewoners obv hun noden door naar de juiste instanties, bv. Kind en Gezin, OCMW, DOMO

Acties beleidsparticipatie

- De stem van de bewoners en hun ideeën voor de langetermijnvisie voor de wijk worden meegenomen naar het lokale beleid. Signalen en ideeën worden verzameld tijdens individuele contacten met bewoners (inloop, huisbezoeken) en tijdens groepssamenkomsten. Dit gebeurt dmv cliëntbevragingen (zowel bij volwassenen als kinderen) door de partners van het buurgericht netwerk adhv vragenlijsten
- Drempels in kaart brengen: de buurtwerker gaat in individuele contacten en groepsmomenten met bewoners in dialoog die geen aansluiting vinden bij de partnerorganisaties die in de wijk actief zijn, bevraagt de drempels en gaat hierover in dialoog met de betreffende partners
- Werkgroep Bewoners: 14 vrijwilligers die input (signalen, adviezen) geven aan het buurtplatform

Beleidsadviezen

Dossier 'Ontmoetingsmogelijkheden in Beverlo'

- Opzet: bevraging vanuit buurtgericht netwerk over ontmoetingsplaatsen en -momenten bij gezinnen en kinderen. Van hieruit worden vervolgens acties voor ontmoeting opgezet
- Belangrijkste signalen: gezinnen en kinderen ervaren drempels om aan het bestaande aanbod te participeren: locatie is te ver, kennis Nederlands is te beperkt, deelnameprijs/lidmaatschap is te duur
- Belangrijkste aanbevelingen: vraag naar meer activiteiten om in gezinsverband te doen, voorkeur voor sport- en creatieve activiteiten, ontmoeting in de wijk zelf: park/speeltuin, op school, thuis

Beverlo 'Beverlo Bruist', ism stad Beringen

- Inhoud: lijst met uitdagingen en acties over de thema's: 'sociale cohesie', 'versterken van mensen', 'dorpskernversterking' en handel en diensten'
- Aanpak: traject van 2 jaar. Er werden diepte-interviews afgenomen met sleutelfiguren. De bewoners werden bevraagd tijdens buurtplatformen, huis- en stoepbezoeken, tijdens werkgroepen en activiteiten. Ook de lokale verenigingen, buurtcomités en dienst Samenleven van stad Beringen waren betrokken
- Belangrijkste aanbevelingen: verenigingen die op dezelfde locatie gehuisvest zijn stimuleren tot samenwerking, een stevig middenveld creëren met een sterk verenigingsleven en sleutelfiguren als speerpunten, meer verbinding met de handelaars, bestaande leuke plekken toegankelijker maken

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Het buurtgericht netwerk is een groeiend partnerschap in Beverlo dat mooie stappen vooruit heeft gezet qua samenwerking, uitbreiding en onderlinge afstemming. In de laatste fase zetten we verder in op het creëren van ontmoetingsmogelijkheden in Beverlo. De acties ikv verduurzaming en structurele inbedding van dit partnerschap krijgen in het volgende werkjaar vorm.
De langetermijnvisie van Beverlo wordt gefinaliseerd zodra de bewoners geïnformeerd zijn er voldoende draagvlak is. Daarna zullen visie en het actieplan voorgelegd worden aan het lokaal bestuur en opgenomen worden in de meerjarenplanning van de wijk.

Planning

- Finalisering en opvolging langetermijnvisie Beverlo
- Met het buurtgericht netwerk inzetten op ontmoetingsmogelijkheden in Beverlo
- Het buurgericht netwerk verduurzamen

3.4.3. Buurtopbouwwerk Steenveld en Waterstraat in Beringen

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Wijkteam: wijkagent, Jeugd Welzijnswerk, Vlaams Woningfonds/Kantonnale Bouwmaatschappij, dienst preventie. Uitwisseling en afstemming over de uitdagingen in de wijken. Maandelijks overleg
- Samenwerking met VIBO Sint-Barbara (Buitengewoon secundair onderwijs): leerlingen maakten bloembakken en banken, en plaatsten deze in de wijk
- Huiswerkklasjes: worden in beide wijken begeleid door vrijwilligers. De stad Beringen voorziet het budget voor de vrijwilligersvergoeding en de dienst educatie volgt het project op. 3 overlegmomenten met dienst educatie ifv de stijgende vraag van ouders naar huiswerkbegeleiding
- Verkenning netwerk: kennismaking met diensten van stad Beringen: dienst Samenleven (dienst diversiteit, dienst educatie, kinderarmoedecoördinator), dienst Jeugd en Sport, dienst Preventie, Groendienst, Technische dienst,... Kennismaking met netwerkpartners: Arktos, Oasis, KBM,…
- Structurele samenwerking met:
  - Digipunt: wekelijks vrijwilligers aanwezig om bezoekers verder te helpen met digitale vragen
  - Kantonnale Bouwmaatschappij over uitbreidingsgebied Oost-Steenveld: steeds terugkerend agendapunt op wijkteam, signalen van bewoners worden ad hoc besproken met de KBM

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen en adviezen

- Wijkteam: signaalfunctie leefbaarheidsproblemen zoals rattenproblematiek en ongerustheden van bewoners zoals plannen voor woonuitbreiding in Steenveld. Zo werd bijvoorbeeld het signaal gegeven dat bewoners te weinig communicatie ontvingen van KBM over de komst van de nieuwe woningen. Hierop is er een bewonersvergadering georganiseerd door KBM
- Digitale kloof: SAAMO Limburg zetelt in de werkgroep ‘E-inclusie’ samen met diensten van de stad Beringen (dienst samenleven, armoedecoördinator, bibliotheek, OCMW,…)
  - signaal: kwetsbare bewoners hebben vaak geen computer of internet en beschikken over weinig digitale vaardigheden
  - advies: verankering Digipunt in buurthuis Steenveld
  - acties: deze werkgroep diende dossiers in ikv het verkleinen van de digitale kloof: oprichten van digipunten, dossier e-inclusie, dossier voortraject digibanken
- Denkproces toekomst Posthoornwijk stad Beringen: de stad organiseert een denkproces over de toekomst van de Posthoornwijk. Dit is een langzaam proces en zal pas op lange termijn impact hebben. De stad houdt de opbouwwerker op de hoogte van de stand van zaken en betrekt hem indien nodig

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- Vrijwilligersvergaderingen: activiteitenplanning, taakverdeling, werking opvolgen. Maandelijks in beide wijken
- Activiteitenaanbod: buurtbabbel, eetdagen, samenkomst mantelzorgers,…
- Werkgroepen vrijwilligers: voorbereiden en organiseren van acties en activiteiten ikv huiswerkklasjes, educatie, recreatie, smulhuisje, groene vingers
- Huiswerkklasjes: vrijwilligers begeleiden kinderen bij hun huiswerk. 2 keer per week in beide wijken
- Individuele contacten: informatieverstrekking (vb. coronabonen, kleuteraanmeldingen, sociale rechten), administratieve ondersteuning, lokaal hulp- en dienstverleningsaanbod kenbaar maken en gerichte doorverwijzing naar o.m. KBM, inloophuis Beringen-Mijn, digipunt, Jeugdwelzijnswerk,…
- Verkleinen digitale kloof:
  - aanbod starterspakketten computergebruik
  - digicheques uitdelen waarmee kwetsbare mensen een student aan huis kunnen laten komen om hen verder te helpen met hun digitale vragen
  - cursus ‘leren werken met je tablet of smartphone, ism Ligo
  - gebruik laptops en computerprogramma’s tijdens huiswerkklasjes
  - Digipunt: vrijwilligers helpen mensen verder met hun digitale vragen, wekelijks

Acties beleidsparticipatie

- Stoep- en deurgesprekken: signalen verzamelen, bv. beperkte kennis diensten en instanties, nood aan aanbod rouwverwerking, onvoldoende kennis coronamaatregelen en vaccinatiecampagne. De signalen worden opgenomen met relevante instanties, bv. dienst Samenleven en Social Response Team

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

In 2021 verkende de opbouwwerker de noden van de wijken en werd sterk ingezet op de uitbouw van partnerschappen en een vrijwilligersgroep. Ook werden acties opgezet ikv het verkleinen van de digitale kloof. Op basis van de heersende noden zullen verdere acties bepaald en ondernomen worden om de bewoners te versterken en nauw te betrekken bij het buurtwerk. Het buurtopbouwwerk wordt erkend als partner in de armoedebestrijding door het lokaal bestuur en de plaatselijke welzijnsinstanties.

Planning

- Vrijwilligerswerking versteken
- Verder inzetten op het verkleinen van de digitale kloof met de huiswerkklasjes en het digipunt
- Inzetten op betere communicatie met de Kantonnale Bouwmaatschappij mbt nieuwbouwproject Oost-Steenveld
- Inzetten op grote leefbaarheidsproblemen: sluikstorten en rattenplaag

3.4.4. Opbouwwerk Paspoel 2 in Tongeren

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Structurele partnerschappen

- Dienstencentrum De Piepel: maandelijks overleg met buurtgerichte coördinator
- Sociaal Huis De Semper: regelmatig overleg ifv toekomstige inzet in de wijk
- SHM Woonzo: regelmatig overleg ifv vragen/signalen van bewoners over hun woning en verhuis, gebruik zaal, toekomstige inzet van opbouwwerk en partners in de wijk
- Huis van het Kind Tongeren, werkgroep KANS: De Schakelaar, de Nieuwe Volksbond, HVHK, OCMW. 3-maandelijks overleg
- NooLim, Jeugddienst Stad Tongeren, Sportdienst Stad Tongeren, Welzijnsschakel De Schakelaar: individuele contacten nav signalen en vragen van bewoners
- Wijkagent: regelmatig individueel contact ter opvolging bewoners en signaalfunctie
- Regelmatig overleg met Woonzo, Dienstencentrum De Piepel en Sociaal Huis de Semper over:
  - het gebruik de zaal in Paspoel 2
  - de verzelfstandiging van het opbouwwerk in Paspoel

Nieuwe samenwerkingen

- Repaircafé Tongeren: om de afvalberg binnen Paspoel te verminderen
- Straathoekwerk: regelmatig individueel contact over afstemming inzake uithuiszettingen en daklozenproblematiek. De straathoekwerker is ook vaak aanwezig tijdens soepbedeling (outreachend werken)

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen en adviezen

- Wijkactieplan toekomst Paspoel: opgesteld samen met Sociaal Huis De Semper, dienstencentrum De Piepel en Woonzo. Vanuit SAAMO Limburg wordt aangegeven dat de kwetsbaarheid van bewoners groot is waardoor er meer ingezet zou moeten worden op een stevig netwerk van partnerorganisaties
- Werkgroep KANS, HVHK Tongeren: kwetsbare mensen ondervinden allerlei drempels waardoor ze moeilijk bereikt worden door het regulier vrije tijdsaanbod. Belang van outreachend werken, aanbod op maat, aangepaste deelnameprijs, actieve toeleiding naar hulp- en dienstverlening
- Overleg met Woonzo over de bewoners en hun problematieken die het wonen bemoeilijken, o.a. psychische problematieken die zorgen voor frustraties, gevoelens van onmacht en onenigheden tussen buren. Belang van goede begeleiding van psychisch kwetsbare mensen en burenbemiddeling
- Overleg over de opstart Zorgzame buurten i.s.m. Buurtgerichte coördinator: visie van SAAMO Limburg inzake zorgzame buurten binnenbrengen, belang van sterke partnerschappen in de buurt, nood aan een huishoudelijk reglement voor het gebruik van de zaal door externe partners
- De stad Tongeren en Woonzo erkennen de noden en problematieken van de wijk. Daarom is er ingezet op een buurtanalyse en is er een subsidiedossier ingediend door stad Tongeren ikv de projectoproep Zorgzame buurten van minister Beke

- Signalen uit bevraging naar noden bij bewoners van 55 plus om beter te kunnen inspelen op de toekomst. Belangrijkste nood: activiteitenaanbod in nabije omgeving en op maat van oudere bewoners

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- Kleinschalige ontmoetingsmomenten in de buurt (bv. koffieklets, soepafhaalmoment, Repaircafé,…) om ontmoeting tussen bewoners te stimuleren en een positieve sfeer in de wijk te creëren
- Vrijwilligers inschakelen waardoor hun eigen netwerk groter wordt vaardigheden versterkt worden en hun gevoel van eigenwaarde groeit
- Gezinnen met kinderen actief toeleiden naar activiteiten van stad Tongeren en de Schakelaar

Acties beleidsparticipatie

- Bevraging over noden en behoeften bij bewoners 55 plus met huisbezoeken en vragenlijsten
- Betrekken van bewoners in het kader van het concept Zorgzame buurten door middel van gesprekken tijdens ontmoetingsmomenten en door hen uit te nodigen voor de online infosessies

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	Op schema	**Bijgestuurd**	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

De wijk Paspoel 2 is tijdens de projectperiode grondig veranderd. Er is meer samenhang tussen de bewoners en leefbaarheidsproblemen werden aangepakt. Er werden stevige partnerschappen uitgebouwd en het opbouwwerk wordt betrokken bij beleidsplannen rond kwetsbare inwoners en de toekomst van de wijk. Zowel de afbraak- en bouwwerken van het appartementencomplex als de acties ikv de doelstellingen van het opbouwwerk liepen vertraging op owv de coronapandemie. Daarom werd het opbouwwerkproject Paspoel 2 verlengd tot 30/06/2022.
Er werd een projectaanvraag ingediend nav de oproep Zorgzame buurten van minister Beke. Indien deze oproep wordt goedgekeurd, wordt er in de sociale woonwijk Paspoel gestart met het concept.

Planning

- Beleidsdossier bevraging bewoners 55 plus
- Zoeken naar nieuwe partners en structureel overleg opzetten ikv Zorgzame buurten indien de projectaanvraag wordt goedgekeurd
- Buurtbudget: bewoners stimuleren om acties ikv ontmoeting en verbinding in de buurt op te zetten en daartoe een buurtbudget aan te vragen. Hierin ondersteuning bieden

3.4.5. Buurtopbouwwerk Genk Centrum

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Wijkteam: wijkmanager stad Genk, armoedevereniging De Sfeer, LDC Ter Hooie, wijkagent, Veiligheidshuis, Campus O3, Werkstation. Stand van zaken werkingen, signalen bespreken en opvolgen, bv. over overlast in de wijk, gezamenlijke acties. 2 maandelijks overleg
- Vrouwencentrum, weggeefplein, Tekstiel, wijkmanager (gebruikers van het lokaal): regelmatig individuele contacten en doorverwijzingen
- Werkgroep project 'Taal en Talent' Nieuwe Kuilenweg: Campus O3, Heempark, wijkmanager, stad Genk dienst Onderwijs De Uitdaging, basisschool De Padvinder,… Toeleiding leerlingen naar vrije tijdsaanbod. Gedurende 2 à 3 maanden
- Bevraging thema 'eenzaamheid': De sfeer, LDC Ter Hooie, wijkmanager
- Huisbezoeken nieuwe inwoners: Campus O3, LDC Ter Hooie, wijkmanager
- Kennismakingsronde bij verenigingen en organisaties, samen met wijkmanager: parochie, Okra, The Gallery, vakantiewerkingen, jeugdverenigingen,…

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen en adviezen

- Wijkteam:
  - signalen: overlast in het stadscentrum (hangjongeren, wildplassen, burenruzies), matige kwaliteit van de woningen, vrijetijdsaanbod te weinig gekend
  - advies: toegankelijkheid naar vrijetijdsaanbod voor kinderen verhogen
  - resultaat: project 'Taal en talent'
- Uit individuele contacten met kwetsbare doelgroep: ongerustheid over daklozen in coronatijden, burenruzies, eenzaamheid. Signalen werden doorgegeven aan stad Genk via wijkmanager

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- Vormingen baarmoederhalskanker ism Logo Limburg
- Maandelijkse gezondheidswandelingen, soms met gids
- individuele contacten en huisbezoeken, toeleiding naar:
  - bestaand vrijetijdsaanbod
  - lokale hulp- en dienstverlening zoals OCMW en LDC Ter Hooie

- Actie warmste week: soepverdeling in stadscentrum met 2 vrijwilligers en wijkmanager
- Project ‘Taal en Talent’:
  - outreachend werken met chalet (infoverstrekking bestaand vrijetijdsaanbod voor kinderen en activiteiten
  - tuinieren met kinderen ism Heempark
  - slotmoment met 140 bewoners: terugkoppeling projectresultaten naar buurtbewoners, opening boomhut, polsen naar interesse voor ontmoetingsactiviteiten

Acties beleidsparticipatie

- Signalen uit individuele contacten (tijdens activiteiten, inloopmomenten, huis- en stoepbezoeken) worden meegenomen naar overleg wijkteam

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

De opbouwwerker maakte kennis met de aanwezige organisaties, diensten en verenigingen in Genk Centrum. Binnen het buurtopbouwwerk wordt sterk ingezet op individuele contacten met nieuwe en kwetsbare inwoners.
Er wordt actief toegeleid naar het bestaande aanbod, bv. met het project Taal en Talent.
Signalen over de leefbaarheid in de buurt worden opgenomen met de wijkmanager en voorts met stad Genk.

Planning

- Buurtbar voor nieuwkomers
- Buurtbar voor verenigingen, organisaties en diensten
- Outreachend werken met busje
- Nieuwe partners zoeken, partnerschappen aangaan
- Doelgroep bepalen om projectmatig mee te werken

3.4.6. Buurtopbouwwerk Termien in Genk

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Structurele partnerschappen

- Overleg wijkmanager: signalen uit wijk doorgeven, algemene opvolging buurtwerk
- Overleg wijkteam: welke Campus O3, Nieuw Dak, Gigos, wijkagent, signalen uit de wijk bespreken, afstemming tussen partners, gezamenlijke acties organiseren. 5 overlegmomenten

Nieuwe partnerschappen

- Dienstencentum Ter Hooie: samenwerking met basiswerkers van het lokaal dienstencentrum, met het oog op meer op maat en krachtversterkend werken in de buurt
- Heempark, ikv het project 'BuurtGroen'

Politieke resultaten

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Signalen via wijkmanager: de buurtwerker geeft signalen van bewoners door, bv. over zwerfvuil, geluidsoverlast, woonproblemen die ze verder opneemt met de betreffende beleidsmakers en stadsdiensten
- Stad Genk, participatie: in een aantal initiatieven zoals 'Heraanleg Slagmolenomgeving', heeft de buurtopbouwwerker een aantal drempels inzake participatie vastgesteld voor bewoners in kwetsbare posities, en adviezen geformuleerd naar de stad (mensen tijdig en persoonlijk informeren, administratieve ondersteuning bieden, vakjargon vermijden). Dit heeft ertoe geleid dat een aantal beleidsactoren deze feedback ter harte hebben genomen en processen/acties hebben opgestart zoals de participatieronde van de stad rond verkeersveiligheid, burgerbudgetten voor voedselbos, Libellebos, buitenbar, burgerwetenschapsproject Stiemerlab en evaluatie groeipakketjes.

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- Activiteitenaanbod: afgestemd op de noden van de bewoners, bv. gezondheidswandelingen, kookactiviteiten en buurtbar, soms ism partners zoals Natuurpunt
- Project Stiemerlab: bewoners worden geïnformeerd over het wetenschappelijk wateronderzoek 'Stiemerlab' en worden er actief bij betrokken
- Project 'Buurtgroen': buurtbewoners tuinieren samen, met oog op ontmoeting en mooiere buurt
- Bewoners informeren over het diensten- en activiteitenaanbod in de wijk, hen gericht doorverwijzen naar bv. OCMW, Gigos, Nieuw Dak, Ligo

- Ondersteuning ‘Actieve Ladies’: vrijwilligers in de wijk die creatieve activiteiten organiseren voor buurtbewoners

Acties beleidsparticipatie

- Signalen uit individuele gesprekken met bewoners (zwerfvuil, geluidsoverlast, woonproblemen) worden verzameld, besproken met het wijkteam of opgenomen met de wijkmanager
- Burgerbudgetten stad Genk: bewoners kunnen bij de stad projectaanvragen indienen. De buurtwerkster ondersteunt bewoners met het opmaken van dossiers zoals ‘Voedselbos’, ‘Libellebos’ en ‘Buitenbar’. Bij goedgekeurde projecten kan de buurtwerkster ondersteuning bieden

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Bestaande partnerschappen werden versterkt en nieuwe partnerschappen werden aangegaan om optimaal te kunnen inspelen op de noden van de wijk Termien. Met het activiteitenaanbod wordt ingezet op ontmoeting tussen bewoners. Eveneens worden kwetsbare inwoners geïnformeerd over het aanbod in de wijk en gericht doorverwezen naar de hulp- en dienstverlening.
Er werd met de bewoners en partners in de wijk een stevige basis gelegd voor toekomstige samenwerkings- en participatiemogelijkheden.

Planning

- Verdere uitbreiding en structurele inbedding van partnerschappen
- Verder inzetten op bewonersparticipatie bij de lokale beleidsvoering
- Verdere ontwikkeling van projecten ‘Stiemerlab’ en ‘Buurtgroen’
- Een project met senioren uitwerken

3.4.7. Buurtopbouwwerk Vlakveld in Genk

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Stad Genk dienst educatie: 4 overlegmomenten over brede leer- en
- Gigos en Campus O3: samenwerking activiteiten in de wijk
- Heempark ikv project 'Buurtgroen'
- Formele en informele contacten met Gigos, Wijkagent, Campus O3, politie, dienst Flankerend Onderwijs, huisvestingsmaatschappij Nieuw Dak. Vlakveld meer in de aandacht brengen, signalen uit de wijk bespreken

Politieke resultaten

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen en adviezen

- Onderwijs: door achter de schermen te pleiten voor meer aandacht voor de wijk, legden dienst Educatie/Flankerend onderwijs van stad Genk en Campus O3 hun focus meer op Vlakveld. Deze instanties hebben, op aanraden van het buurtopbouwwerk, ingezet op outreachend werken in de wijk om bewoners te informeren over hun aanbod, zoals de jeugdbeweging
- signalen uit het buurtwerk: bij acties van stad Genk of plaatselijke dienstverlening valt Vlakveld steeds uit de boot. Advies: meer outreachend werken (vb. met stoepbezoeken), activiteiten in de wijk organiseren
- Uitzicht van de wijk: het Vlakveldplein is nog niet veranderd of heringericht, maar stad Genk heeft nu wel een toekomstperspectief waar de betrokkenen (bv. architect, dienst ruimte, jeugddienst) mee aan de slag gaan. Door in gesprekken met partners (bv. Gigos) en stadsdiensten (dienst Wijkontwikkeling, dienst Ruimte) te blijven pleiten voor een gedragen invulling (ontmoetingsfunctie, verharding verwijderen) voor het Vlakveldplein, zijn er financiële middelen gevonden bij de dienst Ruimte en de Jeugddienst om hierop in te zetten. Vervolgens kan de architect aan de slag met de plannen en kan er een participatietraject starten met ondersteuning vanuit het buurtopbouwwerk

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Stoepbezoeken om vinger aan de pols te houden en warme contacten te onderhouden met de bewoners
- Project 'Buurtgroen': pakketjes uitdelen in de wijk waarmee bewoners aan de slag kunnen om zelf plantjes te zaaien, ism Heempark
- Week van verbondenheid: deurhangers verdelen in de wijk, gekoppeld aan stoepgesprekken

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	Op schema	**Bijgestuurd**	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Door het stadsbestuur van Genk meer te informeren over de wijk en door meer aandacht voor Vlakveld op te eisen, wordt er nu meer ingezet op de wijk én is er een toekomstperspectief voor het plein. Er is nu een fundament gelegd om te werken aan wijkontwikkeling in Vlakveld.
Stad Genk geeft aan te willen inzetten op participatietrajecten. Samen met het buurtopbouwwerk zal bekeken worden op welke manier de bewoners van Vlakveld betrokken kunnen worden, met extra aandacht voor de meest kwetsbaren.

Planning

- Verder inzetten op samenwerking met flankerend onderwijs: themaweek rond brede leer- en leefomgeving
- Samenwerkingsmogelijkheden zoeken me (nieuwe) partnerorganisaties in de wijk
- Vlakveldplein: bewoners actief betrekken bij de plannen tot de herinrichting van het plein

3.4.8. Buurtopbouwwerk Waterschei in Genk

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Structurele partnerschappen

- Wijkteam: wijkmanager stad Genk, Huis Van Het Kind, werkwinkel Gigos, Ligo, Campus O3, politie, wijkgezondheidscentrum Althea, Nieuw Dak, Community Health Workers, lokale dienstencentra. Signalen uit de wijk bespreken, gezamenlijke acties plannen. Ongeveer maandelijks overleg
- Wijkmanager: signalen uit de wijk bespreken, afstemming gebiedsgerichte werking stad Genk. Op regelmatige basis (meerdere keren per maand)
- Verdere uitbouw samenwerking met lokale partners, zoals de school mbt ouderbetrokkenheid, de Turkse moskee,…

Nieuwe partnerschappen

- Forum Samenleven in diversiteit stad Genk: uitwisseling over culturele diversiteit, verschillende partners vanuit Genk aanwezig zoals AIF. Maandelijks overleg
- Community Health Workers: gaan complementair aan de slag met individuele vragen rond gezondheid
- Werkgroep Turkse Bulgaren: Kind en gezin, Campus O3, Stad Genk dienst Wijkontwikkeling, Gigos. Naar aanleiding van signalen van buurtopbouwwerk: nieuwe doelgroep met hoge kwetsbaarheid. Uitwisseling en afstemming over hoe omgaan met deze doelgroep

Politieke resultaten

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Wijkmanager stad Genk: Tijdens individuele contacten met de wijkmanager en tijdens de overlegmomenten van het wijkteam worden signalen uit de wijk gesproken, bv. geluidsoverlast en klachten over het afvalsysteem. De wijkmanager neemt dit verder op met de betrokken beleidsmakers en stadsdiensten en betrekt de opbouwwerker wanneer nodig
- Schepen Leefmilieu: de opbouwwerker neemt collectieve signalen rond leefbaarheidsproblemen uit de wijk op met de schepen, bv. over zwerfvuil, geluidsoverlast door vliegtuigjes. De schepen informeerde het buurtopbouwwerk over de afgelopen interventies (bv. overleg met vliegvereniging) en over de plannen voor de nabije toekomst
- Inzetten op samenleven in diversiteit en dit in beeld brengen en stimuleren blijft een rode draad in het opbouwwerkproject. Sinds 2021 neemt de buurtopbouwwerker deel aan het forum Samenleven in diversiteit van stad Genk
- Project ikv wijkverbeteringscontracten: Turks-Bulgaarse gemeenschap. Naar aanleiding van signalen mbt woonnoden, schoolse achterstand, onveiligheid, overlast, prostitutie, dealen,… bij een nieuwe sterk groeiende gemeenschap, werd door stad Genk een project uitgeschreven om hierop intensief in te zetten, met twee contactmedewerkers die met deze groep aan de slag gaan

Participatief werken

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- Vrijwilligersgroepen De Pungel en Doorgeefwinkel: activiteiten plannen, organiseren en evalueren, algemene werking mee bepalen en vormgeven
- 2-maandelijkse buurtkrant met informatie vanuit stad Genk en over de wijk, activiteitenaanbod buurtwerk en partners. Vrijwilligers zorgen mee voor inhoud en verspreiding
- Activiteitenaanbod: wordt bepaald obv wensen en noden in de wijk, o.a. kookproject, gezondheidswandelingen, uitstappen, picknick, opruimactie
- Nederlandse les: 2 keer per week ism Ligo
- Doorgeefwinkel: 2 keer per maand
- Individuele contacten: huisbezoeken, pleinbabbels, aanwezigheid prikactie en tijdens openingsuren doorgeefwinkel, administratieve ondersteuning bieden, informeren over beleidsbeslissingen zoals nieuw afvalsysteem, informeren over en doorverwijzen naar partners zoals OCMW, Vrouwencentrum, Campus O3. Extra aandacht voor de Turks-Bulgaarse gemeenschap

Acties beleidsparticipatie

- Signaaldetectie: in contacten met bewoners (huisbezoeken, pleinbabbels, activiteiten,…) worden collectieve signalen verzameld rond de leefbaarheid in de wijk en de inrichting van de openbare ruimte. Deze signalen worden opgenomen met de wijkmanager, in het wijkteam of met de bevoegde schepen/stadsdiensten
- Gesprek bewoner - schepen Leefmilieu: er werd een gesprek gefaciliteerd tussen een bewoner en de schepen, ikv een groene leefomgeving

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd.
De buurtwerker werkt momenteel aan een buurtanalyse voor de wijk Nieuw Texas die in 2022 gefinaliseerd en besproken zal worden met het lokaal bestuur en de partnerorganisaties.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Het belang van onze laagdrempelige en sterk uitgebouwde basiswerking werd nog duidelijker in de afgelopen twee jaren door de covidpandemie. We zetten sterk in op het versterken van kwetsbare inwoners en hun stem binnenbrengen bij het beleid. We leggen hierbij extra focus op specifieke doelgroepen met grotere noden, zoals de Turks Bulgaarse gemeenschap. In de nabije toekomst zullen we, samen met het beleid en onze partners nog sterker inzetten op samenleven in diversiteit.

Planning

- Buurtanalyse Nieuw-Texas: afwerken, bespreken met lokaal beleid en partners, acties bepalen
- Inzetten op positieve beeldvorming en samenleven in diversiteit
- Inzetten op brugfiguren voor het project over de Turks-Bulgaarse gemeenschap
- Bestaande samenwerkingsverbanden versterken, nieuwe partners zoeken ifv de noden in de wijk

3.4.9. Buurtopbouwwerk Kolderbos en D'lerd

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Structurele partnerschappen

- Wijkteam Kolderbos: wijkmanager stad Genk, Campus O3, Nieuw Dak, LDC De Hazelaar, Gigos, LISS straathoekwerk. Signalen bespreken, gezamenlijke projecten organiseren, opvolging mastervisieplan. 2- maandelijks overleg
- Wijkplatform Kolderbos met alle wijkpartners: bovenstaande partners aangevuld met Turske moskee, vzw De Kastert, Europaschool, Ligo Limino, Geneeskunde voor het volk. Stand van zaken van organisaties, gezamenlijke acties, mastervisieplan. 2 samenkomsten
- Signaalfunctie in Kolderbos via de wijkmanager: vlotte contacten en regelmatig proactief overleg

Nieuwe partnerschappen

- Project 'Iedereen slaagt': stad Genk dienst onderwijs, Campus O3, Gigos, wijkmanager, middelbare scholen. Thema schooluitval bij jongeren. 4 samenkomsten
- Thema 'Eenzaamheid': LDC De Hazelaar, wijkmanager. Huisbezoeken bij oudere mensen in coronatijden, signaalfunctie. 3 samenkomsten
- Project 'Buurtgroen': Wijkmanager, Heempark
- Project 'Woonmeter': Stebo, LOGO Limburg. Thema 'gezond binnenklimaat'. 4 overlegmomenten

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen en adviezen

- Wijkteam Kolderbos: angst mbt corona (angst voor ziekte waardoor mensen zich terugtrekken, indruk meer eenzaamheid), moeilijkheden inzake thuisonderwijs: digitale kloof, ongerustheid energiekosten
- Scholen: zij maakten obv bovenstaand signaal laagdrempelige handleidingen voor digitale tools
- Wijkplatform: Mastervisieplan. Een extern bureau ontwierp een vragenlijst over de thema 'wonen en samenleven in de wijk'. Deze werd afgetoetst bij bewoners en vervolgens laagdrempeliger gemaakt
- Bewonersbetrokkenheid bij het Mastervisieplan: resultaten bewonersenquêtes over welbevinden, woonsituatie, groeninplanting, aanwezigheid handelaars
- thema 'Toegankelijkheid': samen met bewoners werden drempels inzake dienstverlening van banken in kaart gebracht. Grootste knelpunt: sluiting loketfunctie sinds corona, enkel op afspraak. Dit is moeilijk voor kwetsbare mensen waarvoor de telefoniekosten oplopen en die afhankelijk zijn van het openbaar vervoer. Banken werden hierover gecontacteerd. Het buurtwerk gaat in '22 met de signalen aan de slag
- Signalen via de wijkmanager (gezien de structuur van stad Genk): sluikstorten, burenconflicten, hangjongeren, ouderbetrokkenheid mbt onderwijs
- Project 'Iedereen slaagt': scholen meer inzicht geven in armoedeproblematiek, digitale kloof: tekort aan computers in grote gezinnen, te weinig digitale vaardigheden, communicatie tussen school en ouders is onvoldoende laagdrempelig

Participatief werken

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- Wijkcomité D'Ierd met vrijwilligers: planning en taakverdeling activiteiten, huisbezoeken over gewenst aanbod in de buurt
- Week van verbondenheid: soepactie met oog op outreachend werken en ontmoeting
- Project 'BuurtGroen': buurtbewoners tuinieren samen, met oog op ontmoeting en mooiere buurt
- Burgerbudget stad Genk, ondersteuning bij bewonersproject 'Keinkesstraat leefbare buurt': afvalprobleem, aantrekkelijke plek in de buurt creëren
- Project 'Woonmeter': samen met bewoners werken aan een gezond binnenklimaat
- Ontmoetingsactiviteiten in of rond het wijkcentrum: aanbod dat aansluit bij de noden van bewoners (bv .gezond ontbijt, uitstappen, creatieve lessen, wandelingen)
- Vorming en informatieverstrekking over thema's 'gezondheid', 'afval' en 'digitalisering'
- Project 'Iedereen slaagt', huisbezoeken bij gezinnen met schoolgaande kinderen. Tips over kinderen ondersteunen bij online-leren, woning herinrichten zodat ieder kind een rustig plekje heeft
- Bevraging thema 'Eenzaamheid' bij oudere bewoners (65+): luisterend oor, doorverwijzing wanneer nodig, bv. naar LDC De Hazelaar

Acties beleidsparticipatie

- Bewonersbetrokkenheid bij het Mastervisieplan, bewonersenquêtes
- Thema 'Toegankelijkheid': signalen verzameld tijdens inloopmomenten of activiteiten

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Door de covidpandemie werden acties noodgedwongen meer buiten georganiseerd waardoor innovatief aan de slag gegaan werd met de ontmoetingsactiviteiten. In 2021 werd vooral ingezet op groenere omgeving aan het wijkcentrum met participatie van bewoners.
Het Mastervisieplan krijgt steeds meer vorm met signalen uit de buurtwerking en met bewonersparticipatie. Vanuit de basiswerking worden signalen opvangen en eventueel andere projecten opgezet. Voor groepen die in het buurthuis minder bereikt worden, wordt gewerkt met huisbezoeken.

Planning

- Project over toegankelijkheid van banken: aan de slag met de signalen
- Acties ikv het Mastervisieplan
- Project 'Woonmeter' verderzetten
- Structurele inbedding en uitbreiding van samenwerking met onder meer Logo Limburg en Stebo
- Ouderbetrokkenheid, 'Warme Zuiden en kleuterparticipatie'

3.4.10. Buurtopbouwwerk Meulenberg in Houthalen-Helchteren

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Structurele partnerschappen

- Lokaal bestuur: beleidscoördinator, interne coördinator Wijkontwikkeling, dienst Ruimtelijke Ordening, OCMW, Jeugdwelzijnwerk. Permanent overleg over de voortgang van het project
- Project 'Groene Long Meulenberg', stuurgroep Berkenveld gemeente Houthalen-Helchteren dienst Welzijn, diensthoofd Maatschappelijke participatie, coördinator Jeugdwelzijnswerk, Stebo, Plusoffice. Algemene vormgeving en uitwerking project, signalen van bewoners binnenbrengen. 7 samenkomsten

Nieuwe partnerschappen

- Traject psychisch kwetsbare mannen, verkenningsfase: Zorggroep Zin, CAW/Reling, OCMW, gevangenis Hasselt, ifv verkenning van de noden van deze doelgroep. 3 samenkomsten
- Werkgroep Dag Van Berkenveld: dienst Jeugd, Chiro Meulenberg, Kindercampus Houthalen,… Praktische organisatie event: voorbereiding, taakverdeling, evaluatie. Procesbegeleiding participatie door SAAMO Limburg. 5 samenkomsten

b

Politieke resultaten

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen en adviezen

- Inrichting van de wijk: het project publieke ruimte 'Groene Long Meulenberg' van gemeente Houthalen-Helchteren is participatief georganiseerd: de bewoners werden rechtstreeks betrokken dmv buurtsessies waar gepolst werd naar hun ideeën, bv. geschikte locatie voetbalveld en jeugdhuis en de voorlopige plannen voor inrichting afgetoetst worden.
- Leefbaarheidsproblemen - psychische kwetsbaarheid: de signalen over de samenlevingsdruk (druggebruik, ongebruikelijke gedragingen) de wijk, gekoppeld aan de relatief grote groep psychisch kwetsbare mannen is opgepikt door zowel het lokaal beleid als partners. In 2022 willen we het netwerk rond deze groep versterken en de kennis over de doelgroep bij de partners verhogen

Publieke actie

- De reeks workshops 'Ontmoet Meulenberg', waar alle bewoners van de gemeente en ruimer mochten deelnemen, bracht talenten van de wijk in beeld, en droeg bij aan de politieke doelstelling om te werken aan positieve beeldvorming van de wijk.

Participatief werken

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- Activiteitenaanbod op maat van de noden van de bewoners: vorming gebruik tablet, kooklessen, uitstappen, inrichting zomertuin,…

- Wijkantenne/zitdagen buurthuis: ikv een toegankelijke dienstverlening kunnen partnerorganisaties zitdagen organiseren in het buurthuis. De partners Kempisch Tehuis, ontwerpbureau Plusoffice en tewerkstellingsproject 'CEMENT' maken hier gebruik van
- Wegwijsgroep: groep van maatschappelijk kwetsbare vrouwen die na een lang en duurzaam traject vandaag zelf wijkgerichte initiatieven neemt zoals buurtontbijt en koffiemomenten
- Dag Van Berkenveld: de bewoners werden uitgenodigd op het evenement in september met zomerterras, kinderanimatie, workshops en optredens. Het event werd mee georganiseerd door een werkgroep van bewoners
- Individuele contacten: tijdens stoep- en huisbezoeken en tijdens activiteiten bewoners informeren over het eigen activiteitenaanbod en het aanbod van partners, administratieve hulp, gerichte doorverwijzing naar partners zoals OCMW, VDAB en Kempisch Tehuis

Acties beleidsparticipatie

- Buurtsessies Groene Long Meulenberg: de bewoners werden actief betrokken bij de plannen voor de herinrichting van de groene ruimte in de wijk
- Project 'Sedardi': jongeren geven mee invulling aan de publieke ruimte vb. aankoop pannakooi
- Infosessies over het toekomstbeeld van Berkenveld tijdens 'Dag Van Berkenveld'

Beleidsadviezen

- **Beleidsdossier 'Stoepbezoeken Berkenveld':** bevraging over de noden, de kansen en engagementen die bewoners willen opnemen in de publieke ruimte Berkenveld. Enkele aanbevelingen uit het dossier zijn het plaatsen van een omheining voor de veiligheid, wandelpaden en picknickbanken voorzien. Het dossier werd toegelicht aan de schepenen van Wijkontwikkeling en de beleidscoördinator, en vervolgensvoorgesteld aan de algemene gemeenteraadscommissie van Houthalen-Helchteren. Met de aanbevelingen zal rekening gehouden worden bij het uitwerken van de toekomstplannen van de wijk
- **Beleidsdossier over noden rond het speelplein aan de Bremstraat:** bevraging bij bewoners tijdens stoepbezoeken. Enkele aanbevelingen: speelaanleidingen installeren, suggesties rond het gezellig inrichten van de ruimte. Het dossier werd in de vorm van een moodboard voorgedragen aan dienst maatschappelijk participatie, de groendienst en sociale huisvestingsmaatschappij 'Kempisch Tehuis'. Met de aanbevelingen zal rekening gehouden worden bij de herinrichting van het speelplein, waar ook het buurtopbouwwerk opnieuw bij betrokken zal worden

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

In 2021 verhuisde het buurthuis naar een nieuwe locatie, midden een nieuwe blok van sociale woningen. Er wordt sterk ingezet op ontmoetingsactiviteiten en zitdagen voor partnerorganisaties.
De wijk Meulenberg is in transitie. De buurtwerking heeft een centrale plaats verworven in de projecten rond de publieke ruimte, bv. 'Groene Long Meulenberg'. In de wijk is een breed partnerschap actief rond het vervullen van grondrechten van bewoners. De buurtwerking zet in op samenwerking en doorverwijzing.

Planning

- Dienstverlening van Kempisch Tehuis meer afstemmen op de noden van bewoners
- Inzetten op een participatief agogisch aanbod in de wijk
- Uitrol project digitale inclusie
- Verder uitbouw traject psychisch kwetsbare mannen: inzetten op sterke netwerken
- Duurzame bewonersparticipatie realiseren in het project 'Groene Long Meulenberg

3.4.11. Buurtopbouwwerk Dilsen-Stokkem

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Stad Dilsen-Stokkem:
  - Jeugddienst ivm de aanleg van het speel- en ontmoetingsterrein. Ongeveer wekelijks contact
  - dienst Welzijn-Vrije tijd-Cultuur: algemene opvolging het buurtwerk. Maandelijks overleg
- Structureel buurtoverleg: stad Dilsen-Stokkem diensten Welzijn, Vrije tijd en cultuur, wijkagent, Maaslands Huis, Ons Dak, Uit De Marge, Plantrekkers. Overleg over het reilen en zeilen in de wijken, collectieve signalen worden opgenomen met de betreffende oplossingsactoren. 3 overlegmomenten
- Wijkoverleg Noteborn-Bonekamp (eerste overleg): Uit de Marge, politie, lokaal dienstencentrum, schoolopbouwwerker, dienst Welzijn, Vrije tijd en Cultuur, Opvoedingswinkel, Maaslands Huis. Alle veldwerkers die in de wijk actief zijn worden uitgenodigd om zo vinger aan de pols te houden en ervaringen uit te wisselen. Verdere samenwerkingen rond bepaalde thema's kunnen via dit overleg groeien
- Uit de Marge: signalen bespreken, samen activiteiten organiseren, bv. Halloweentocht
- Kind en Taal: samen activiteiten organiseren, vb. sinterklaasfeest
- OCMW Dilsen-Stokkem, waaronder Lokaal dienstencentrum voor buurtanalyse
- Ons Dak: organisatie van activiteiten, specifiek in de wijk Hoefkamp. Vb: Burenbabbel, knutselnamiddag
- Opvoedingswinkel Maasland: tips i.v.m. gezinsondersteuning, wederzijdse toeleiding van bewoners

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Structureel buurtoverleg, bespreking buurtanalyse van de wijk Hoefkamp: de oplossingssporen (bv. aan de slag gaan met signalen rond eenzaamheid, participatief inrichten van leefomgeving) alsook plannen rond terugkoppeling aan bewoners werden positief onthaald
- Samenwerking met sociale huisvestingsmaatschappijen Maaslands Huis en Ons Dak mbt signalen van bewoners, bv. over vragen ikv de renovatieplannen. Er werd afgesproken dat de het buurtwerk en de huisvestingsmaatschappijen mekaar betrekken bij activiteiten
- Aanleg speel- en ontmoetingsterrein:
  - overleg met Stad Dilsen-Stokkem dienst Welzijn-Vrije tijd-Cultuur, Uit de Marge
  - aan de slag met signalen en adviezen van bewoners, die verzameld werden in meer dan 300 stoepbezoeken, enkele voorbeelden:
    - het speelplein zal worden aangelegd op de meest geschikte locatie die volgens de bewoners
    - er worden speeltoestellen geïnstalleerd volgens de voorkeuren van de kinderen
    - de elementen voor ontmoeting (bv. barbecue, banken) werden bepaald obv de interesses van bewoners
- Samenwerking in de wijk: installatie van het wijkoverleg ifv signaalfunctie en structurele samenwerking

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties maatschappelijke participatie

- Activiteitenaanbod: obv de noden die uit de buurtanalyses voortkwamen, bv. creatieve activiteiten, wandelingen, ontbijt, koffiemomenten

Acties beleidsparticipatie

- Participatietraject aanleg speel- en ontmoetingsterrein: bewoners werden bevraagd over een geschikte locatie voor het terrein en de invulling ervan. Ook de kinderen uit de lagere school en de jongeren werden bevraagd
- Burenbabbel: de buurtwerkers en de sociale huisvestingsmaatschappijen vangen signalen op bij de aanwezige buurtbewoners over woonnoden, slechte staat van het pleintje, bezorgdheden over renovatieplannen, problemen mbt sluikstorten en zwerfkatten

Beleidsadviezen

Nota aanleg speel- en ontmoetingsterrein

- Bewoners werden bevraagd over de locatie waar het terrein ingericht kon worden en welke elementen zij belangrijk vonden. Ook kinderen en jongeren werden bevraagd in samenwerking met Uit de Marge
- Enkele concrete ideeën: barbecues en picknickbanken

Buurtanalyses Hoefkamp en Noteborn-Bonekamp

- Bewoners werden bevraagd via huis- en stoepbezoeken, partners via fysiek en digitaal overleg
- Cijfergegevens via Limburg in cijfers en stadsdiensten: groot aantal alleenstaanden, laag gemiddeld inkomen, hoge jeugdwerkloosheid, groot aantal ouderen, veel kinderen en jongeren met schoolachterstand
- Enkele aanbevelingen: werken aan verbondenheid, leefomgeving, senioren, ontmoetingsplek

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Er werd een sterk partnerschap uitgebouwd en geïmplementeerd ifv de doelstellingen van het project. Obv de noden die blijken uit de buurtanalyses gaan we op zoek naar nieuwe partnerschappen.
Met de buurtanalyse en gesprekken met bewoners en partners hebben we zicht op de noden in beide wijken en werden activiteiten opgezet.
We streven ernaar de werking van SAAMO Limburg in Dilsen-Stokkem te verankeren, de bewoners te versterken en om structurele veranderingen teweeg te brengen.

Planning

- Terugkoppeling buurtanalyse Hoefkamp
- Opstart wijkoverleg Hoefkamp
- De buurtwerking meer kenbaar en zichtbaar maken
- Meer focus leggen op kwetsbare bewoners, sub-doelgroepen bepalen
- Verder inzetten op samenwerkingsrelaties in functie van grondrechten (mutualiteiten, LDC, OCMW, seniorenverenigingen, vrije tijd, bibliotheek, dienst Welzijn-vrije tijd-cultuur)

3.4.12. Buurtopbouwwerk Bilzen

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Kennismakingsronde relevante partners: Avansa, Logo Limburg, Noolim, JAC, Cabrio, Cordium, Jeugddienst, VDAB,… Profilering, kennis vergaren over de wijken, mogelijke samenwerking
- Groen in de wijk: Milieudienst en Groendienst gemeente Houthalen-Helchteren
- Opstart volkstuintjes ism VELT, Avansa, Groendienst en Technische Dienst
- Opvolging renovatieproject sociale woningen ism Cordium
- Afstemming woonwagenterrein: wijkagent, Noolim, Jeugdwelzijnswerk, dienst Wonen stad Bilzen

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Eerstelijnszone, werkgroep Vaccinatie: brieven waren te moeilijk opgesteld. Deze werden aangepast met tips van SAAMO Limburg over laagdrempelig taalgebruik
- Buurtanalyse Schoonbeek
  - Terugkoppeling naar:
    - lokaal beleid Bilzen: Schepen Sociaal Beleid en Buurtopbouwwerk en diensthoofd Wijkontwikkeling
    - partners: Cordium, Jeugddienst, Digidak, wijkagent,…
  - Adviezen over betere communicatie van technische dienst Cordium naar bewoners, herinrichting van de pleintjes, faciliteren van ontmoeting tussen bewoners
- Nota Woonwagenterrein
  - obv inzichten die we verkregen via gesprekken met bewoners en partnerorganisaties gingen we in gesprek met de kabinetschef, dienst Wonen, diensthoofd Wijkontwikkeling
  - op advies van SAAMO Limburg kreeg het opbouwwerk een actieve rol in de woonwagencommissie en werd het huishoudelijk reglement van het woonwagenterrein vernieuwd
- Sociale huisvestingsmaatschappij Cordium: obv signalen vanuit het buurtopbouwwerk uit de buurtanalyse en signalen over de beperkte communicatie tussen de technische dienst en de bewoners, wordt SAAMO Limburg structureel betrokken bij huisvestings- en leefbaarheidsproblemen én bij communicatieacties vanuit Cordium naar de bewoners

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Alle initiatieven en acties voor de wijk vertrekken vanuit de stem van de bewoners en krijgen vorm via werkgroepen van vrijwilligers instaan voor de voorbereiding, uitvoering en evaluatie, met ondersteuning van de buurtwerker. Bewoners worden gericht aangesproken op talenten en zo betrokken bij de buurtwerking.

Acties maatschappelijke participatie

- Vrijwilligersoverleg, werkgroepen Buurtkrantje, Eindejaarsfeest, Volkstuintjes
- Ontmoetingsactiviteiten: ontbijt, pleinbabbels, soepmomentt, buurtfeest (ism Jeugddienst)
- Bewoners informeren: bewoners worden geïnformeerd over laatste nieuwtjes in de wijk, ontwikkelingen die op til zijn, en het aanbod van het buurthuis via sociale media, flyers, het buurtkrantje (ism Digidak) en tijdens de vrije inloop in het buurthuis

Acties beleidsparticipatie

- Nota woonwagenterrein: signalen verzameld bij bewoners tijdens huisbezoeken

Beleidsadviezen

Buurtanalyse Schoonbeek

- Inhoud:
  - kwantitatief luik: cijfergegevens via website 'Limburg in cijfers' en gemeentelijke diensten
  - kwalitatief luik: bevragingen bij buurt bewoners tijdens huisbezoeken en bij partners zoals Cordium, Digidak, Jeugddienst en de wijkagent
- Aanbevelingen rond de herinrichting van de pleintjes, de communicatie vanuit Cordium en mogelijkheden voor meer ontmoeting tussen bewoners

Nota woonwagenterrein

- Inhoud: signalen en adviezen uit gesprekken met bewoners en partnerorganisaties
- Belangrijkste signalen: frustraties over toewijzing standplaatsen, ongepast gedrag van bewoners op het terrein, veel ongenoegen tussen buren

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

In de wijk Schoonbeek wordt al volop ingezet op de drie grote pijlers: sociale grondrechten, community building en ruimte publiek maken. In een tweede wijk Gansbeek is de buurtanalyse bijna afgerond.
Op het woonwagenterrein werd er zowel agogisch als politiek aan doelstellingen gewerkt.
Er zijn al veel en sterke samenwerkingsverbanden aangegaan met partners. Ifv de doelstellingen van het project en de noden van de bewoners wordt verder gezocht naar nieuwe partnerschappen.

Planning

- Renovatieprojecten opvolgen, aan de slag gaan met de Woonmeter
- Woonwagenterrein:
  - huishoudelijk reglement implementeren
  - verbinding maken tussen woonwagenbewoners en niet-woonwagenbewoners
  - cultureel erfgoed binnenbrengen op de woonwagencommissie
- Project volkstuintjes verder ontwikkelen
- Buurtanalyse Gansbeek terugkoppelen en buurtactieplan opmaken
- Start buurtanalyse Munsterbilzen
- Samenwerking ikv sociale component van de mobiele sociale kruidenier 'Winkel op Wielen'

3.4.13. Dorpenbeleid Pelt

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Overkoepelend Team Dorpenbeleid: schepenen Dorpenbeleid, Buurtgerichte zorg, diensthoofd Welzijn Gemeente Pelt. Vormgeving Dorpenbeleid: richting bepalen, taakverdeling, verhouding tussen dorpenbeleid en Zorgzame buurten duidelijk stellen, zoeken naar een efficiënte overlegstructuur en beslissingsbeleid. 4 samenkomsten
- Overkoepelende buurtzorgregisseur: aanpak en afstemming buurtwerk en Zorgzame buurten. Tweewekelijks tot maandelijks overleg
- Organisaties, sleutelfiguren en eerstelijnszorgverleners die wijk Boseind: ikv de bevraging voor de buurtanalyse. Wit-Gele Kruis, voorzitters plaatselijke verenigingen zoals KWB en Femma uitbaters ontmoetingscentrum, huisartsen
- Individuele contacten met organisaties en diensten in Overpelt Fabriek ikv kennismaking, doorverwijzing en toeleiding naar mekaars aanbod: kinderwerking Arktos, Jeugddienst, Kindervreugd

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Buurtanalyse Boseind:
  - werd besproken met gemeente Pelt. Schepen dorpenbeleid en Zorgzame buurten, ambtenaren Dorpenbeleid en Welzijn, diensthoofden Sport, Vrije tijd, Technische dienst
  - gaf verduidelijking en werd als een meerwaarde gezien. De opvolging ervan wordt later bepaald
- Signalen uit het buurtwerk:
  - signalen en adviezen werden verzameld bij verenigingen, sleutelfiguren en buurtbewoners en besproken tijdens overlegmomenten met het team Dorpenbeleid
  - enkele voorbeelden: geluidsoverlast industriegebied, gebrekkig onderhoud van de publieke ruimte, onveilige verkeerssituaties, ideeën voor de invulling van de bufferzone tussen de wijk en het industrieterrein

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Buurtanalyse Boseind

- Buurtbewoners:
  - individueel of in groep (via buurtbabbels) bevraagd
  - terugkoppeling naar buurtbewoners over resultaten, polsen naar mogelijke inzet buurbewoners

Door de coronapandemie verliep de gegevensverzameling individueler dan andere jaren. Daar waar we andere jaren meer op groepsmatig konden werken en in interactie konden treden met elkaar, werd de nodige info in 2021 vaak online, via deurgesprekken of tijdens individuele huisbezoeken vergaard

Buurtwerk Overpelt Fabriek

- Contacten met bewoners via huisbezoeken, deurgesprekken en pop up-samenkomsten in het lokaal: vinger aan de pols, signalen verzamelen, bv. over onveilige verkeerssituaties
- Participatieve werkgroepen van bewoners: buurtkrant/buurtwebsite, Whatsapp buurtpreventie, verkenning buurtcomité, invulling groene zone in de wijk. Wegens de covidpandemie werden de werkgroepen tijdelijk on hold gezet

Beleidsadviezen

Buurtanalyse wijk Boseind

- Inhoud:
  - Kwantitatieve analyse: cijfergegevens via 'Limburg in cijfers', cijfers bevolkingsregister via buurtregisseur
  - Kwalitatieve analyse: individuele en gezamenlijke signalen verzameld vanuit buurtbewoners, verenigingen, professionals en andere betrokkenen
- Doel: situatie en noden van het dorp Boseind in kaart brengen zodat samen met gemeente Pelt acties bepaald kunnen worden om de leefbaarheid in het dorp te verbeteren
- Enkele beleidsaanbevelingen uit het rapport:
  - detectie: blijven detecteren van signalen en zorgvragen door aanwezig te zijn in de wijk op activiteiten georganiseerd door verenigingen, partners of gemeentelijke diensten
  - fijne buurt: buurtbewoners betrekken bij de invulling van de publieke ruimte met oog op afgestemd aanbod en het faciliteren van ontmoeting tussen bewoners
  - toeleiding: extra aandacht nodig voor jonge gezinnen en jongeren
  - veilig wonen: aandacht voor straten en plaatsen die een onveilig gevoel geven

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	Op schema	**Bijgestuurd**	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Wegens de coronapandemie dient de planning van de buurtanalyses opnieuw bijgestuurd te worden. Idealiter komen de resterende 6 kerkdorpen deze legislatuur aan bod. We nemen dit op met het lokaal bestuur.
Ook op het buurtwerk in Overpelt Fabriek had de covidpandemie een grote invloed. Er werden mooie stappen gezet qua bewonersparticipatie met de opstart van werkgroepen, maar deze moesten noodgedwongen on hold gezet worden. Naar de toekomst toe zal er bijgestuurd moeten worden waarop ingezet zal worden in Overpelt-Fabriek.
De afstemming tussen Zorgzame buurten en Dorpenbeleid blijft een uitdaging voor Gemeente Pelt.

Planning

- Buurtanalyses in de andere kerkdorpen
- Inzetten op duidelijke, laagdrempelige communicatie tussen Zorgzame buurten en het buurtwerk, samenwerking hiertussen faciliteren
- Bestaande werkgroepen heropstarten en ondersteunen, enkele nieuwe werkgroepen verkennen (buurtcomités Molenheide/Dorperheidestraat, buurtfeest 125 jaar Overpelt Fabriek,…)
- Mogelijkheden verkennen voor outreachend werken ism buurtzorgregisseurs en Zorgzame buurten

3.4.14. Buurtanalyse in Tongeren

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	Deel-resultaten behaald	**Doelstellingen bereikt**	Boven verwachting

- Uitleg aanpak buurtanalyse aan relevante professionele actoren en buurtbewoners – draagvlak versterken
- Kwantitatieve (relevante cijfers) en kwalitatieve (bevraging professionals, sleutelfiguren en buurtbewoners) analyse in 4 buurten in Tongeren:
  - buurtanalyse uitgevoerd in samenwerking met alle (beschikbare) relevante partners in Tongeren – werkzaam op buurtniveau
  - bevraagde thema's vastgelegd samen met het lokaal bestuur
- Samenwerkingspartners: interne stadsdiensten, CAW Limburg, Zorggroep Zin, Noolim, Welzijnsschakel De Schakelaar, De Nieuwe Volksbond, Buurtwerking Paspoel 2, Wijkagenten, CLB's, relevante scholen (in of rond de buurt),…

Politieke resultaten

Niet van toepassing	In ontwikkeling	Deel-resultaten behaald	**Doelstellingen bereikt**	Boven verwachting

- Het lokaal bestuur ziet een buurtanalyse als startpunt om in een buurt aan de slag te gaan met noden, knelpunten en kansen, met extra aandacht voor mensen in een kwetsbare situatie. De acties volgend uit de buurtanalyse nemen een duurzaam karakter aan
- Het buurtrapport werd teruggekoppeld aan zowel buurtbewoners, professionals als het lokaal bestuur
- Het lokaal bestuur stelde een coördinator Buurtgerichte zorg aan om aan de slag te gaan met de mogelijke acties die volgen uit de terugkoppelingsmomenten/ verdere samenkomsten met buurtbewoners, partners enz.
- Het lokaal bestuur koos ervoor om een projectaanvraag in te dienen voor Zorgzame buurten waarbij het buurtrapport van de buurt Paspoel - Koninksem de basis vormt voor deze aanvraag

Participatief werken

Niet van toepassing	In ontwikkeling	Deel-resultaten behaald	**Doelstellingen bereikt**	Boven verwachting

Acties beleidsparticipatie

- Het uitvoeren van de kwalitatieve analyse situeert zich in de coronapandemie. De buurtopbouwwerker heeft verschillende methodieken toegepast om buurtbewoners (met de nadruk op mensen in een kwetsbare situatie) te bereiken en te bevragen. Bv stoepbezoeken, kleinschalige groepsmomenten, enquêtes,…
- Tijdens het terugkoppelingsmoment werden buurtbewoners uitgenodigd om info te krijgen over het buurtrapport. Dit was ook het moment waarbij ze aanvullingen, aanpassingen konden doen en

bepaalde items uit het buurtrapport in vraag te stellen. Uit de bevraging van het terugkoppelingsmoment bleek dat de bewoners zich konden vinden in de uitkomsten van het buurtrapport

- Buurtbewoners denken mee na over de toekomst van hun buurt en welke rol zijn kunnen opnemen

Beleidsadviezen

4 buurtrapporten: Koninksem-Paspoel, Motmolen, Plinius en Nieuw Tongeren met aanbevelingen voor het lokaal beleid en de partnerorganisaties.

Inhoud:

- kwantitatieve analyse – de buurt cijfermatig in beeld brengen: bevolkingsaantal, verschillende gezinstypes, risicofactoren op maatschappelijke kwetsbaarheid,…
- kwalitatieve analyse: bevraging van professionals, sleutelfiguren in de wijk en buurtbewoners
- belangrijkste items uit de buurtrapporten:
  - nood aan ontmoeting tussen bewoners
  - beperkte kennis van het dienstenaanbod
  - fysieke leefbaarheid (verkeershinder, uitzicht buurt, aanwezige infrastructuur verouderd/ niet aangepast)

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	Op schema	Bijgestuurd	**Voltooid**	Stopgezet	Nieuw

De buurtanalyses in 4 Tongerse wijken zijn afgerond. Het lokaal bestuur kiest om het buurtrapport Koninksem-Paspoel te gebruiken voor de projectaanvraag rond Zorgzame buurten.
De coördinator buurtgerichte zorg van stad Tongeren gaat aan de slag met de aanbevelingen van de buurtrapporten en zoekt naar relevante samenwerkingen op het terrein.

Het project werd afgerond op 31/12/'21. Dit is eerder dan voorzien omdat er veel signalen uit de 4 uitgevoerde analyses kwamen waardoor een 5de buurtanalyse (voorlopig) niet uitgevoerd zal worden. De stad zal verder inzetten op de aanbevelingen uit de analyses en heeft reeds beslist om in 2 wijken met het concept 'Zorgzame buurten' aan de slag te gaan.

3.4.15. Buurtanalyse Maasmechelen

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Stuurgroep Buurtanalyse Maasmechelen: diensthoofd Samenleven, diensthoofd Ouderenzorg, centrumleider lokaal dienstencentrum De Bolster, algemeen directeur gemeentesbestuur Maasmechelen. Samenwerking en aansturing proces buurtanalyses in werkgebieden Eisden en Regio Aan De Maas. Gebiedsafbakening en bepaling te bevragen doelgroepen en aantallen. 4 samenkomsten
- Bevraging professionals en sleutelfiguren in buurten Eisden-Tuinwijk en Pauwengraaf: interne gemeentelijke diensten, Zorggroep Zin, armoedeverenging SOMA, gemeenschapswacht, wijkagenten, basisscholen, parochie, moskeeën, lokale verenigingen

Politieke resultaten

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Het lokaal bestuur ziet een buurtanalyse als startpunt om in een buurt aan de slag te gaan met noden, knelpunten en kansen, met extra aandacht voor mensen in een kwetsbare situatie. De acties volgend uit een buurtanalyse nemen een duurzaam karakter aan
- Het buurtrapport werd teruggekoppeld aan zowel buurtbewoners, professionals als het lokaal bestuur
- Het lokaal bestuur heeft op basis van de buurtanalyses een actieplan opgemaakt voor de 2 buurten waarbij verschillende interne gemeentelijke diensten betrokken zullen worden zoals dienst Vrije tijd, Jeugddienst, dienst Cultuur enz. Voor de buurt Pauwengraaf zijn er projectdossiers ingediend om projectmatig in de buurt aan de slag te gaan rond verbinding en maatschappelijke kwetsbaarheid
- Vanaf 2022 zal het lokaal bestuur jaarlijks een buurtvergadering in de wijk Pauwengraaf organiseren en 2-jaarlijks in de wijk Eisden-Tuinwijk

Participatief werken

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Acties beleidsparticipatie

- Het uitvoeren van de kwalitatieve analyse situeerde zich in de coronapandemie. De buurtopbouwwerker heeft verschillende methodieken toegepast om buurtbewoners (met de nadruk op mensen in een kwetsbare situatie) te bereiken en te bevragen, bv. stoepbezoeken, telefonische gesprekken, via mail, kleinschalige groepsmomenten en enquêtes
- Tijdens het terugkoppelingsmoment werden buurtbewoners uitgenodigd om info te verkrijgen over het buurtrapport. Eveneens konden ze vragen stellen, aanvullingen en aanpassing doen. Bij de bevraging op het terugkoppelingsmoment bleek dat de bewoners zich konden vinden in de uitkomsten van het buurtrapport
- Geïnteresseerde buurtbewoners worden betrokken bij acties om hun buurt te verbeteren

Beleidsadviezen

2 buurtrapporten mbt 2 wijken in Eisden

- Kwantitatieve analyse: bevolkingsaantal, verschillende gezinstypes, risicofactoren op maatschappelijke kwetsbaarheid,…
- Kwalitatieve analyse: bevraging van professionals, sleutelfiguren in de wijk en buurtbewoners
- Belangrijkste items uit beide buurtrapporten:
  - nood aan veilige speelplekken voor kinderen
  - nood aan ontmoetingskansen tussen bewoners
  - betere communicatie vanuit het lokaal bestuur naar bewoners
  - nood aan verbinding tussen de buurtactoren: verenigingsleven, voorzieningen, moskeeën, dienstencentrum en bewoners
  - betere bekendmaking van het vrijetijdsaanbod
  - fysieke leefbaarheid (verkeershinder, uitzicht buurt, onaangepaste infrastructuur)

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

De buurtanalyses in 2 buurten in Eisden zijn afgerond en worden verder als werkinstrument gehanteerd om in de 2 buurten doelgerichte acties te ondernemen.

Het kwantitatieve luik van de 3de buurtanalyse werd opgestart binnen het gebied Regio Aan de Maas in de wijk Grimbyerbroeck.

De 4de buurtanalyse zal in de 2de helft van het jaar van 2022 plaatsvinden (wijk nog te bepalen).

Het project loopt tot 31 december 2022.

Planning

- Buurtanalyse Grimbyerbroeck:
  - kwalitatieve analyse bevraging sleutelfiguren, bevraging bewoners, buurtbabbels
  - buurtrapport opstellen
  - terugkoppeling naar lokaal bestuur en buurtbewoners
- Opstart buurtanalyse in nog te bepalen wijk

3.5. Thema collectief burgerschap

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

3.5.1. Trefpunt Armoede

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Structurele partnerschappen

- Limburg Platform Mensen op de Vlucht: Agentschap Integratie en Inburgering, lokale afdelingen Gastvrij Limburg, LIGO Limino. 5 samenkomsten over ontwikkeling Digipunten
- Budget in zicht: CAW Limburg en Limburgse OCMW's. Preventie van schuldproblemen (budgetbeurs secundair onderwijs, budgetspel, buddywerking, vormingen). 5 samenkomsten
- PXL Werkveldcommissie: PXL Social Work, lokale OCMW's, Huis van de Mens, Beweging.net,… verbinding leggen tussen academie en werkveld, gezamenlijke initiatieven. 3 samenkomsten
- Lerend netwerk HVHK: lokale kinderarmoedecoördinatoren. 1 samenkomst
- Welzijnsschakels, ikv 17/10, Werelddag van verzet tegen armoede, escaperoom en podcast armoede

Nieuwe partnerschappen

- Cera, Twee Perenboom (trajectbegeleiding): traject over impactmeting
- Avansa ikv podcasts en escaperoom over armoede
- Netwerk Duurzame Mobiliteit, ikv inspiratiedag 'Armoede en Mobiliteit'

Politieke resultaten

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Signalen en adviezen

- Panelgesprek over kinderarmoede voor leerlingen secundaire school in Neerpelt, met vzw Pelicano, schepen Welzijn Heusden-Zolder/ondervoorzitter Vooruit als andere panelleden
- Inspiratiedag Armoede en Mobiliteit over hoppinpunten:
  - thema/vraag: hoe hoppinpunten ontwikkelen met aandacht voor mensen in armoede toegankelijk vervoersbeleid, digitale kloof, brugfiguren inschakelen, aangepast prijzenbeleid
  - bedoeling: de gegeven adviezen en input uit de workshops kunnen mee-geïmplementeerd worden bij de uitwerking van de lokale hoppinpunten
  - publiek: mobiliteits- en toegankelijkheidsambtenaren

Publieke acties

- 17/10 Werelddag van verzet tegen armoede, pop-up acties:
  - locaties: Peer, Tongeren, Genk, Maasmechelen, Lommel, Beringen op publieke plaatsen
  - thema: laten ervaren hoe een ongelijke start je verdere leven beïnvloedt
  - publiek: inwoners van de gemeenten
  - doel: sensibiliseren over armoede adhv inleefspel

Participatief werken

Niet van toepassing	**In ontwikkeling**	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Maatschappelijke participatie

- Vormingen over armoedebestrijding aan Limburgse armoedeverenigingen. Doel: eigen situatie beter begrijpen, ontschuldigen

Beleidsparticipatie

- Inspiratiedag Armoede en Mobiliteit: werd samen met de doelgroep voorbereid
- werkgroepen ikv uitbouw podcast en escaperoom over armoede

Beleidsadviezen

Beleidsdossier 'Armoedebestrijding; wij kiezen voor een structurele, duurzame oplossing!'

- Doel: de verschillen duiden tussen armoedebestrijding in de vorm van noodhulp, door mensen te versterken en dmv een structurele aanpak
- Inhoud: eenvoudig en bevattelijk beeld- en tekstmateriaal
- Publiek: zowel beleidsmakers, partnerorganisaties als de algemene bevolking

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	Op schema	**Bijgestuurd**	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Het Trefpunt armoede is structureel vertegenwoordigd in verschillende overlegfora en zet in op nieuwe partnerschappen ifv de te behalen doelstellingen. Nieuwe acties worden op een innovatieve en hedendaagse manier uitgewerkt.
De focus werd verlegd van het samenbrengen van armoedeorganisaties naar het beïnvloeden van de publieke opinie, in nauwe samenwerking met de armoedeorganisaties. Daarom werd dit project ondergebracht onder de strategische doelstelling 'Collectief burgerschap', met solidariteit en belangenbehartiging als operationele doelstellingen.

Planning

- Podcast en escaperoom verder ontwikkelen en vervolgens implementeren
- Nieuw vormingsaanbod promoten
- Jaarlijkse publieke actie ikv 17/10, Werelddag van verzet tegen armoede

3.5.2. Week van Verbondenheid (sector)

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Bond zonder naam: brainstorm over alternatief voor langste eettafel (owv coronapandemie), organisatie, taakverdeling, evaluatie, afspraken wederzijdse ondersteuning. Maandelijks overleg van maart t.e.m. juni
- Koepeloverleg dorpsrestaurants: 9 gemeenten aanwezig, vertegenwoordigd door de betrokken medewerker van het OCMW. Opzet, organisatie en planning van editie 2021
- Sector SAAMO:
  - éénmalig overleg met één afgevaardigde per SAAMO-instituut. Opzet, organisatie en planning van editie 2021
  - oproep naar alle SAAMO-projecten van Vlaanderen en Brussel om mee te werken aan de Week van Verbondenheid

Politieke resultaten

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Publieke acties tijdens de Week van Verbondenheid (28/5-6/6)

- Deurhangers verdelen via projectwerkingen van sector SAAMO
- SAAMO-projecten aansporen om vlaggenlijn te maken en soep te verdelen
- Perstekst: werd breed verstuurd naar alle perscontacten van sector SAAMO en de Vlaamse en Brusselse instituten. Hierin werd een oproep gedaan naar de pers om aanwezig te zijn op de lokale (kleinschalige) acties die georganiseerd werden door de projectwerkingen

Participatief werken

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- Deurhangers: een tekenaar en een dichter maakten speciaal voor de Week van Verbondenheid een mooie tekening en een hartverwarmend gedicht voor de deurhangers. Er werden 22 000 exemplaren gedrukt die door de SAAMO-projecten in Vlaanderen en Brussel verdeeld werden bij overwegend mensen in kwetsbare posities. 12 450 deurhangers werden verdeeld binnen Limburg
- Vlaggenlijnen en soep: de SAAMO-projecten werden aangespoord om vlaggenlijnen te knutselen en er teksten in het teken van verbondenheid op te schrijven en om soep te verdelen bij buren en een babbeltje te doen met hen. Op de website van de Week van Verbondenheid konden de sjablonen van de vlaggenlijn gedownload en recepten voor soep opgezocht worden

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	**Op schema**	Bijgestuurd	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

Gezien de covidpandemie was het organiseren van de gekende ‘Langste Eettafel’ opnieuw niet mogelijk. Creatief denkwerk leidde echter tot andere doeltreffende acties, namelijk deurhangers met een hartverwarmend gedicht verdelen via projectwerkingen van sector SAAMO en hen aansporen om zelf initiatieven te nemen zoals vlaggenlijnen maken en soep verdelen bij buren.
Met deze actie bereikte het project ‘Week van Verbondenheid’ duizenden Limburgers. Uit de vele reacties was af te leiden dat de actie geapprecieerd werd en veel mensen deugd deed. Het was een succesvolle actie maar niettemin is de nood aan fysiek samenkomen groot. Hiermee zal dus zeker rekening gehouden worden bij het bepalen van komende acties, wanneer de coronamaatregelen versoepelen.

Planning

In 2022 zal opnieuw een grootschalige actie plaatsvinden in nauwe samenwerking met Bond Zonder Naam. De manier waarop dit georganiseerd zal worden zal afhangen van de coronasituatie.

3.5.3. Solidariteit in beeld (sector)

Link naar de strategische en operationele doelstellingen

Terugblik

Samenwerking

Niet van toepassing	In ontwikkeling	**Deel-resultaten behaald**	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

- We werkten samen met de verschillende instituten aan de verkenning van een gedeelde visie op basis van overleg en de bevraging van verschillende praktijken in het eigen instituut
- We werkten samen met de KUL om enkele van onze praktijken in de diepte te onderzoeken, in combinatie met een literatuuronderzoek over het thema solidariteit

Politieke resultaten

Niet van toepassing	In ontwikkeling	Deel-resultaten behaald	Doelstellingen bereikt	Boven verwachting

Het 1ste jaar ging om een projectvoorbereiding waarin we nog geen politieke resultaten nastreefden.

Participatief werken

Niet van toepassing	In ontwikkeling	Deel-resultaten behaald	**Doelstellingen bereikt**	Boven verwachting

In het kader van het praktijkonderzoek van de KUL in verschillende opbouwwerkprojecten werd ook onze doelgroep bevraagd rond hun ervaringen met het thema binnen het project. Concreet ging het over De Broederij in Gent, Buurtopbouwwerk Deurne-Noord in Antwerpen stad en Buurtopbouwwerk Waterschei in Genk.

Beleidsadviezen

Er werd geen beleidsdossier gerealiseerd.

Samenvattende conclusie

Nog niet opgestart	Op schema	**Bijgestuurd**	Voltooid	Stopgezet	Nieuw

We hebben meer tijd nodig dan oorspronkelijk voorzien voor de 1ste fase van het project, meer bepaald de ontwikkeling van een gemeenschappelijke taal en visie en op basis daarvan overgaan tot modelontwikkeling.

Planning

- We verlengen de fase van modelontwikkeling en het uitbouwen van een sterke gemeenschappelijke visie en taal uit die directe en indirecte solidariteit verbindt
- Bekijken wat de verhouding is tussen directe en indirecte solidariteit. Wat zijn handvatten, leidraden,… om de brug te leggen?
- Het benoemen en bundelen van de werkzame elementen om te komen tot scherpe doelen
- Interne bekendmaking, terugkoppeling en verspreiding van de ontwikkelde visie. Dit kan o.a. via intervisie. De PIV (Partners in Vorming, SAAMO) garandeert later de duurzame bekendmaking en verspreiding van deze visie

3.6. Transversale strategische acties

We rapporteren hier over onze transversale strategische acties, die over de hele periode van het meerjarenplan bijdragen aan elk van de andere externe strategische doelstellingen, en verschillende strategische acties ten goede komen.

3.6.1. Binnenbrengen van expertise

SAAMO Limburg heeft doorheen de jaren heel wat expertise opgebouwd op verschillende domeinen, zowel inhoudelijk als methodologisch. We wensen deze expertise graag te delen met partners. We doen dit zowel op basis van ad hoc vragen als proactief. De ondersteuning kan verschillende vormen aannemen: een seminarie, een lezing, advisering, vorming, coaching, studiedag,…

Terugblik

SAAMO Limburg bood haar expertise proactief aan in 2021:

- bij verschillende organisaties of (boven)lokale overheden: vb. schepencolleges, het onderwijs, de mutualiteiten, Vlaamse overheid, Limburgs Platform Vluchtelingen,…
- over verschillende inhouden: vb. proactief handelen, buurtgerichte zorg, gelijke kansen, gebruik rechtenverkenner, participatief beleid voeren, armoedebestrijding,…
- op verschillende manieren: vb. seminarie, gesprek, congres, vorming, coaching, overleg,…

Participatie

Aangezien deze transversale strategische actie zich voornamelijk op de 2de lijn bevindt, is de participatie van de doelgroep beperkt. Vanzelfsprekend is onze expertise en ervaring steeds gebouwd op onze ervaringen met en signalen van de doelgroep. Enkele sleutelactiviteiten die dankzij eerdere doelgroepparticipatie vorm konden krijgen:

- expertise inbrengen over e-inclusie, versterkende leeromgeving, ruimte publiek maken, zorgzame buurten,… bij mensen in maatschappelijk kwetsbare posities ifv verschillende projectoproepen;
- beleidsadvies geven aan verschillende Limburgse steden en gemeenten over visie op lokale armoedebestrijding op basis van de ervaringen van onze doelgroep in onze projecten;
- overleg met partners over de thema's geestelijke gezondheid, e-inclusie, communicatie en aanpak covidmaatregelen, omzetten in de praktijk van de krachtlijnen van het sociaal werk,… Dit gebeurde allemaal op basis van eerdere doelgroepparticipatie.

Politieke resultaten

- **Lokaal vlak**
  - Rekening houden met de noden en belangen van onze doelgroep door inbreng van expertise tijdens het lokaal woonoverleg en lerend netwerk vrijetijdsparticipatie in Beringen;
  - Rekening houden met de noden en belangen van onze doelgroep door inbreng van expertise tijdens de beleidsgroepen van Huis van het Kind in Beringen en Sint-Truiden;
  - Voor eerstelijns prioritaire doelgroepen n.a.v. covidmaatregelen aangepaste communicatie in vaccinatiecampagne in Beringen, Bilzen, Genk, Leopoldsburg en Sint-Truiden;
  - Bijdragen aan het armoedebeleidsplan voor kinderen en dus gezinnen in armoede in Beringen en Leopoldsburg;
  - Advies aan de Kantonnale Bouwmaatschappij ivm hun visitatie;

- Beleidsadvies tijdens overleg Interculturele Raad (Beringen), Samenleven in Diversiteit (Genk) en Limburgse Integratieraad (Limburg);
- Door overleg in het kader van de lokale afsprakennota in Houthalen-Helchteren zorgden we voor een toegankelijker vrijetijdsaanbod;
- Op vraag van de kinderarmoedecoördinator in Genk gaven we advies over kinderarmoedebestrijding;
- We gaven onze visie mee over sociaal wonen in Beringen als input aan de beleidsnota over dit thema;
- We dachten samen met lokale besturen na over oplossingen in een werksessie over “ontmoeting in de publieke ruimte”;
- Door ons advies en onze input kwam er een start van een gemeenschappelijke visie tussen de vele sociale partners die actief zijn in Tongeren;
- Overtuigen van belang van het kunnen “nabij zijn” in sociaal werk tijdens en na covidperiode tijdens beleidscontacten in Beringen, Genk, Hasselt;
- Social Respons Teams: in Houthalen-Helchteren en Beringen zetelen we in dit overleg en brengen we de sociale invalshoek binnen voor het nemen van politieke beslissingen;
- We droegen bij aan visievorming lokaal sociaal beleid in het kader van kinderarmoede in Pelt door deelname aan debat;
- We droegen bij aan het beter omgaan met culturele diversiteit, ook over woonwagenbewoners, bij studenten in opleiding verpleegkunde door vorming;
- Door advies en input zorgden we er als partner voor dat subsidiedossiers, ingediend door lokale besturen dat deze op maat zijn van mensen in maatschappelijk kwetsbare posities;
- Met onze armoedeverenigingen maakten we via vormingen en overlegtafels duidelijk hoe organisaties en diensten beter mensen kunnen bereiken die niet mee kunnen;
- Depot Margo stelde haar werking voor en gaf haar visie op materiële armoedebestrijding aan de Limburgse lokale besturen tijdens een informatiemoment, georganiseerd door de Gouverneur;
- We werkten aan een signalenkaart voor armoede in het onderwijs zowel in Lanaken als in Sint-Truiden.

- **Bovenlokaal vlak**
  - In elke zone heeft SAAMO Limburg projecten. Vandaag hebben we op een of andere manier een betrokkenheid in 7 eerstelijnszones:
    - Cluster PZON (Persoon met een zorg- en ondersteuningsvraag)
      - ELZ ZoLim: De Nieuwe Volksbond is sparringpartner en ondersteunt de afgevaardigden in de cluster PZON
    - Thematische werkgroepen:
      - ELZ Noord-Limburg: werkgroep Buurtgerichte zorg opgericht met deelname SAAMO Limburg
      - ELZ Kemp en Duin: verkenning samenwerking met SAAMO Limburg, medewerking aan promofilmpje vaccinatiecampagne
      - ELZ Maasland: we hadden een betrokkenheid op het nalezen van de vaccinatiebrochure, we zorgden voor lagere drempels in het vaccinatiecentrum door overleg met de coördinator, er zijn contacten met de ELZ-verantwoordelijken uitgebouwd
      - ELZ Zolim: betrokken bij overleg Logo en deelname werkgroep uitrol vaccinatiestrategie, betrokkenheid kwetsbare groepen in vaccinatiecampagne
      - ELZ Haspengouw: verantwoordelijke voor werkgroep gezondheid in OnderOns. Betrokkenheid in uitwerking eerstelijnszone Haspengouw

- ELZ Mid-West: betrokkenheid in uitwerking vaccinatiecampagne in Lummen, binnenbrengen van expertise over communicatie naar kwetsbare doelgroepen. We hebben een vertegenwoordiging in de werkgroepen “buurten” en “doelgroep”

- Expertise delen over hoe een kwalitatieve buurtanalyse doen in het kader van zorg en van het bereiken van gezinnen in kwetsbare posities;
- Infosessies aan verschillende Limburgse partners over hoe onderbescherming concretiseren via het lokaal proactief kader, energieproject en projecten ikvzorgzame buurten;
- Taskforce e-inclusie: we brengen aan deze Vlaamse expertisetafel van de overheid onze expertise en ervaring in als het gaat over het bereiken van mensen in maatschappelijk kwetsbare posities via de digitale weg, hen connecteren, vaardigheden ontwikkelen, tools beschikbaar en op maat maken,...
- We brachten onze ervaring en kennis in over het meten van tevredenheid bij Huisvestingmaatschappijen, op hun vraag. Zo zorgden we voor sterk participatief werk;
- We deden op vraag van CM Limburg een try-out voor een sessie “mijngezondheid” om feedback te geven vanuit onze doelgroep en expertise;
- In de klankbordgroep PXL-Sterk Sociaal Werk zorgden we voor ideeën voor toekomstig onderzoek dat belangrijk is voor mensen in maatschappelijk kwetsbare posities;
- Met de KBS werd samengewerkt voor de jurering van het Fonds “Buurten op den Buiten” vanuit onze bril van opbouwwerk;
- We gaven beleidsadvies tijdens een inspiratiedag duurzame mobiliteit van Trein-Tram-Bus over hoe drempels ondervangen voor mensen in maatschappelijk kwetsbare posities in Limburg;
- We gaven beleidsadvies tijdens een infosessie over structurele armoedebestrijding aan Regionaal Landschap Vlaanderen en Regionaal Landschap Kempen en Maas om natuurbeleving voor iedereen mogelijk te maken;
- We zorgden voor een website met informatie over woonwagenbewoners voor hulpverleners in Vlaanderen;
- We zetten de aanpak van SAAMO Limburg in de kijker via diverse kanalen zoals in overleg met CAW Limburg, mutualiteiten en Limburgse OCMW’s omtrent de link tussen Wonen en Welzijn, deelname aan sollicitatiecommissies lokale besturen, gastcolleges of workshops bij hogescholen, projectbezoeken door universiteiten en hogescholen,…;
- De blik van de maatschappelijk kwetsbare doelgroep en de specifieke aanpak van SAAMO brachten we binnen via structurele overlegorganen, zoals stuurgroep LISS, Raad van Bestuur Avansa, Algemene Vergadering Ligo, Klankbordgroep Limburgs Platform Vluchtelingen, projectgroep Leader, stuurgroep GBO, Kerngroep Sterk Sociaal Werk, Raad van Bestuur SVK,…

Samenwerking

Samenwerkingspartners voor deze strategische actie zijn o.a. organisaties en lokale overheden zoals OCMW’s, gemeentebesturen, het onderwijs, LOGO Limburg, straathoekwerk, CAW Limburg, Stebo, UCLL, Zorgnet Icuro, SVK, Ligo, Avansa Limburg, VUB, Leader, PXL, Thomas More Hogeschool, U Antwerpen,…

3.6.2. Rekening houden met diversiteit

Bij het tegengaan van maatschappelijke achterstelling en uitsluiting geven we diversiteit een maximale plaats binnen onze werking. We willen hierbij vooral inclusief werken en zetten dus extra in op verbindend werken. We creëren ontmoetingen tussen de diversiteit binnen en tussen onze doelgroepen en maken via een respectvolle dialoog gemeenschappelijkheid en verschil duidelijk. Daar waar nodig laten we onze doelgroep de ruimte om hun eigen identiteit te ontwikkelen. Dit werken op maat gebeurt in functie van

versterkend werken of als opstap naar dialoog. Tenslotte beïnvloeden we het beleid om het oplossen van gemeenschappelijke problemen van achterstelling en uitsluiting te stimuleren.

Terugblik

- Depot Margo schakelde een versnelling hoger om de stijgende vraag naar voedselhulp te garanderen en ging ook specifiek met allochtone zelforganisaties samenwerkingen aan hiervoor;
- Onze aandacht voor het bereiken van nieuwe mensen in armoede vergrootte door een extra focus op het proactief opzoeken van mensen in ons werkingsgebied. In de projecten zetten we extra in op outreachend werken en bereikten we zo heel wat nieuwe mensen in maatschappelijk kwetsbare posities, waaronder mensen van andere origine en nieuwkomers;
- Naast een stafmedewerker, maakt ook een opbouwwerker deel uit van het structureel overleg met het Limburgs Platform Vluchtelingen;
- SAAMO Limburg ging in verschillende strategische acties gerichte samenwerkingsverbanden aan met het Limburgs Platform Vluchtelingen in het kader van een gezamenlijk project waarbij digitale tools en vaardigheden van onze doelgroep versterkt werden, met een specifieke focus op mensen van andere origine en nieuwkomers;
- In verschillende opbouwwerkprojecten is de diverse realiteit van onze mensen expliciet onderwerp van activiteiten, vb. “stoepbezoeken buren zoals je ze niet kent” in Meulenberg, workshops “taal & talent” in Genk-centrum, spreken over gevoelens in SOMA Maasmechelen,…;
- We brachten een werkgroep van opbouwwerkers bijeen om specifiek over onze aanpak van diversiteit na te denken. We formuleerden diversiteit als uitdaging om in 2022 actief mee aan de slag te gaan in de organisatie en in de projecten. We maakten alvast werk van het actualiseren van onze visie op dit thema en de concretisering ervan in onze werking.

Participatie

De agogische component van deze transversale actie wordt beschreven in de rapportagefiches van verschillende strategische acties.

Politieke resultaten

- Door onze deelname aan de NAPAR-coalitie brachten we de realiteit van woonwagenbewoners mee in rekening bij de ontwikkeling van de actieplannen op dat niveau;
- De Limburgse Integratieraad hield binnen de groep van mensen van andere etnische origine rekening met mensen in armoede voor haar aanbevelingen, sprekers en inhoud van overleg tussen de verschillende netwerkpartners in Limburg;
- We beïnvloedden door onze deelname aan lokale interculturele raden of fora voor samenleven in diversiteit het lokale sociale beleid door factoren van gemeenschappelijke uitsluiting te benoemen;
- Bij de opmaak van beleidsdossiers zoals Berkenveld (Houthalen-Helchteren) was diversiteit een expliciet aandachtspunt bij het formuleren van oplossingen voor gemeenschappelijke problemen van achterstelling en uitsluiting;
- We brachten in overleg met partners en lokaal bestuur diversiteit naar voor als sterkte bij het werken aan lokale gemeenschapsvorming;
- We werkten samen met geloofsgemeenschappen in het kader van voedselbedeling, ontmoeting in de buurt organiseren,…
- We ondersteunden partners en lokale besturen bij de uitdagingen die diversiteit met zich meebrengt bij het opgroeien, het samenleven, het onderwijzen, uitvoeren van vrijwilligerswerk,…

Samenwerking

Verschillende organisaties en lokale overheden, sociaal-culturele verenigingen van etnisch-culturele minderheden, Avansa Limburg, (nieuwe) Unia, Merhaba, Ella vzw,…

3.6.3. Verbeteren van gezondheid

Gezondheid is heel nauw gekoppeld aan het algemene welzijn van mensen. We streven ernaar om enerzijds de gezondheidsvaardigheden van maatschappelijk kwetsbare mensen te versterken en anderzijds te werken aan een toegankelijk dienstverleningsaanbod. Vooral in onze basiswerkingen werken we aan het verbeteren van gezondheid door in te zetten op het ontwikkelen van gezondheidsvaardigheden, beleid en organisaties te stimuleren om preventief te werken, de toegankelijkheid van het huidige aanbod te verbeteren, alternatieven te voorzien voor de kwetsbare doelgroep,… Een lokale analyse wijst uit hoe dit op maat geconcretiseerd wordt.

In functie van Vlaamse beleidsdoelstellingen over gezondheid sturen we dit “verbeteren van gezondheid” centraal vanuit SAAMO Limburg aan en werken we vooral actie- en campagnegericht in onze basiswerkingen.

Terugblik

- Heel wat activiteiten met onze doelgroep zetten expliciet in op het verbeteren van de gezondheidsvaardigheden van onze mensen met gezondheidswandelingen voor bewoners van kwetsbare buurten, voetbaltrainingen voor dak- en thuislozen, gezond opvoeden voor gezinnen in armoede, kennismaken met sporten zoals yoga en pilates, leren gezond koken in buurten en inloopcentra, leren werken met woonmeters voor een goed binnenhuisklimaat, inzetten op mondhygiëne, nieuw systeem voor afvalophaling samen leren kennen,…;
- Ook mentale gezondheid was het afgelopen jaar, zeker gezien de vele covidmaatregelen, vaak expliciet onderwerp van individuele contacten met onze doelgroep tijdens huisbezoeken, maaltijdbedelingen, wandelingen,… het belang van verbinding met elkaar werd benadrukt;
- Gezond eten komt ook in verschillende strategische acties naar voor als aandachtspunt vb. in samen koken, zorgen voor maaltijdbedelingen, verdelen van verse groenten en fruit, picknicks, …;
- Eenzaamheid was een thema dat in het 2de covidjaar opnieuw erg zwaar doorwoog voor onze doelgroep. We deden er een kleinschalig onderzoek naar met interviews;
- Gezonde leefomgeving kreeg in meerdere buurtopbouwwerkprojecten aandacht door actief aan de slag te gaan met buurtbewoners. Zo leerden ze de gezondheid van een beek in de buurt analyseren, ruimden ze zwerfvuil op, leerden ze werken in een moestuin, onderhielden ze volkstuintjes, dachten ze na over gezond en sportief invullen van de functies van ruimtes in de buurt,…;
- Campagnes waren in 2021 beperkt gezien de covidmaatregelen, maar we werkten samen met onder andere LOGO Limburg voor het sensibiliseren rond baarmoederhalskanker.

Participatie

De agogische component van deze transversale actie wordt beschreven in de rapportagefiches van verschillende strategische acties.

Politieke resultaten

- In onze lokale beleidsadviezen werden eenzaamheid en psychische gezondheid mee als aandachtspunt naar voor geschoven;
- In het kader van vaccinatiecampagnes adviseerden we verschillende lokale besturen over hoe dit zo laagdrempelig mogelijk te doen voor onze doelgroep. Zo namen we deel aan een sensibiliserend filmpje, werd communicatie op maat van onze doelgroep aangepast, was er ruimte voor vragen vanuit onze doelgroep rond vaccinatie, enz.;
- We namen deel aan verschillende ELZ-overlegtafels waar we de signalen en noden van onze doelgroep bespreekbaar maakten vb. in de ELZ-werkgroep buurtwerkers - prioritaire doelgroepen;

- Gesprekken werden georganiseerd met Noolim in Paspoel (Tongeren) in het kader van psychische kwetsbaarheid van de bewoners, op die manier werkten zij outreachend via ons project;
- We slaagden erin kruispuntwerkingen in onze armoedeverenigingen actief te maken om mensen met een psychische kwetsbaarheid sneller en beter te kunnen doorverwijzen;
- We zetten 1ste stappen met partners om samen te bekijken hoe we in het kader van zorgzame buurten aan gezondheid kunnen samenwerken.

Samenwerking

Verschillende organisaties en lokale overheden zoals OCMW's, CAW Limburg, onderwijspartners, de mutualiteiten, CGG, psychiatrische instellingen, Noolim, Reling, PXL, LOGO Limburg, ELZ,…

4. Bijlagen

Vaste gegevens projecten thema ‘Wonen’

OnderDak in Sint-Truiden

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Wonen**	**OD Kwaliteitsverbetering woonmarkt** **OD Aanbodverruiming woonmarkt**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/1/2010 - 31/12/2023		

Omschrijving van het project

In Sint-Truiden treffen wij op de private huurmarkt verschillende groepen kwetsbare huurders aan: steuntrekkers, asielzoekers, (ex-)psychiatrische patiënten, tijdelijke arbeidskrachten uit de fruitpluk, daklozen,… Meer dan 1250 mensen en gezinnen staan op de wachtlijst voor een sociale woning. Eveneens kampt Sint-Truiden, met een grote groep daklozen die nood heeft aan onderdak.

SAAMO Limburg wil inwerken op de toegankelijkheid, betaalbaarheid en woonkwaliteit van de private huurmarkt voor zwakke huurders. Specifiek t.a.v. daklozen streven we naar concrete acties.
De werking van ‘OnderDak’ is als strategische actie verweven met ‘OnderOns’ (vereniging waar armen het woord nemen) en zet in op 3 pijlers: een wooninfopunt, een woongroep en dienstverlening voor daklozen.

Woonwagenwerk in Limburg

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Wonen**	**OD Kwaliteitsverbetering woonmarkt** **OD Aanbodverruiming woonmarkt** **OD Regulering woonmarkt**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	15/2/2008- 31/12/2025		

Omschrijving van het project

Zowat de helft van de woonwagenbewoners leeft in familieverband op woonwagenterreinen, de anderen willen graag een standplaats verwerven op een woonwagenterrein. In Limburg zijn er momenteel slechts 10 erkende woonwagenterreinen bestemd voor het permanent wonen in woonwagens. Dit aanbod is veel te beperkt. Er zijn ruim 150 standplaatsen te kort in Limburg. Daarnaast leven er heel wat vooroordelen tegenover woonwagenbewoners.

We zetten in op de verbetering van de woon- en leefsituatie van de woonwagenbewoners. We ijveren voor het behoud van de cultuur, voor meer kwalitatieve standplaatsen en alternatieve woonvormen.
We verlegden onze focus in de laatste jaren naar de bijkomende optie om private, familiale woonwagenterreinen te laten realiseren. Dit betekent meer aandacht voor wettelijke bepalingen voor ruimtelijke ordening.

Wonen op Maat (sector)

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Wonen**	**OD Aanbodverruiming woonmarkt**
Draagt ook bij tot	**Krachtige steden en buurten**		**OD Community Building**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/9/2021 - 31/12/2021		

Omschrijving van het project

De zoektocht naar een kwaliteitsvolle én betaalbare woning is voor maatschappelijk kwetsbare groepen geen eenvoudige opgave. Ongeacht het woonstatuut (secundaire huurmarkt, noodkoop,…) worden deze groepen geconfronteerd met een gebrekkige woonkwaliteit en een grote spanning tussen inkomen en woonkosten. Het realiseren van het recht op wonen voor deze groepen vergt een combinatie van verschillende maatregelen, zowel aan de vraag- als aan de aanbodzijde. Aan de aanbodzijde betekent dit o.a. dat er werk gemaakt moet worden van de verdere ontwikkeling en bestendiging van innovatieve, kleinschalige en/of collectieve woonvormen, en dit op maat van specifieke doelgroepen.

Via kleinschalige projecten realiseert SAAMO voor maatschappelijk kwetsbare groepen een verruiming van het aanbod aan betaalbare, kwaliteitsvolle woningen op maat. In het sectorproject ‘Wonen op Maat’ worden de krachten gebundeld om op sectorniveau meerwaarde te creëren op vlak van beleidswerk/communicatie, verdeskundiging en praktijkontwikkeling.

Betaalbaar Kwaliteitsvol Kleinschalig Wonen in Limburg (sector)

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Wonen**	**OD Kwaliteitsverbetering woonmarkt** **OD Aanbodverruiming woonmarkt** **OD Regulering woonmarkt**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/9/2015 - 31/12/2023		

Omschrijving van het project

Steeds meer mensen in een kwetsbare positie in Limburg kunnen steeds minder aanspraak maken op een kwalitatieve woning op de huurmarkt. De druk op de huurmarkt neemt toe. Verschillende oorzaken liggen aan de basis: een stijgend inwonersaantal, armoede omwille van stijgende woonlasten, gezinsverdunning,

vluchtelingen uit conflictgebieden,… De vraag naar een gezonde, veilige, betaalbare, kleine woonst is dus groot en het aanbod erg klein.

We zoeken draagvlak en samenwerking bij lokale besturen en woonactoren in Limburg i.f.v. aanbodverhoging van kwalitatieve, betaalbare en kleinschalige woonvormen voor kwetsbare groepen. We maken aan de hand van een ontwikkelde methodiek collectief wonen succesvol en duurzaam.
In 2021 zette SAAMO Limburg slechts beperkt in op dit project, maar we zien voor 2022 mogelijkheden binnen het Limburgs Steunpunt Lokaal Sociaal Beleid (LSB²) en meer bepaald in de werkgroep 'Woonnood' die getrokken zal worden door SAAMO Limburg.
Dit project kadert binnen het sectorproject 'Wonen op maat' waarin men de woonproblematiek via SAAMO aankaart.

EnergieK Pelt

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Wonen**	**OD Kwaliteitsverbetering woonmarkt**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/1/2021 - 31/12/2022		

Omschrijving van het project

Huurkosten en kosten inzake nutsvoorzieningen nemen vaak een grote hap uit het maandbudget van mensen met een beperkt inkomen. Steeds meer mensen hebben moeite om de energiefacturen te betalen en lopen risico om in armoede te belanden.

SAAMO Limburg ontwikkelde samen met Stebo vzw en het OCMW van Pelt een methodiek/model waarbij lokale besturen in partnerschap energiearmoede kunnen bestrijden. Dit enerzijds door het energieverbruik van huishoudens duurzaam te verminderen, anderzijds met financiële maatregelen om de energiefactuur betaalbaar te maken voor wie het financieel moeilijk heeft.
In een overleg met Stebo zullen de eventuele verdere mogelijkheden tot samenwerking en de rolverdeling bepaald worden. Indien een verdere samenwerking tussen SAAMO Limburg en Stebo mogelijk is, wordt een concreet voorstel bepaald en voorgelegd aan gemeente Pelt.

Woonzaak (sector)

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Wonen**	**OD Regulering woonmarkt**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/1/2021 – 31/12/2022		

Omschrijving van het project

In Vlaanderen woedt een wooncrisis. Bijna 170.000 gezinnen staan op de wachtlijst voor een sociale woning. De problemen met toegankelijkheid, betaalbaarheid, kwaliteit én woonzekerheid op de private huurmarkt zijn groot. Wie geen toegang heeft tot een sociale woning en op de private huurmarkt niet (meer)

terecht kan, belandt in het grijze wooncircuit of in situaties van dakloosheid. Ondanks het feit dat wonen een grondrecht is, neemt de Vlaamse overheid onvoldoende initiatief om dit recht ook effectief waar te maken. Via juridische weg, gekoppeld aan een brede campagne met diverse partners, willen we de overheid overtuigen om de nodige maatregelen te treffen.

Via een Europese procedure bij het Europees Comité voor de sociale rechten, de 'collectieve klachtenprocedure', wil de Woonzaak de overheid aanzetten tot een krachtdadig woonbeleid. Omdat uitspraken van het ECSR juridisch gezien niet bindend zijn, is het cruciaal om de procedure te omkaderen met een campagne om het publieke draagvlak te vergroten en de collectieve klacht op de politieke agenda te plaatsen en te houden. Verhalen, getuigenissen,… uit de concrete opbouwwerkpraktijk zullen een belangrijke bijdrage leveren aan dit campagneluik. Daarnaast neemt SAAMO een trekkende rol op in de brede beweging die de 'Woonzaak' voor ogen heeft. Dit vertaalt zich in de organisatie van/deelname aan (lokale) acties, de inzet van de eigen communicatiekanalen, de inzet van lokale netwerken, organisatie van de doelgroep,… Op die manier vormt de 'Woonzaak' een extra stimulans om signalen te verzamelen, standpunten te formuleren, acties op te zetten enzovoort. Dit alles kan op sectoraal niveau gebundeld worden en meegenomen in de bovenlokale coördinatie.

Project Energie en water (sector)

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Wonen**	**OD Regulering woonmarkt** **OD Kwaliteitsverbetering Woonmarkt**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/1/2021 – 31/12/2025		

Omschrijving van het project

20% van de gezinnen in Vlaanderen heeft te maken met een vorm van energiearmoede. Ze stapelen schulden op of zetten zichzelf in de kou om schulden te vermijden. De hoge energieprijzen treffen een ruimere groep van de bevolking, wat leidt tot meer bewustmaking over de nood aan een betaalbare factuur bij burger en beleid. Nieuwe technologieën bieden kansen, bv. de digitale meters, maar ook bedreigingen (kloof tussen begoede en geïnformeerde burgers en anderen).
Naast een structureel te laag inkomen, ligt een slechte woonkwaliteit mee aan de basis van dit onrecht. Vooral op de private huurmarkt is de situatie nijpend: één op vijf huurwoningen is van structureel slechte kwaliteit. Er is toenemende aandacht voor het klimaat en bijgevolg ook voor energetische renovatie maar er wordt te weinig rekening gehouden met de mogelijkheden van kwetsbare groepen.

SAAMO wil beleidsmakers aansporen om sociale correcties door te voeren in het energie- en klimaatbeleid. Ook ontwikkelt SAAMO instrumenten om energiearmoede te bestrijden en stelt dit ter beschikking van partners en overheidsinstanties. We maken de publieke opinie bewust van de problematiek van energiearmoede.

Vaste gegevens projecten thema ‘Sociale Bescherming’

De STEK (sector)

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Sociale bescherming**	**OD Sociale bescherming** **OD Lokaal Sociaal Beleid**
Draagt ook bij tot	**Krachtige steden en buurten**		**OD Community building**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/3/2020 - 31/12/2022		

Omschrijving van het project

De grondwet geeft mensen het recht op sociale zekerheid, bescherming van de gezondheid en sociale, geneeskundige en juridische bijstand. Maar in de praktijk blijft dit voor een aanzienlijk aandeel van de rechthebbenden dode letter. Door een te complexe regelgeving, slechte ervaringen met bevoegde instanties of schaamte doen duizenden mensen hun recht niet gelden en leven ze in een situatie van onderbescherming. Lokaal is de STEK een doeltreffende aanpak om te werken aan meer en betere sociale bescherming.

In een STEK worden de volgende vier functies uitgewerkt: ontmoeten, leren, verwijzen en politiseren. Een informele sfeer is er van cruciaal belang. Een STEK kan plaatsvinden in één of meerdere plekken, bijvoorbeeld een buurthuis, dorpsrestaurant, samentuin of een inloopcentrum. Het is in de nabije omgeving, waar mensen makkelijk binnenwandelen en warm onthaald worden. In het gevarieerd aanbod is er extra aandacht voor mensen in maatschappelijk kwetsbare posities en voor manieren die meer en betere sociale bescherming voor deze mensen vorm kunnen geven.

SAAMO wil dit theoretische concept in verschillende lokale contexten implementeren. Dit kan door bestaande basiswerkingen te upgraden tot een STEK, door nieuwe STEKken vanaf nul op te starten, of door specifieke invalshoeken te verdiepen in bestaande STEKken. Daarbij inventariseren we telkens de noodzakelijke randvoorwaarden en succesfactoren.

De STEK in Leopoldsburg

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Sociale bescherming**	**OD Sociale bescherming** **OD Lokaal Sociaal Beleid**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/3/2020 - 31/12/2022		

Omschrijving van het project

De druk op de armoedevereniging Ons Centrum in Leopoldsburg neemt toe door de stijgende multi-problematieken van de bezoekers (psychische problemen, complexe leefsituaties van bezoekers,…). Ook al is er reeds samenwerking met verschillende partners, toch zien we nog heel wat uitdagingen om vanuit deze basisvoorziening de kloof te dichten naar bestaande hulp- en dienstverlening.

We passen hier het model van ‘De STEK’ toe, een vertrouwde en laagdrempelige ontmoetingsplaats waar mensen makkelijk binnenwandelen en warm onthaald worden. Een intensere samenwerking met welzijnspartners en het GBO is hierin een opportuniteit. Op die manier kunnen we zorgen voor meer aansluiting, betere en warme doorverwijzing,... Zo vinden kwetsbare mensen en gezinnen beter de weg naar de lokale hulp- en dienstverlening. Partners kunnen meer betrokken worden bij Ons Centrum en hier een pro-actieve rol in opnemen.

Inloophuis Beringen-Mijn

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Sociale bescherming**	**OD Sociale bescherming** **OD Lokaal Sociaal Beleid**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/3/2010 - 31/3/2023		

Omschrijving van het project

SAAMO Limburg heeft verschillende buurtwerkingen in Beringen maar een basisvoorziening die fungeert als een warme ontmoetingsplaats en die open staat voor alle buurtbewoners in Beringen-Mijn ontbrak nog.

Binnen het model van De STEK realiseerden we een nieuw inloophuis in het hartje van Beringen-Mijn. We bekijken de mogelijke inzet van de betrokken partners in De STEK op lange termijn, met het lokaal bestuur als regisseur van dit samenwerkingsverband. Eveneens onderzoeken we hoe we een STEK kunnen vormgeven in een multiculturele context.

Café Anoniem in Hasselt

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Sociale bescherming**	**OD Sociale bescherming** **OD Lokaal Sociaal Beleid**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/9/2016 - 31/12/2023		

Omschrijving van het project

Mensen in de meest kwetsbare posities hebben in Hasselt weinig plaatsen waar ze terecht kunnen en tot rust kunnen komen. Het gaat over een diverse groep mensen van andere origine, ouderen, alleenstaanden,… waaronder een groeiende groep van dak- en thuislozen. Vaak worden zij uit het straatbeeld geweerd. Daarnaast ervaren zij een grote nood aan eenvoudige dienstverlening.

SAAMO Limburg voorziet ism Groep Hasselt in Café Anoniem een geïntegreerde basisvoorziening voor mensen in maatschappelijk kwetsbare posities, waarin de functies ontmoeting, onthaal, vrije tijd, leren en belangenbehartiging vervat zitten. Iedereen is welkom maar de werking richt zich vooral naar mensen die soms moeilijk verbinding kunnen leggen met hun directe omgeving. We voorzien in een basisaanbod voor de meest kwetsbaren: goedkope maaltijden, lockers, computergebruik, douchegelegenheid, wasmachines voor kledij, zinvolle dagbesteding,,…

Omdat de problematieken van de bezoekers complex en structureel zijn, werken we ter plekke samen met verschillende partners: een onthaalmedewerker van CAW Limburg, een straatverpleegkundige, een medewerker vanuit de ambulante drughulpverlening en straathoekwerkers. Zo wordt hun aanbod op een zeer laagdrempelige manier bekend bij en aangewend door mensen in armoede. Eveneens versterken we de basisvaardigheden en zetten we in op de talenten van de meest kwetsbaren in deelprojecten zoals het fietsatelier, de kookworkshops en de voetbalploeg.

De Nieuwe Volksbond in Tongeren

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Sociale bescherming**	**OD Sociale bescherming** **OD Lokaal Sociaal Beleid**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/10/2014 - 31/12/2025		

Omschrijving van het project

De Nieuwe Volksbond is een erkende vereniging waar armen het woord nemen in Tongeren. Uit een analyse bleek dat een grote inzet op de vrijwilligerswerking en het lokaal netwerk nodig was. Intussen heeft de Nieuwe Volksbond een plaats in Tongeren ingenomen en wordt de werking erkend als partner in armoedebestrijding.

De Nieuwe Volksbond is een geïntegreerde basiswerking en speelt in op onder meer ontmoeting, vrije tijd, vorming, nuldelijnshulpverlening en belangenbehartiging. De werking fungeert als toegangspoort naar de lokale hulp- en dienstverlening. De vrije inloopmomenten en het tweedehandswinkeltje zorgen voor een laagdrempelige toegang. Kinderen én hun ouders kunnen bij de armoedevereniging terecht voor huiswerkbegeleiding.

Het Open Poortje in Lummen

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Sociale bescherming**	**OD Sociale bescherming** **OD Lokaal Sociaal Beleid**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	15/6/2018 - 31/12/2025		

Omschrijving van het project

Lummen kent niet meteen de hoogste armoedecijfers maar heeft toch te kampen met verdoken armoede, een stijgend kinderarmoedecijfer en een hoog aantal kandidaat huurders op de wachtlijst van de sociale woningmarkt. De mensen in armoede camoufleren, vanwege een gevoel van schaamte en trots, vaak hun moeilijke situatie. Stilaan duiken er ook andere wijzigingen op in de demografie van Lummen: de bevolking verkleurt steeds meer en de gemiddelde leeftijd neemt toe.

Op vraag van het lokaal bestuur ondersteunt SAAMO Limburg de Welzijnsschakel ‘Het Open Poortje’. Deze armoedevereniging organiseert allerhande activiteiten voor mensen in een kwetsbare positie in

Lummen en geeft hen een stem in de lokale beleidsvoering. Het tweedehandswinkeltje zorgt voor een laagdrempelige kennismaking met de werking. Het Open Poortje prikkelt en stimuleert ook andere actoren zoals verenigingen, diensten en scholen om armoede, maatschappelijke uitsluiting en vereenzaming tegen te gaan, op een open en zo inclusief mogelijke manier.

Ons Centrum in Leopoldsburg

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Sociale bescherming**	**OD Sociale bescherming** **OD Lokaal Sociaal Beleid**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/6/2008 - 31/12/2025		

Omschrijving van het project

Armoede in Leopoldsburg is zeer verdoken en verspreid, wat het moeilijk maakt om mensen bij elkaar te brengen. Het hulpverleningsaanbod in Leopoldsburg is niet uitgebreid en voor vele hulp- en dienstverleners moet een verplaatsing gemaakt worden naar de buurgemeenten. Daarnaast kampen heel wat kansarmen met veel psychische problemen waar ze geen weg mee weten. Veel kwetsbaren geven aan dat ze zich het meest uitgesloten voelen doordat ze niet kunnen deelnemen aan vrijetijdsactiviteiten.

Ons Centrum is een erkende vereniging waar armen het woord nemen. Naast vrije inloopmomenten, amusementsnamiddagen, computermomenten en uitstappen organiseert Ons Centrum regelmatig info- en vormingsmomenten voor de bezoekers. Verder wil Ons Centrum de drempel naar de hulpverlening verlagen door als toegangspoort naar de hulpverlening te fungeren. De theatergroep brengt jaarlijks een participatief theater rond een actueel armoedethema dat samen met de groep gekozen wordt.

OnderOns in sint-Truiden

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Sociale bescherming**	**OD Sociale bescherming** **OD Lokaal Sociaal Beleid**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/1/2005 - 31/12/2025		

Omschrijving van het project

Sint-Truiden telt bijna 20 procent inwoners met een inkomen onder de Europese armoedegrens en scoort hiermee hoger dan het Limburgse gemiddelde. Ook de cijfers van alle geboorten in een kansarm gezin liggen er hoog. Ondanks de aanwezigheid van hulp- en dienstverleningsinstanties vindt de doelgroep vaak niet de weg naar het aanbod.

OnderOns in Sint-Truiden is een erkende vereniging waar armen het woord nemen en richt zich naar gezinnen in armoede uit Sint-Truiden en omstreken. OnderOns verlaagt de drempel naar de hulpverlening en fungeert als toegangspoort naar de hulpverlening. OnderOns is een STEK waar aan de basis gewerkt wordt met de deelnemers. In de werkgroepen ‘gezondheid’ en ‘kinderarmoede’ formuleren bezoekers

samen met de opbouwwerkers beleidsvoorstellen voor het lokaal bestuur en partnerorganisaties. Het KOALA-project zet in op opvoedingsondersteuning in gezinnen met jonge kinderen. Een opvallende vaststelling is het stijgend aantal bezoekers met een psychische kwetsbaarheid.

SOMA in Maasmechelen

Draagt hoofdzakelijk bij tot	Grond- en mensenrechten	Sociale bescherming	OD Sociale bescherming OD Lokaal Sociaal Beleid
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/6/1995 - 31/12/2025		

Omschrijving van het project

Bijna 20 procent van de inwoners van Maasmechelen heeft een inkomen onder de Europese armoedegrens. De gemeente scoort hiermee veel hoger dan het Limburgse gemiddelde, evenals wat het aantal geboorten in een kansarm gezin betreft. Velen kampen met psychische, emotionele en fysieke moeilijkheden, hebben beperkte sociale en communicatieve vaardigheden en een beperkt sociaal netwerk.

SOMA in Maasmechelen is een erkende vereniging waar armen het woord nemen. De werking zet in op onder meer ontmoeting, vrije tijdsbesteding, vorming en en belangenbehartiging. De budgetvriendelijke maaltijden, vrije inloopmomenten en het tweedehandswinkeltje maken van SOMA een zeer laagdrempelige werking. Er wordt ingezet op een lokale inbedding en sterke partnerschappen om zo uit te groeien tot een volwaardige STEK.

Armoedetoets in Beringen

Draagt hoofdzakelijk bij tot	Grond- en mensenrechten	Sociale bescherming	OD Sociale bescherming OD Lokaal Sociaal Beleid
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/1/2021 - 30/6/2023		

Omschrijving van het project

In het kader van een inclusieve beleidsvoering mag regelgeving geen doelgroepen zoals mensen in armoede uitsluiten, maar ook geen nieuwe armoede creëren. Hiervoor is het belangrijk dat beleidmakers met een armoedebril naar de bestaande en nieuw te ontwikkelen regelgeving kijken.

SAAMO Limburg ontwikkelt samen met Stad Beringen een armoedetoets om een gedragen, integraal en inclusief armoedebeleid structureel in te bedden in de beleidscyclus van de stad. We betrekken mensen met ervaring in armoede en organisaties die werken met kwetsbare groepen bij de tot standkoming van nieuwe regeleving om de effecten hiervan op mensen in kwetsbare posities te kunnen inschatten en de regelgeving waar nodig aan te passen.

Onderzoek verdoken armoede in Leopoldsburg

Draagt hoofdzakelijk bij tot	Grond- en mensenrechten	Sociale bescherming	OD Sociale bescherming OD Lokaal Sociaal Beleid
Fase	Afgerond		
Looptijd	1/5/2020- 31/4/2021		

Omschrijving van het project

De armoedegraad in Leopoldsburg als klein stedelijk gebied ligt vrij hoog. Er zijn heel wat organisaties gericht op armoedebestrijding, maar de kansarmen bereikt men heel moeilijk via het bestaande aanbod. Armoede in Leopoldsburg is verdoken en verspreid. Mensen vinden de weg niet naar het aanbod van hulp- en dienstverlening. Het lokaal bestuur wil meer inzetten op preventie van armoede.

We voerden een praktijkgericht onderzoek uit met het oog op het blootleggen van mogelijke opsporingskanalen voor verdoken armoede en zetten in op de implementatie van deze kanalen. Op basis van een onderzoek, zowel gebaseerd op cijfers als op bevraging van partners en mensen in kwetsbare posities, werden aanbevelingen formuleerd en aan het lokaal bestuur overgemaakt.

Brugteam Huis Van Het Kind in Tongeren

Draagt hoofdzakelijk bij tot	Grond- en mensenrechten	Sociale bescherming	OD Sociale bescherming OD Lokaal Sociaal Beleid
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/10/2021 - 31/9/2024		

Omschrijving van het project

Het aanbod van het Tongerse Huis Van Het Kind is onvoldoende gekend. De stad wil inzetten op een beter bereik van kwetsbare gezinnen met kinderen in de lagere schoolleeftijd.

Stad Tongeren ging een 3-jarig traject aan met SAAMO Limburg. De opbouwwerker slaat de brug tussen de gezinnen en partnerorganisaties door met een team van vrijwilligers op een outreachende manier het bestaande aanbod bekend te maken, signalen op te vangen en noden te verzamelen bij de gezinnen. Van hieruit zullen aanbevelingen geformuleerd worden naar het lokaal bestuur en de partnerorganisaties.

Eenzaamheidsonderzoek

Draagt hoofdzakelijk bij tot	Grond- en mensenrechten	Sociale bescherming	OD Lokaal Sociaal Beleid
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/01/2021 – 30/6/2022		

Omschrijving van het project

Uit onderzoek blijkt dat veel Belgen zich vaak eenzaam voelen. Ook binnen de opbouwwerkprojecten ervaren we dat veel kwetsbare bezoekers hiermee te kampen hebben. De eenzaamheidsproblematiek kwam door de coronapandemie in een groter daglicht te staan.

Samen met PXL Social Work voeren we een onderzoek over de link tussen armoede en eenzaamheid. Via een literatuurstudie en diepte-interviews met mensen in kwetsbare posities en met veldwerkers verruimen we onze kennis en inzichten, die zullen resulteren in een boekuitgave met beleidsaanbevelingen.

Depot Margo

Draagt hoofdzakelijk bij tot	Grond- en mensenrechten	Sociale bescherming	OD Sociale bescherming OD Lokaal Sociaal Beleid
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/1/2014 - 31/12/2025		

Omschrijving van het project

Meer dan één op zeven Limburgers leeft onder de Europese armoedegrens, wat betekent dat velen onder hen, ondanks de bestaande voedseloverschotten, te weinig financiële middelen hebben om de noodzakeljke basisproducten aan te kopen. Bovendien hanteren de bestaande initiatieven inzake materiële hulpverlening vaak een eerder caritatieve aanpak naar hun klanten toe en is hun aanbod vaak beperkt tot voeding, terwijl ook noodzakelijke onderhouds- en verzorgingsproducten een grote hap uit het budget nemen.

Het sociaal distributieplatform Depot Margo biedt aan lokale voedselhulporganisaties verse groenten, hardfruit, onderhouds- en verzorgingsproducten gratis of tegen een lage prijs ter beschikking. Zo maakt Depot Margo noodzakelijke producten beschikbaar voor mensen met een kleine portemonnee. De aangeboden goederen worden als overschotten gerecupereerd via bedrijven en de veilingen. Noodzakelijke producten die niet als overschotten verworven kunnen worden, koopt Depot Margo aan. We werken vanuit een waarderende en emancipatorische benadering en geven mensen in kwetsbare posities op die manier meer eigenwaarde. Daarnaast zet Depot Margo in op het concept van de sociale kruidenier. Hierbij kunnen mensen in een kwetsbare positie zelf kiezen waar ze nood aan hebben. Bovendien is er naast het winkelluik ook een sociaal luik zodat mensen ook versterkt kunnen worden, wat meer kansen biedt om de armoedespriraal te kunnen doorbreken.

Zorgzame buurten

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Sociale bescherming**	**OD Sociale bescherming** **OD Lokaal Sociaal Beleid**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/9/2018 - 31/12/2025		

Omschrijving van het project

Het decreet Lokaal Sociaal Beleid geeft lokale besturen steeds meer opdrachten en biedt hen een kapstok om te werken aan onderbescherming. Lokale besturen worden uitgedaagd om hun sociaal beleid af te stemmen op een aantal tendensen die zich afspelen in de samenleving, zoals de individualisering en digitalisering. Dit kan leiden tot situaties waarbij de levenskwaliteit van bewoners ondermaats wordt omdat ze te weinig op de hoogte zijn van hun sociale rechten en van het bestaande hulp- en dienstverleningsaanbod. Er is bij lokale besturen een groeiende bereidheid om aan de slag te gaan met het concept van buurtgerichte zorg in kwetsbare wijken.

We vertalen het theoretisch concept van Zorgzame buurten naar de dagelijkse realiteit, in nauwe samenwerking met een regisserend lokaal bestuur. Dit doen we door methodieken en werkwijzen te ontwikkelen die inzetten op de acht functies van buurtgerichte zorg, een model dat Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten (VVSG) uittekende. SAAMO Limburg is in 10 Limburgse gemeenten actief, namelijk Beringen, Hamont-Achel, Herk-de-Stad, Oudsbergen, Pelt, Riemst, Sint-Truiden, Zutendaal, Lummen en Halen. Wanneer het lokaal bestuur, SAAMO Limburg en de partnerorganisaties obv de buurtanalyse beslissen welke acties ondernomen worden, wordt voor iedere buurt een actieplan opgesteld.

Vaste gegevens projecten thema ‘Onderwijs’

Sterk onderwijs (sector)

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Onderwijs**	**OD Gelijke onderwijskansen** **OD Versterkende leeromgeving**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/1/2020 - 31/12/2024		

Omschrijving van het project

Vlaanderen is in 2020 Europees koploper van de sociale ongelijkheid in het onderwijs. In tegenstelling tot vele andere landen is het onderwijs in Vlaanderen onvoldoende een hefboom voor sociale mobiliteit.

SAAMO streeft naar een onderwijs in Vlaanderen waarin talenten en interesses van kinderen en jongeren de schoolloopbaan bepalen en alle leerlingen maximale leer- en ontwikkelingskansen krijgen. Daartoe moeten we het thema van gelijke onderwijskansen opnieuw volop in de schijnwerpers zetten.
We ontwikkelen enerzijds een praktijkkader voor onderwijsopbouwwerkers van SAAMO. Hierin definiëren we wat onderwijsopbouwwerk is en het werken aan gelijke onderwijskansen, waartoe we dit doen (externe impact) en op welke manier. Dit leidt tot een gemeenschappelijk begrippenkader en verdiepen van de uitgangspunten en werkingsprincipes van het onderwijsopbouwwerk. Op die manier worden startende en ervaren opbouwwerkers ondersteund in hun opdracht.
Anderzijds werken we aan een inspirerende gids voor scholen. Hierin is opgenomen welke hefbomen en instrumenten scholen in handen hebben om aan gelijke onderwijskansen te werken, welke meerwaarde zij kunnen bieden in het verhogen van kansen van alle leerlingen en welke bouwstenen er zijn om aan een gelijk onderwijskansenbeleid te werken.
Het sectorproject sterk onderwijs is een samenwerking tussen 5 instituten: SAAMO Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Vlaams-Brabant, Limburg en provincie Antwerpen.

Onderwijsopbouwwerk in Hasselt

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Onderwijs**	**OD Gelijke onderwijskansen** **OD Versterkende leeromgeving**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/3/2014 - 31/12/2022		

Omschrijving van het project

Gelijke onderwijskansen voor kinderen en jongeren die geconfronteerd worden met achterstand en achterstelling staan onder druk. De ongelijkheid wordt zelfs nog versterkt in het onderwijs. Een partnerschap tussen ouders en leerkrachten is nodig om deze ongelijkheid weg te werken. Dit zowel om de betrokkenheid van ouders op de schoolloopbaan van hun kinderen en het schoolse gebeuren, als de betrokkenheid van de school/het onderwijs op deze ouders te vergroten.

SAAMO Limburg ondersteunt basisschool De Puzzel in Runkst inzake huiswerkbeleid en ouderbetrokkenheid. Dmv outreachend werken worden veel kwetsbare gezinnen bereikt. De opbouwwerker fungeert als klankbord voor de dienst Flankerend Onderwijsbeleid vanuit haar ervaring in het werkveld met zowel de scholen als de kwetsbare kinderen en ouders.

Onderwijsopbouwwerk in Leopoldsburg

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Onderwijs**	**OD Gelijke onderwijskansen** **OD Versterkende leeromgeving**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/3/2014 - 30/6/2025		

Omschrijving van het project

Heel wat kinderen en jongeren worden geconfronteerd met achterstand en achterstelling wat onderwijs en zelfontplooiing betreft. Zowel leerkrachten als kwetsbare ouders staan voor een enorme uitdaging.
In Leopoldsburg is het aantal kwetsbare gezinnen met kinderen de afgelopen jaren sterk gestegen. Dit laat zich voelen in de scholen en klassen.

Het onderwijsopbouwwerk vergroot de leerkansen van kinderen door in te zetten op onder meer ouderbetrokkenheid, verkleinen van de digitale kloof en laagdrempelige communicatie tussen de school en de ouders. De focus ligt op de basisscholen met het grootst aantal SES-kinderen.

Verkenning grondrecht onderwijs in Tongeren

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Onderwijs**	**OD Gelijke onderwijskansen** **OD Versterkende leeromgeving**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/9/2019 - 31/8/2022		

Omschrijving van het project

Vanuit de erkende armoedevereniging De Nieuwe Volksbond is er een themawerking gegroeid rond onderwijs. Voor heel wat gezinnen is het maken van huiswerk geen evidente opdracht. Taal, maar ook de draagkracht van ouders spelen hierbij een grote rol. In De Nieuwe Volksbond worden kinderen geholpen met het maken van hun huiswerk door vrijwilligers. Tegelijkertijd brengt de onderwijsopbouwwerker ouders samen om hun bekommernissen en bezorgdheden over huiswerk en school in het algemeen te bevragen. Vanuit deze signalen wordt samenwerking gezocht met het LOP, onderwijs- en mogelijke andere partners.

De noden rond het thema ‘Onderwijs en armoede ‘ werden in Tongeren verkend bij de verschillende onderwijs- en welzijnspartners en bij het lokaal bestuur. Het rapport hiervan zal als basis dienen voor verdere gesprekken met partners en beleidsmakers.

Brede School Beringen

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Grond- en mensenrechten**	**Onderwijs**	**OD Versterkende leeromgeving**
Fase	Projectuitvoering		
Looptijd	1/9/2016 - 31/8/2025		

Omschrijving van het project

In de kwetsbare buurten van Beringen ervaren kinderen ongelijke kansen om deel te nemen aan het vrijetijdsaanbod. Heel wat drempels weerhouden hen ervan om deel te nemen aan het reguliere jeugdwerk en sportverenigingsleven. Bovendien is het verenigingsleven in de buurt redelijk homogeen. Dit weerspiegelt zich in beperkte en weinig diverse sociale netwerken van mensen.
Daarnaast worden ook gelijke onderwijskansen niet gerealiseerd. De participatie en betrokkenheid van kwetsbare ouders op het schoolse gebeuren is beperkt.

Het project Brede School verhoogt de kansen voor kinderen uit de buurt om deel te nemen aan vrijetijdsactiviteiten direct na school. Zo leren kinderen niet alleen nieuwe talenten ontdekken of zich breder ontwikkelen, maar krijgen ze de kans om alle kinderen uit hun buurt beter te leren kennen. Naast de organisatie van een eigen aanbod, is er toeleiding naar het reguliere vrijetijdsaanbod en wordt er met de aanbieders gewerkt aan de toegankelijkheid van het activiteitenaanbod. De drempels die ervaren worden door de gezinnen, worden meegenomen naar verschillende overleg- en beleidstafels om van daaruit te zoeken naar structurele oplossingen.

Vaste gegevens projecten thema ‘Krachtige buurten en steden’

Buurtopbouwwerk Beringen-Mijn

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Krachtige buurten en steden**	**OD Community building** **OD Ruimte publiek maken**
Fase	Projectuitvoering	
Looptijd	1/1/2002 - 31/12/2025	

Omschrijving van het project

De Tuinwijk Beringen-Mijn telt zo’n 1400 wooneenheden en 4250 inwoners. Driekwart van de bewoners zijn van Turkse en Italiaanse orgine. De groep van mensen met een Turkse herkomst is het grootst. De omgevingstaal is het Turks. Turkse media, de president en het leven in het moederland staan centraal. De meest kwetsbaren voelen zich veilig in deze cocon, maar de de kenniskloof groeit en de sterkere gezinnen trekken weg. De bewoners hebben beperkte en eerder homogene, informele sociale netwerken. Door beperkte onderlinge contacten tussen bevolkingsgroepen vervreemden mensen van elkaar en van hun buurt. Dit werkt vereenzaming, racisme, polarisering en deculturatie in de hand. Bewoners klagen bovendien over hun woonomgeving en worden niet stelselmatig betrokken bij werken en veranderingen in de buurt.

Tijdens buurtactiviteiten versterken we de sociale samenhang tussen de inwoners van Beringen-Mijn.
De opbouwwerker houdt de vinger aan de pols via informele contacten met bewoners, geeft signalen door aan het lokaal bestuur en partnerorganisaties en zet acties op die aan de noden van de inwoners tegemoet komen. Op beleidsvlak willen we ervoor zorgen dat diensten en organisaties betere aansluiting vinden bij de meest kwetsbaren. We streven naar de uitbouw van een stevig professioneel netwerk.
Samen met de stad en de bewoners denken we na over het Beringen-Mijn van de toekomst: wat is onze langetermijnvisie op de wijk? De bewonersgroep Beringen-Mijn is de klankbordgroep voor het geheel. Daarnaast zijn er verschillende werkgroepen voor de deelthema’s van het plan.

Buurtopbouwwerk Beverlo in Beringen

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Krachtige buurten en steden**	**OD Community building** **OD Ruimte publiek maken**
Fase	Projectuitvoering	
Looptijd	1/7/2019 - 31/12/2025	

Omschrijving van het project

Beverlo is een deelgemeente van Beringen die de laatste 10 jaar sterk veranderd is. Heel wat mensen geven aan dat er te weinig wordt geïnvesteerd in hun wijk. Met enerzijds de ontwikkeling van BE-mine in Beringen-Mijn als toeristische en commerciële aantrekkingspool en anderzijds het ontstaan van sterke buurtgerichte ondersteuningsnetwerken van diensten en verenigingen voor de kwetsbare buurten in Beringen- Mijn is het aanbod vooral daar geconcentreerd. In het centrum van Beverlo is er een verschraling van het aanbod van winkels en diensten. Jonge gezinnen geven aan dat ze vaak op zoek gaan naar aanbod buiten Beverlo, maar kwetsbare gezinnen zijn hiertoe moeilijker in staat en blijven achter.

De stad Beringen wil meer inzetten op de wijk Beverlo. Samen zorgen we ervoor dat kinderen en gezinnen zich ten volle kunnen ontwikkelen en ontplooien in de buurt. Eén van de initiatieven is de oprichting van een buurtgericht netwerk. Via subsidies van Kind en Gezin bouwen we een netwerk uit in Beverlo dat met eenzelfde visie en aanpak focust op gezinnen met kinderen in een kwetsbare situatie. Samen met onderwijs- en welzijnspartners zetten we in op drie sporen: ontmoetingskansen creëren, toeleiding naar dienstverlening en vrije tijd en publieke plaatsen aanpassen aan de noden van de gezinnen. Daarnaast zetten we in op bewonersbetrokkenheid om samen een langetermijnvisie uit te werken voor Beverlo: wat zijn de prioriteiten waar bewoners van wakker liggen? Welke initiatieven kunnen een positieve bijdrage leveren? Hoe kan er meer samengewerkt worden op het terrein?

Buurtopbouwwerk Steenveld en Waterstraat in Beringen

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Krachtige buurten en steden**	**OD Community building** **OD Ruimte publiek maken**
Fase	Projectuitvoering	
Looptijd	1/1/2003 - 31/12/2025	

Omschrijving van het project

Steenveld is een kansarme en kinderrijke sociale woonwijk in Beringen met twee wijkdelen: Oud- en Nieuw-Steenveld. In Nieuw-Steenveld wonen veel allochtone (vooral Turkse) bewoners. De bevolking van Oud-Steenveld is gemiddeld veel ouder en blanker, en ervaart de instroom van allochtonen als een bedreiging, wat latente spanningen veroorzaakt tussen de wijkdelen. Daarnaast zijn er ook bouwplannen voor een derde deel met 100 woningen. Steenveld heeft een eerder negatief imago. De woningen zijn van matige kwaliteit. Zwerfvuil en sluikstorten zijn hardnekkige problemen. Het verantwoordelijkheidsgevoel van de bewoners op het vlak van openbare ruimte is klein. De scholingsgraad is laag. Veel kinderen hebben een taalachterstand, wat hun kansen op een succesvolle schoolcarrière ernstig belemmert. Bovendien voelen veel ouders zich onzeker in hun taak als opvoeder.
Het woonerf Posthoorn, beter gekend als 'Waterstraat' in Beringen is een kleine wijk met zo'n 275 inwoners in 57 huishoudens. Meer dan 90% is van allochtone origine. Er is een structurele kwetsbaarheid aanwezig door een concentratie van mensen in zeer maatschappelijk kwetsbare posities die er wonen. De woonomgeving van de mensen blijft klein en grauw, met weinig groen en privacy, rondhangende jongeren en beperkte interculturele contacten.

In Steenveld versterken we de sociale samenhang in de wijk door ontmoetingskansen te creëren en zetten in op beleidsparticipatie via bewonersvergaderingen. We werken aan een aangename woonomgeving door aantrekkelijke plekjes te creëren en met een wijkcompostpark en materialenbank. De opbouwwerker heeft

nauwe contacten met de bewoners. Bij vragen of problemen wordt hij gemakkelijk aangesproken. Samen gaan ze op zoek naar oplossingen zodat iedereen zijn/haar rechten kan realiseren.
In de woonomgeving 'Waterstraat' is er al veel verbeterd, maar omwille van de kwetsbare bevolking is het aangewezen om te blijven inzetten op het versterken van mensen, het bevorderen van de de sociale samenhang en het uitzicht van de woonomgeving. Eveneens blijven we vinger aan de pols houden om in te spelen op collectieve noden en signalen.

Opbouwwerk Paspoel 2 in Tongeren

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Krachtige buurten en steden**	**OD Community building** **OD Ruimte publiek maken**
Fase	Projectuitvoering	
Looptijd	1/1/2012 - 30/06/2022	

Omschrijving van het project

Paspoel 2 is een sociale woonwijk in de stad Tongeren. Er wonen een 460-tal personen in de 192 huurappartementen (3 appartementsblokken) en 27 huurwoningen. De buurt kent een hoge diversiteit op vlak van gezinssituatie, leeftijd en herkomst en telt veel kwetsbare huurders en heeft sinds een aantal jaren te kampen met allerlei leefbaarheidsproblemen. Ook zijn er grote veranderingen gaande. De huisvestingmaatschappij heeft een nieuw appartementsgebouw opgetrokken en de verhuis naar een nieuwe blok is gebeurd. Er zijn nog 2 verhuisbewegingen op til.

We zetten in op bewonersparticipatie en en ondernemen samen met de bewoners en met relevante partnerorganisaties en oplossingsactoren acties om de leefbaarheidsproblemen in de wijk aan te pakken. We bevorderen de sociale samenhang tussen bewoners met ontmoetingsmomenten. Tijdens informele contacten vangt de opbouwwerker signalen op vanuit de bewoners, deze worden opgenomen met het lokaal beleid, Woonzo en de partnerorganisaties. Zij informeert de inwoners ook over de het bouwproces en de verhuisbewegingen en neemt hun vragen en ongerustheden op met Woonzo. Daarnaast wordt er ingezet op een sterk partnerschap tussen organisaties en diensten die in de wijk actief zijn, vaak vanuit een individuele benadering. De kiemen om te starten met een project Zorgzame buurten zijn op deze manier reeds gelegd.

Buurtopbouwwerk Genk Centrum

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Krachtige buurten en steden**	**OD Community building** **OD Ruimte publiek maken**
Fase	Projectuitvoering	
Looptijd	1/6/2018 - 31/12/2025	

Omschrijving van het project

In Genk Centrum wonen veel mensen samen in hoofdzakelijk grote appartementsgebouwen. De diversiteit is groot: oudere bewoners en jonge gezinnen, mensen van Belgische en allochtone afkomst. Er heerst een grote anonimiteit en veel inwoners voelen zich eenzaam.

We werken in Genk Centrum aan een aangename, bruisende en gezellige buurt.
Met allerlei activiteiten en uitstappen bevorderen we de sociale samenhang. We versterken de inwoners door samen met andere organisaties vorming te organiseren en houden de vinger aan de pols tijdens informele contacten en huisbezoeken. Verder polsen we bij bewoners naar goede ideeën voor de toekomst van de wijk.

Buurtopbouwwerk Termien in Genk

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Krachtige buurten en steden**	**OD Community building** **OD Ruimte publiek maken**
Fase	Projectuitvoering	
Looptijd	1/1/2004 - 31/12/2025	

Omschrijving van het project

Nieuw-Termien is een sociale woonwijk dicht bij het centrum van Genk met zo’n 2200 inwoners. Er wonen oudere, veelal autochtone bewoners maar er kwamen veel grote, jonge en voornamelijk Islamitische gezinnen bij gedurende de laatste jaren. Deze ontwikkeling zorgt voor onderlinge spanningen tussen de verschillende groepen. De sociale huisvestingsmaatschappij Nieuw Dak renoveert, gespreid over een aantal jaren, 124 seniorenduplexen waarbij sociale huurders gedurende een aantal maanden uithuizig zijn.

We zetten in op ontmoeting tussen bewoners door allerlei activiteiten te organiseren en versterken de gemeenschappelijke wijkidentiteit. Daarnaast volgen we de renovaties op en stimulieren we participatie van buurtbewoners in dit proces. Zo kan een constructieve dialoog tussen bewoners en beleidsdiensten ontstaan in functie van de wijkbelangen. Het project BuurtGroen zet in op een groene en gezellige leefomgeving, werkt versterkend voor bewoners en creëert kansen tot ontmoeting. In dit project wordt samengewerkt over de Genkse wijken heen.

Buurtopbouwwerk Vlakveld in Genk

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Krachtige buurten en steden**	**OD Community building** **OD Ruimte publiek maken**
Fase	Projectuitvoering	
Looptijd	1/6/2016 - 31/12/2025	

Omschrijving van het project

Vlakveld is een sociale woonwijk met zo'n 1200 inwoners. De wijk ligt aan de rand van het centrum van Genk. Er is een grote verschuiving merkbaar tussen de oudere bewoners en de nieuwe gezinnen. Er zijn voornamelijk jonge gezinnen met kleine kinderen in de wijk komen wonen. Daarnaast is de wijk ook op vlak van multiculturaliteit enorm veranderd. Beide zaken zorgen voor toenemende onderlinge wrevel tussen de bewoners.

We versterken de leefbaarheid en de sociale samenhang in de buurt via interculturele activiteiten en contacten. De Social Sofa, een betonnen zitbank die door de bewoners met mozaïek bekleed werd en nu op een centrale plaats in de wijk staat, is een mooi voorbeeld van 'verbinding creëren'. Daarnaast stimuleren we een constructieve dialoog tussen bewoners en beleidsdiensten na in functie van de wijkbelangen. We streven ernaar om het centrale plein in de wijk een ontmoetingsfunctie te geven.

Buurtopbouwwerk Waterschei in Genk

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Krachtige buurten en steden**	**OD Community building** **OD Ruimte publiek maken**
Fase	Projectuitvoering	
Looptijd	1/6/2020 - 31/12/2025	

Omschrijving van het project

Waterschei is een multiculturele Genkse tuinwijk met veel groen en open ruimtes. Interculturele contacten beperken zich in Waterschei vaak tot de eigen buren waardoor er vooroordelen over elkaars cultuur blijven heersen. Veel inwoners hebben onvoldoende kennis van het Nederlands. Opmerkelijk is de groei van de Bulgaarse gemeenschap in de wijk. Het socio-economische peil in de wijk is eerder laag. Een aantal bewoners leeft in een sociaal isolement en vindt geen aansluiting bij het verenigingsleven.

In het buurthuis worden vele buurtinitiatieven georganiseerd om de samenhang tussen de bewoners te bevorderen en de vooroordelen tegenover mekaar te verminderen. Ook versterken we hen door vormingen te organiseren die inspelen op de aanwezige noden. De opbouwwerker houdt via informele contacten met bewoners de vinger aan de pols, zet in op signalen vanuit de doelgroep en helpt kwetsbare bewoners om hun rechten te realiseren. Eveneens stimuleren we de bewoners om zelf buurtgerichte initiatieven te nemen om de samenlevingsproblemen aan te pakken en bieden we hierin ondersteuning. We voeren een buurtanalyse uit om zicht te krijgen op een deel van de wijk dat in de voorbije jaren sterk veranderd is.

Buurtopbouwwerk Kolderbos en D'Ierd in Genk

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Krachtige buurten en steden**	**OD Community building** **OD Ruimte publiek maken**
Fase	Projectuitvoering	
Looptijd	1/7/2003 - 31/12/2025	

Omschrijving van het project

Kolderbos is een multiculturele, sociale woonwijk ten zuiden van Genk Centrum. De wijk telt 74 appartementsblokken en een 400-tal gezinswoningen met zo'n 3000 bewoners. D'Ierd is een kleinere wijk gelegen tussen de wijken Kolderbos en Vlakveld. In de 98 woningen wonen een 300-tal bewoners. In beide wijken is er weinig sociale samenhang en treedt vereenzaming op. Kolderbos kent weliswaar een rijk verenigingsleven, maar de onderlinge interculturele contacten zijn beperkt en sommige bewoners vinden geen aansluiting bij de verenigingen. Daarnaast is er een groot verloop waardoor de bewoners minder betrokken zijn bij de buurt. Ook de kennis van het Nederlands is soms erg beperkt.

We willen met het buurtopbouwwerk de leefbaarheid en het samenleven in Kolderbos en D'Ierd verbeteren. We versterken met allerlei activiteiten en initiatieven de sociale samenhang en het intercultureel leven in de wijk zodat er een verhoogde wijkbinding en betere communicatie tussen de lokale actoren tot stand komt. We werken hiervoor nauw samen met verenigingen. De buurtopbouwwerkers houden tijdens informele contacten met wijkbewoners de vinger aan de pols en gaan aan de slag met de signalen. Bij wijkgebonden beleidsmaatregelen stimuleren we inspraak en betrokkenheid van bewoners. Een project over toegankelijkheid brengt signalen in kaart omtrent de (on)toegankelijkheid van dienstverlening. Hiertoe wordt samengewerkt over de Genkse wijken heen.

Buurtopbouwwerk Meulenberg in Houthalen-Helchteren

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Krachtige buurten en steden**	**OD Community building** **OD Ruimte publiek maken**
Fase	Projectuitvoering	
Looptijd	1/1/2001 - 31/12/2025	

Omschrijving van het project

De wijk Meulenberg is een kansarme migrantenwijk waar de verschillende bevolkingsgroepen op eilandjes naast elkaar leven. Deze wijk met ongeveer 3000 bewoners heeft een hoog aantal kwetsbare bewoners van wie de sociale grondrechten bedreigd worden (wonen, participatie, dienstverlening, cultuur en vrije tijd). Dit leidt tot vele gezins- en maatschappij gebonden problemen. Bijzondere doelgroepen die aandacht verdienen zijn rondhangende jongeren, vereenzaamde ouderen en mannen en vrouwen met een meervoudige problematiek. Ondanks het groene karakter van de wijk is er ook sprake van verloedering op bepaalde plekken door gebrekkig onderhoud, sluikstorten en verwaarlozing. De wijk telt heel wat van deze verwaarloosde hoeken, stegen en speelpleinen. Bewoners zijn nauwelijks betrokken bij de woonomgeving.

We versterken de sociale samenhang in Meulenberg, enerzijds tussen de bewoners zelf en anderzijds tussen de aanwezige gemeenschappen. Hiertoe organiseren we laagdrempelige activiteiten en vormingsmomenten voor diverse bevolkingsgroepen. We creëren ook een plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Op het vlak van openbare ruimte en wonen versterken we het eigenaarschap van bewoners en creëren we op beleidsniveau draagvlak voor de noden van de bewoners. We versterken bijzondere doelgroepen groepsmatig in de aanpak van hun persoonlijke moeilijkheden door het beter realiseren van hun sociale grondrechten.

Buurtopbouwwerk Dilsen-Stokkem

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Krachtige buurten en steden**	**OD Community building** **OD Ruimte publiek maken**
Fase	Projectuitvoering	
Looptijd	16/3/2020 - 31/12/2025	

Omschrijving van het project

Dilsen-Stokkem heeft 5 sociale woonwijken: Noteborn-Bonekamp, Hoefkamp, Tienstraat, Kapelhof en Veeweide. De stad heeft op dit moment weinig zicht op de knelpunten maar ook de sterktes van deze sociale woonwijken waarvan er 2 beheerd worden door Maaslands Huis en 3 door Ons Dak. De bewoners hebben vaak weinig voeling met het beleid en hebben niet het gevoel dat ze zelf ‘eigenaar’ of medeverantwoordelijk zijn voor wat er in hun wijk gebeurt. Kwetsbare mensen kennen het dienstverleningsaanbod vaak niet en vinden de weg niet naar de juiste hulp- en dienstverlening.

Voor de twee grootste wijken werd een buurtanalyse uitgevoerd. De opbouwwerker heeft een uitvalsbasis in de wijk Noteborn-Bonekamp en houdt via informele contacten met bewoners de vinger aan de pols. Ze zet in op signalen vanuit de doelgroep en helpt kwetsbare bewoners om hun rechten te realiseren. Eveneens worden bewoners gestimuleerd om zelf buurtgerichte initiatieven te nemen. Er wordt gestreefd naar goed geïnformeerde bewoners en inspraak met betrekking tot huisvesting. In de wijk Noteborn-Bonekamp wordt voornamelijk ingezet op de grondrechten van kwetsbare bewoners en op een participatieve (her)inrichting van de leefomgeving. In de wijk Hoefkamp wonen veel alleenstaanden en ook veel senioren. Hier ligt de focus op het creëren van kansen tot ontmoeting en het doorbreken van eenzaamheid. Waar het zinvol is, worden initiatieven wijkoverstijgend uitgerold.

Buurtopbouwwerk Bilzen

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Krachtige buurten en steden**	**OD Community building** **OD Ruimte publiek maken**
Fase	Projectuitvoering	
Looptijd	1/11/2020 - 31/12/2025	

Omschrijving van het project

De 3 wijken Schoonbeek, Gansbeek en Munsterbilzen zijn sociale woonwijken van de huisvestingmaatschappij Cordium. Er is nood aan een buurtgerichte werking op wijkniveau dat gericht is op ontmoeting, doorverwijzing naar hulp- en dienstverlening en participatie aan het reguliere aanbod buiten de wijken. Tevens is extra aandacht nodig voor het grondrecht Wonen.
De bewoners van het woonwagenterrein aan Eikaart klagen over technische mankementen en omgevingsproblemen. Sociale issues zetten extra druk op de woonwagenbewoners en creëren onderlinge spanningen tussen de bewoners.

Er werd gestart met een buurtanalyse in de wijk Schoonbeek met daaruit voortvloeiende acties, die participatief met de bewoners werden bepaald en uitgewerkt. In Schoonbeek wordt sterk ingezet op ontmoetingsactiviteiten en op het realiseren van grondrechten van bewoners. Daarnaast ligt de focus op een groene en gezellige leefomgeving, onder meer met een project over volkstuintjes. In Gansbeek is de buurtanalyse afgerond en wordt een buurtactieplan opgemaakt samen met de bewoners.
Daarnaast richt het buurtopbouwwerk zich op het woonwagenterrein aan Eikaart waar ingezet wordt op een laagdrempelige aanwezigheid enerzijds en het creëren van beleidsmatige oplossingen anderzijds.

Dorpenbeleid Pelt

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Krachtige buurten en steden**	**OD Community building** **OD Ruimte publiek maken**
Fase	Projectuitvoering	
Looptijd	1/7/2019 - 31/12/2025	

Omschrijving van het project

Het gemeentebestuur van Pelt wil inzetten op zorgzame en levendige dorpen. De bewoners in die buurten spelen een belangrijke rol in het leven van elke dag. Zij bepalen mee of mensen zich hier thuis voelen. Pelt wil die buurten en bewoners ondersteunen. Dit wordt vertaald naar sterke verbindingen tussen bewoners, een aantrekkelijke publieke ruimte en toegankelijke hulp- en dienstverlening. Het opbouwwerk is een onderdeel van het globale dorpenbeleid van Pelt. Voor de het gehucht Overpelt-Fabriek werd een wijkanalyse uitgevoerd in 2020 en werden de signalen en adviezen hieruit omgezet in contrece acties. De wijk bestaat uit twee delen: een typische tuinwijk met arbeidswoningen gelinkt aan de voormalige zinkfabriek en een woongebied aan de kant van de Molenheide- en Dorperheidestraat. Overpelt-Fabriek telt iets meer dan 1550 inwoners.

Op basis van een eerdere buurtanalyse van Overpelt-Fabriek en de terugkoppeling aan de buurtbewoners werd een planning voor het opbouwwerk opgemaakt. Er zijn inmiddels een aantal werkgroepen opgestart zoals ‘buurtkrantje’, ‘whatsapp buurtpreventie’, ‘schonere leefomgeving’ en ‘dorpsactiviteiten’. Hierin spelen de bewoners een actieve rol. In 2021 werd een wijkanalyse gedaan in de wijk Boseind.

Buurtanalyse in Tongeren

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Krachtige buurten en steden**	**OD Community building**
Fase	Afgerond	
Looptijd	1/3/2020 - 31/12/2025	

Omschrijving van het project

Stad Tongeren heeft verschillende sociale buurten waar er een verhoogd risico op armoede is. De stad heeft op dit moment weinig zicht op de knelpunten maar ook op de sterktes van deze sociale woonwijken, beheerd door de sociale huisvestingsmaatschappij Woonzo. Er is een hoog aantal mensen met recht op verhoogde tegemoetkoming en ook het kinderarmoedecijfer ligt hoog.

Stad Tongeren wil meer zicht krijgen op wat er leeft in de buurten Koninksem-Paspoel, Motmolen, Plinius en Nieuw Tongeren, en wil hier ook de stem van de meest kwetsbaren in kennen. We bevragen de sociale en fysieke leefbaarheid en toegankelijkheid van het zorgaanbod. We zoeken uit welke noden en kansen er zijn in de verschillende buurten om hier vervolgens aanbevelingen over te formuleren voor de stad. Op die manier kan de stad Tongeren haar aanpak om deze buurten te versterken op onze aanbevelingen afstemmen.

Buurtanalyse in Maasmechelen

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Krachtige buurten en steden**	**OD Community building**
Fase	Projectuitvoering	
Looptijd	1/7/2020 - 31/12/2022	

Omschrijving van het project

Maasmechelen is een gemeente die op het gebied van kansarmoede hoog scoort in Limburg en waar het beleid de keuze gemaakt heeft om meer in te inzetten op bepaalde buurten. De gemeente wil meer zicht krijgen op wat er leeft in bepaalde buurten en hier ook de stem van de meest kwetsbaren in leren kennen.

De gemeente krijgt een beter beeld van deze buurten aan de hand van een buurtanalyserapport voor de gebieden Eisden en regio Aan de Maas. Het buurtanalyserapport biedt naast de cijfers een overzicht over wat er leeft, welke de aandachtspunten zijn, welke de sterktes zijn en de nodige aanbevelingen om de gekozen deelbuurten te versterken. Op basis van de objectieve en subjectieve analyse kunnen dan keuzes gemaakt worden om de fysieke en sociale leefbaarheid van de buurt te verbeteren.

Vaste gegevens projecten thema ‘Collectief burgerschap’

Trefpunt Armoede

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Collectief burgerschap**	**OD Solidariteit** **OD Belangenbehartiging**
Fase	Projectuitvoering	
Looptijd	1/3/2010 - 31/12/2025	

Omschrijving van het project

De Limburgse armoedeverenigingen werken ieder afzonderlijk aan een eigen aanbod van themawerkingen en acties om het armoedeprobleem in de kijker te zetten. Grotere acties om de publieke opinie te beïnvloeden zijn voor hen, gezien hun veelheid aan opdrachten en hun lokale verankering in één gemeente of stad, moeilijker te realiseren.

Het Trefpunt Armoede is een antwoord op de vraag van de Limburgse armoedeverenigingen om bovenlokaal samen te werken en zo de dynamiek van armoedebestrijding te versterken.
De werking focust zich op het beïnvloeden van de publieke opinie omtrent armoede, kwetsbaarheid, uitsluiting en armoedebestrijding, in samenwerking met de Limburgse armoedeorganisaties en door middel van innovatieve projecten.

Week van Verbondenheid (sector)

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Collectief burgerschap**	**OD Solidariteit**
Fase	Projectuitvoering	
Looptijd	1/1/2012 - 31/12/2025	

Omschrijving van het project

Samen met Bond Zonder Naam zet SAAMO haar schouders onder de organisatie van de ‘Week van Verbondenheid’. Een jaarlijks initiatief dat de nadruk legt op het creëren van verbondenheid en ontmoeting, omdat veel mensen nog steeds uitgesloten worden van de samenleving. Bij de organisatie van de ‘Langste Eettafels’ zetten we in op het samenbrengen van mensen en organisaties, op niet-evidente ontmoetingen en op de uitwisseling van ervaringen. We stimuleren burgers, bedrijven, verenigingen en gemeenten om dat ook te doen. Onze bijzondere focus ligt daarbij op mensen in maatschappelijk kwetsbare posities.

Wegens de coronapandemie en de maatregelen was het niet mogelijk om in 2021 een ‘Langste Eettafel’ te organiseren. Toch slaagden we erin om verbondenheid te creëren, door in Limburg duizenden deurhangers te verdelen met een hartverwarmend gedicht van Stijn De Paepe.

Solidariteit in beeld (sector)

Draagt hoofdzakelijk bij tot	**Collectief burgerschap**	**OD Solidariteit**
Draagt ook bij tot		**OD Community building**
Fase	Projectuitvoering	
Looptijd	1/1/20121- 31/12/2025	

Omschrijving van het project

We streven naar meer aandacht en inzet voor solidariteit en daardoor een versterkte solidariteit in onze diverse opbouwwerkpraktijken. Op deze manier en via gericht onderzoek, willen we komen tot een sterke en heldere gedeelde visie. Vanuit die visie willen we ook impact hebben op de publieke opinie. Verder willen we het draagvlak versterken voor de rol die sociale professionals kunnen en moeten opnemen binnen deze thematiek. Het project verloopt in twee fasen:

- een uitgebreide projectvoorbereiding, gekoppeld aan een vooronderzoek over diverse projecten over solidariteit in diverse contexten
- de uitwerking van modelontwikkeling en de uitrol hiervan.

Parallel hieraan moet aandacht gaan naar het beïnvloeden van de publieke opinie